

Azərbaycanla Vyetnam arasında dostluq münasibətlərinin dərinləşməsi məmnunluq doğurur

Vyetnam Sosialist Respublikasının Prezidenti zati-alləri cənab Vo Van Txionqa

Hörmətli cənab Prezident!

Vyetnam Sosialist Respublikasının milli bayramı - Müstəqillik Günü münasibətilə Sizi və Sizin simanızda dost Vyetnam xalqını öz adından və Azərbaycan xalqı adından ürəkdən təbrik edir, ən xoş arzularımı çatdırıram.

Azərbaycan ilə Vyetnam arasında dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərinin hər keçən il daha da inkişaf etməsi və dərinləşməsi məmnunluq doğurur. Biz ikitərəfli əlaqələrimizin bütün sahələrdə, o cümlədən siyasi, iqtisadi-ticarəti, mədəni-humanitar, təhsil və digər sahələrdə inkişafına böyük əhəmiyyət veririk. Vyetnamla beynəlxalq təsisatlar, xüsusilə də Qoşulmama Hərəkatı və BMT çərçivəsində səmərəli əməkdaşlığımızı vürğuləmaq istərdim.

Hesab edirəm ki, ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın keyfiyyətə yeni səviyyəyə yüksəlməsi üçün yaxşı imkanlar vardır. Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş ərazilərində hazırda aparılan genişmiqyaslı bərpa və yenidənqurma işlərində Vyetnam şirkətlərinin də iştirakını görməkdən məmnun olardıq.

İnanıram ki, Azərbaycan-Vyetnam önəvi dostluq əlaqələrinin mövcud potensialından tam bəhrələnmək, həm ikitərəfli, həm də çoxtərəfli əsasda qarşılıqlı fəaliyyətimizi genişləndirmək yolunda birgə səylərimizi bundan sonra da uğurla davam etdirəcəyik.

Bela bir əlamətdar gündə Sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik, işlərinizdə müvəffəqiyyətlər, dost Vyetnam xalqına daim əmin-amanlıq və firavanlıq arzularım.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 avqust 2023-cü il

Azərbaycan XİN: "Ermənistanın sərgilədiyi destruktiv davranış bu ölkəni səfalətə sürükləyir"

Təcavüz siyasətindən əl çəkməyən Ermənistanın növbəti hərbi təxribatına cavab olaraq başlanılan 44 günlük Vətən müharibəsi nəticəsində beynəlxalq ədalətli və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa etdik. Bölgədə yaranmış yeni realıqlar fonunda Ermənistanın sərgilədiyi destruktiv davranışın növbəti heç bir perspektivi yoxdur, əksinə, bu mövqə Ermənistanı səfalətə sürükləyir. Azərbaycan ərazilərinə qarşı hər hansı iddialarla çıxış etmək və ərazilərimizdə aqressiv separatçı meyilləri qızışdırmaq cəhdlərinin qarşısı tərəfimizdən qətiyyətlə alınacaq və lazımı şəkildə cavablandırılacaq.

Suverenliyi qorumaq, təhlükəsizliyi təmin etmək Azərbaycanın haqqıdır

Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində yaşayan erməni əhalisinin hüquqları Azərbaycanın Konstitusiyası və ölkəmizin tərəfdar çıxdığı beynəlxalq sənədlər çərçivəsində təmin olunacaqdır.

Sülh təklif edən Azərbaycandır, sülhdən boyun qaçıran, hər cür təxribatla əl atan isə Ermənistandır. Ölkəmizi guya Ermənistanla sərhəddə vəziyyəti gərginləşdirmək, hayların Qarabağ bölgəsində "humanitar böhran" yaratmaqda təqsirləndirmək cəhdləri gözlədikləri nəticəni vermədi. Ermənistanın nəzarət-buraxılış məntəqəsinin aradan qaldırılması ilə bağlı müvəqqəti tədbir görmək tələbini Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi 2023-cü il 6 iyul tarixli yekdil qərarı ilə rədd etdi. Görünür ki, bu dəfə də erməni yalanlarına inanmaq olmadı. Ermənistanı və havadarlarını qıcıqlandıran, hiddətləndirən, təlaşa salan da elə bunlardır.

Ermənistan silahlı qüvvələrinə məxsus PUA-nın idarəetmə stansiyası məhv edilib

Sentyabrın 2-də səhər saatlarında Azərbaycan Ordusunun Şahbuz və Kəlbəcər rayonları istiqamətində yerləşən mövqeləri üzərində kəşfiyyat uçuşları keçirməyə cəhd göstərən Ermənistan silahlı qüvvələrinə məxsus pilotsuz uçuş aparatlarının (PUA) sayıyar yerüstü idarəetmə stansiyası məhv edilib.

Bu barədə Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a məlumat verilib.

Qeyd edək ki, bu stansiyadan ordumuzun müxtəlif istiqamətlərdəki mövqeləri üzərində kəşfiyyat aparın və zərbə endirən PUA-ların idarə olunması üçün istifadə olunurdu.

Ermənistan silahlı qüvvələrinə məxsus zərbə PUA-sı ələ keçirilib

Sentyabrın 2-si günorta saatlarında Azərbaycan Ordusunun Kəlbəcər rayonu istiqamətində yerləşən bölmələri tərəfindən Ermənistan silahlı qüvvələrinə məxsus zərbə pilotsuz uçuş aparatı (PUA) əşkar edilib.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, bölmələrimizin sayıqlığı nəticəsində vaxtında aşkar edilən PUA xüsusi vasitələrin tətbiqi ilə hədəfə çatmadan zərərsizləşdirilərək ələ keçirilib.

Prinsipial və dəyişilməz mövqə

Azərbaycanın suverenliyinə təhdid olan istənilən cəhdin qarşısı qətiyyətlə alınacaq və lazımı şəkildə cavablandırılacaq

Buna görədir ki, başda Fransa olmaqla bezi qərəzli ölkələr Azərbaycanın suveren ərazilərində separatçıların meydan sulamaq kimi murdar niyyətinə dəstək verirlər. Bu dövlətlər ölkəmizin aprelin 23-də Laçın sərhəd-buraxılış məntəqəsi qurmasını, üçrəngli bayrağını bütün sərhədboyu dalğalandırmasını heç cür həzm edə bilmirlər. Ermənistanın "bacılar"ı

cidd-cəhdlə çalışırlar ki, separatçılar "qara yara" qismində Rusiya sülhməramlılarının müvəqqəti yerləşdirildiyi Qarabağ bölgəsində pərçim olub qalsınlar...

Son günlər Ermənistan silahlı qüvvələrinin Zod istiqamətindəki bölmələri Azərbaycan Ordusunun Kəlbəcər rayonu ərazisində yerləşən mövqelərinə qarşı zərbə PUA-larından və digər atıcı si-

lahlardan istifadə etməklə atəş açırlar. Azərbaycan tərəfinin mövqelərinə qarşı məqsədyönlü şəkildə törədilmiş bu təxribat nəticəsində ümumilikdə 3 hərbi qulluqçumuz yaralanıb. Amma hər dəfə olduğu kimi, bu dəfə də "dəmir yumruq" işə düşüb və Ermənistanın törətdiyi təxribatın qarşısını layiqincə alıb.

Heydər Əliyev İli - 2023

Ulu Öndər və Azərbaycanın müstəqillik epopeyası

Bundan sonra Heydər Əliyev Azərbaycan SSR Ali Səyasetçisi 5 fevral 1991-ci il açılış sessiyasındakı çıxışında mövcud siyasi vəziyyəti əhatəli təhlil etdi, böhranın, habelə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin səbəblərini, SSRİ və respublika rəhbərlərinin yol verdiyi ciddi qüsuruları və onları aradan qaldırmaq üçün tələb etdi. Təcavüzkar Ermənistanla qarşı müdafiə mövqeyindən çıxıb birlikdə mübarizə aparmamağın vacibliyini qeyd etdi. Onun çağırışını xalq ruh yüksəkliyi ilə qarşıladı. Həmin sessiyada dövlətin adı dəyişdirilərək "Azərbaycan Respublikası" adlandırıldı, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin bayrağı dövlət bayrağı kimi təsdiq olundu.

26 avqust 1991-ci ildə Heydər Əliyev tərəfindən Naxçıvan Muxtar Respublikası ərazisində Azərbaycan Kommunist Partiyasının fəaliyyəti dayandırıldı, onun bütün strukturları ləğv edildi.

Hayastanın "humanitar fəlakət" uydurması ifşa olunur

Azərbaycan tərəfindən avqustun 29-dan bəri göndərilən 40 ton un dolu yük avtomobilləri Xankəndi şəhərinə daxil olmaq üçün artıq 6 gündür ki, yolda gözləyir. Separatçılar süni əngəllər törədərək Qarabağdakı erməni sakinlər üçün nəzərdə tutulan yükün keçidini imkan vermirlər. Bu, açıq-aydın göstərir ki, Ağdam-Xankəndi yolunu kəsərək yardımın lazımı ünvanlara çatdırılmasına mane olan separatçılar Qarabağda dünya ictimaiyyətinə aldatmaq üçün yaratdıqları "humanitar fəlakət" şousunun ifşa olunmasından qorxurlar. Əks halda Qarabağdakı erməni sakinlər separatçıların iddia etdikləri kimi, ac olsaydılar, onlar üçün yardımın hansı yolla və kim tərəfindən göndərilməsinin heç bir fərqi olmazdı.

Azərbaycan diplomatiyası Fransanın planlarını alt-üst edir

Qarabağda separatçı rejimin "yubiley"inə Ermənistanın çox Fransada hazırlıq gədirirdi desək, yanlışdır. Elə Paris məri Ann İdalqonun müşayiəti ilə gələn 10 yük maşını "humanitar yardım" da separatçılara fransızların "bayram hədiyyəsi" idi. Heç şübhəsiz ki, erməni lobbisinin Fransada hakimiyyətə gətirmək istədiyi Ann İdalqo da separatçıların "bayram şənlikləri"ne qatılmaq üçün buralara qədər təşrif buyurmuşdu. İstədiyinə nail ola bilməyən Fransa indi özünü və "himayə" etdiyi Nikol Paşinyan hökumətini də çıxılmaz vəziyyətə salıb. Artıq Ermənistan və Qarabağda olan qüvvələr "İlham Əliyevin heç kimlə hesablaşmayan" olduğunu dərk edirlər.

Rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat sahəsində tariflərin və xidmət haqlarının tənzimlənməsinin təkmilləşdirilməsi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bəzi fərmanlarında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. "Telekommunikasiya haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 9 avqust tarixli 277 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005, № 8, maddə 709; 2006, № 5, maddə 404, № 11, maddə 947; 2007, № 6, maddə 601; 2009, № 4, maddə 226; 2014, № 5, maddə 477, № 9, maddə 1027; 2016, № 8, maddə 1384; 2017, № 3, maddələr 374, 382, № 6, maddələr 1066, 1095, № 8, maddə 1521, № 12 (I kitab), maddə 2322; 2018, № 6, maddə 1237; 2019, № 7, maddə 1215; 2020, № 8, maddə 1033; 2022, № 5, maddə 471, № 8, maddələr 840, 894; 2023, № 1, maddə 93, № 2, maddə 230, № 4, maddə 479) 2.10-cu bəndi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"2.10. həmin Qanunun 10.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini, Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin və Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin rəyi nəzərə alınmaqla, Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi həyata keçirir,"

2. "Azərbaycan Respublikasının bozi qanunvericilik aktlarına dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 22 may tarixli 583 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007, № 5, maddə 465) 2-ci hissəsindən "və "Telekommunikasiya haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 10.1-ci maddəsində" sözləri çıxarılsın.

3. "Dəniz limanları haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2014-cü il 18 aprel tarixli 945-IVQ nömrəli Qanununun tətbiqi və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 20 aprel tarixli 395 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Dəniz Administrasiyası haqqında Əsasnamə"də dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 14 may tarixli 161 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014, № 5, maddə 474; 2015, № 9, maddə 990; 2020, № 1, maddə 10, № 3, maddə 236; 2021, № 8, maddə 909) 3.6-cı bəndində "Azərbaycan Respublikasının Tarif (qiyəmət) Şurası" sözləri "Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin və Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin rəyi nəzərə alınmaqla, Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi" sözləri ilə əvəz edilsin.

4. "Azərbaycan Respublikasının Transizit Yükdəşmələri üzrə Koordinasiya Şurasının yaradılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2015-ci il 21 oktyabr tarixli 655 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015, № 10, maddə 1127; 2016, № 6, maddə 1033, № 8, maddə 1384; 2018, № 8, maddə 1677; 2019, № 5, maddə 828;

2021, № 8, maddə 905; 2022, № 5, maddə 473) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

4.1. preambulanın dördüncü abzasından "vahid, çevik və şəffaf tarif siyasətinin həyata keçirilməsi," sözləri çıxarılsın;

4.2. həmin Fərmanla təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Transizit Yükdəşmələri üzrə Koordinasiya Şurası haqqında Əsasnamə" üzrə:

4.2.1. 1.2-ci bənddə "xidmətlərin göstərilməsinə görə tariflərin dövlət tənzimlənməsini həyata keçirir, bu sahədə" sözləri "xidmətlərinin göstərilməsi sahəsində" sözləri ilə əvəz edilsin;

4.2.2. 1.2-1-ci bənddə "bu Əsasnamənin 2.0.1-ci bəndində 1-3-cü abzaslarında göstərilən" sözləri "dəmir yolu və dəniz nəqliyyatı ilə tranzit yüklərin daşınması xidmətləri, habelə tranzit yüklərə bağlı liman qurğularının istismarı, dəniz terminaları tərəfindən yükəmə və dəniz limanında göstərilən digər" sözləri ilə əvəz edilsin;

4.2.3. 2.0.1-ci bənddə ləğv edilsin.

5. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 10 iyun tarixli 936 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 6, maddə 1032; 2021, № 8, maddə 904) ilə təsdiq edilmiş "Dəmir yolları və dəniz nəqliyyatı ilə tranzit yükəmə xidmətlərinin, habelə tranzit yüklərə bağlı dəniz limanında göstərilən xidmətlərinin tariflərinin və həmin tariflər üzrə güzəştlərin müəyyən edilməsi Qaydası"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

5.1. 1.1-ci bənddə "Azərbaycan Respublikasının Transizit Yükdəşmələri üzrə Koordinasiya Şurası (bundan sonra - Koordinasiya Şurası)" sözləri "Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin və Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin rəyi nəzərə alınmaqla, Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi (bundan sonra - Nazirlik)" sözləri ilə əvəz edilsin;

5.2. 1.4-cü bənddə "Koordinasiya Şurasının" sözləri "Azərbaycan Respublikası Transizit Yükdəşmələri üzrə Koordinasiya Şurasının (bundan sonra - Koordinasiya Şurası)" sözləri ilə əvəz edilsin;

5.3. 2.1-ci, 2.4-cü, 2.5-ci, 2.6-cı (hər iki halda), 2.8-ci və 2.12-ci bəndlərdə ismin müvafiq hallarında "Koordinasiya Şurası" sözləri ismin müvafiq hallarında "Nazirlik" sözləri ilə əvəz edilsin;

5.4. 2.11-ci bənd ləğv edilsin.

6. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 12 yanvar tarixli 1785 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 1, maddə 41; 2019, № 1, maddə 95, № 6, maddə 1027, № 11, maddə 1702, № 12, maddə 1929; 2020, № 3, maddə 231, № 4, maddə 407, № 8, maddə 1044; 2021, № 6 (I kitab), maddə 593, № 12, maddələr 1356, 1430; 2022, № 5, maddə 459, № 11, maddə 1264; 2023, № 3, maddə 368, № 4, maddələr 474, 499) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi haqqında Əsasnamə"də aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

6.1. aşağıdakı məzmununda 2.0.2-1-ci bənd ləğv edilsin:

"2.0.2-1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müəyyən etdiyi hallar istisna olmaqla, müvafiq sahəyə aid məsələlərə dair tarif siyasətini həyata keçirir,"

6.2. 3.0.7-ci bənddə "müvafiq sahəyə aid olan məsələlərə dair tarif siyasətini formalaşdırılmasında iştirak etmək, bu sahədə dövlət tərəfindən tənzimlənməni həyata keçirir, bu sahədə" sözləri "müvafiq sahədə qanunla müəyyən edilmiş hallarda tarifləri və xidmət haqlarını, habelə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin təsdiq etdiyi qiymətləri (tarifləri) dövlət tərəfindən tənzimlənməni malların (işlərin, xidmətlərin) siyahısında nəzərdə tutulan tarifləri Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin və Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin rəyi nəzərə alınmaqla təsdiq etmək," sözləri ilə əvəz edilsin.

7. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 18 dekabr tarixli 1492 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021, № 12, maddə 1357) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Radiotezliklər üzrə Dövlət Komissiyası haqqında Əsasnamə"nin 3.1.9-cu bəndində sonundakı nöqtəli vergül işarəsi nöqtə işarəsi ilə əvəz olunmuş və 3.1.10-cu bənd ləğv edilsin.

8. "Media haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il 30 dekabr tarixli 471-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi və bundan irəli gələn bir sıra məsələlərin tənzimlənməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 8 fevral tarixli 1589 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022, № 2, maddə 100) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

8.1. 1.2.3-cü bənd ləğv edilsin;

8.2. 2.3-cü bənddə "29.4-cü, 33.5-ci maddələrində," sözləri çıxarılsın;

8.3. aşağıdakı məzmununda 2.5-1-ci bənd əlavə edilsin:

"2.5-1. həmin Qanunun 29.4-cü və 33.5-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş orqanın (qurumun) səlahiyyətlərini, Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin və Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin rəyi nəzərə alınmaqla, Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi həyata keçirir,"

9. Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi bu Fərmanın 1 - 8-ci hissələrində nəzərdə tutulan tarifləri və xidmət haqlarını, Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin və Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin rəyi nəzərə alınmaqla, altı ay müddətində təsdiq edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin.

10. Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi tərəfindən yeni tariflər və xidmət haqları təsdiq ediləndə mövcud tariflər və xidmət haqları öz hüquqi qüvvəsini saxlasın.

11. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 2 sentyabr 2023-cü il

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 298

QƏRAR

Bakı şəhəri, 30 avqust 2023-cü il

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin "Ətraf mühitə dair informasiyanın verilməsinin maliyyələşdirilməsi mənbələrinin və ödənişin həcmindən müəyyənəşdirilməsi Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2003-cü il 7 iyul tarixli 88 nömrəli, "Ətraf mühitə dair elektron məlumat bankında olan açıq informasiyanın ümumi rabitə vasitələri ilə artırılması Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2003-cü il 25 iyul tarixli 93 nömrəli, "Radiotezliklərin ayrılması, qeydiyyatı, istifadəsi və ödənişlərin təyin olunması Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2007-ci il 1 fevral tarixli 22 nömrəli, "Teatrlara "akademik" və "milli" statusunun verilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2008-ci il 7 mart tarixli 67 nömrəli və "Hərbi vəziyyət şəraitində rabitədən istifadə üçün xüsusi Qaydalar"ın təsdiq edilməsi haqqında" 2018-ci il 30 noyabr tarixli 517 nömrəli qərarlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "İnformasiya, informasiyalaşdırma və informasiyanın mühafizəsi haqqında", "Məlumat azadlığı haqqında", "Nəşriyyat işi haqqında", "Ətraf mühitə dair informasiya almaq haqqında", "Telekommunikasiya haqqında", "İnformasiya öldə etmək haqqında", "Teatr və teatr fəaliyyəti haqqında" və "Mədəniyyət haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 17 fevral tarixli 810-VIQD nömrəli Qanununun icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2003-cü il 7 iyul tarixli 88 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2003, № 7, maddə 388; 2020, № 5, maddə 643) ilə təsdiq edilmiş "Ətraf mühitə dair informasiyanın verilməsinin maliyyələşdirilməsi mənbələrinin və ödənişin həcmindən müəyyənəşdirilməsi Qaydaları"nın 1.2.1-ci bəndində "kəndli informasiya vasitələri" sözləri "media" sözləri ilə əvəz edilsin.

2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2003-cü il 25 iyul tarixli 93 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2003, № 7, maddə 393) ilə təsdiq edilmiş "Ətraf mühitə dair elektron məlumat bankında olan açıq informasiyanın ümumi rabitə vasitələri ilə artırılması Qaydası"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. 2.1-ci və 3.3-cü bəndlərdə "kəndli informasiya vasitələrində" sözləri "mediada" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2. 2.3-cü və 3.1-ci bəndlərdə "kəndli informasiya vasitələri" sözləri "media" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2007-ci il 1 fevral tarixli 22 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007, № 2, maddə 182; 2009, № 2, maddə 144; 2014, № 2, maddə 216, № 6, maddə 747; 2016, № 9, maddə 1585; 2019, № 1, maddə 158; 2021, № 7, maddə 888; 2022, № 4, maddə 391, № 5, maddə 558, № 8, maddə 1015, № 12, maddə 1544; Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 28 iyul tarixli 246 nömrəli Qərarı) ilə təsdiq edilmiş "Radiotezliklərin ayrılması, qeydiyyatı, istifadəsi və ödənişlərin təyin olunması

Qaydaları"nın 1.9-cu bəndində "Teleradio" sözü "Televiziya və radio" sözləri ilə, "Televiziya və radio yayımı haqqında" sözləri "Media haqqında" sözləri ilə əvəz edilsin.

4. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2008-ci il 7 mart tarixli 67 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008, № 3, maddə 236; 2020, № 10, maddə 1311) ilə təsdiq edilmiş "Teatrlara "akademik" və "milli" statusunun verilməsi Qaydası"nın 4.1-ci bəndinin altıncı abzasında "kəndli informasiya vasitələrində" sözləri "mediada" sözləri ilə əvəz edilsin.

5. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 30 noyabr tarixli 517 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 11, maddə 2464; 2022, № 4, maddə 380, № 7, maddə 810) ilə təsdiq edilmiş "Hərbi vəziyyət şəraitində rabitədən istifadə üçün xüsusi Qaydalar"ın 1.4-cü bəndində, 1.5-ci bəndinin ikinci cümləsində, 2.1.3-cü bəndində (hər iki halda), 2.1.6-cı bəndində (hər iki halda) və 2.1.7-cü bəndində "teleradio" sözü "televiziya və radio" sözləri ilə əvəz edilsin.

Əli ƏSƏDOV,

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 299

QƏRAR

Bakı şəhəri, 31 avqust 2023-cü il

"Artıq ödənilmiş vergilərin, məcburi dövlət sosial sığorta, işsizlikdən sığorta və icbari tibbi sığorta haqlarının, faizlərin və maliyyə sanksiyalarının qaytarılması Qaydalarının təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2001-ci il 23 fevral tarixli 48 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 9 dekabr tarixli 677-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 30 dekabr tarixli 1946 nömrəli Fərmanının 2.4-cü bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2001-ci il 23 fevral tarixli 48 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, № 2, maddə 126; 2003, № 4, maddə 214, № 6, maddə 349; 2005, № 2, maddə 134; 2006,

liyyəti göstərən şəxslərdən alınmış mallara (neft və qaz məhsulları, avtomobillər, alkoqollu içkilər və tüttün məmulatları istisna olmaqla) və göstərilən xidmətlərə görə ödənilmiş ƏDV-nin qaytarılması Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2020-ci il 21 mart tarixli 969 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 30 dekabr tarixli 1946 nömrəli Fərmanının 2.4-cü bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2001-ci il 23 fevral tarixli 48 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, № 2, maddə 126; 2003, № 4, maddə 214, № 6, maddə 349; 2005, № 2, maddə 134; 2006,

№ 2, maddə 184, № 3, maddə 308; 2010, № 10, maddə 905; 2017, № 10, maddə 1888; 2019, № 7, maddə 1335; 2021, № 3, maddə 282, № 7, maddə 876, № 11, maddə 1287; 2022, № 5, maddə 576) ilə təsdiq edilmiş "Artıq ödənilmiş vergilərin, məcburi dövlət sosial sığorta, işsizlikdən sığorta və icbari tibbi sığorta haqlarının, faizlərin və maliyyə sanksiyalarının qaytarılması Qaydaları"nın 2.1-ci bəndində "vergi hesabı dövrü qurtarıqdan sonra" sözləri "vergiyə calb edilən hesab dövrü qurtarıqdan sonra (Vergi Məcəlləsinin 38.3.3-cü və 38.3.4-cü maddələrində uyğun olaraq həyata keçirilən sığay vergi yoxlaşmasının nəticələri üzrə çıxarılması qərarının tarixindən etibarən)" sözləri ilə əvəz edilsin.

Əli ƏSƏDOV,

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 300

QƏRAR

Bakı şəhəri, 31 avqust 2023-cü il

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 12 aprel tarixli 163 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi" publik hüquqi şəxsin tabeliyindəki tibb müəssisələrinin Siyahısı"nda dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Səhiyyə sahəsində təchizat və təminatla bağlı fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi və "Azərbaycan Respublikasında icbari tibbi sığortanın tətbiqinin təmin edilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 20 dekabr tarixli 418 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezi-

dentinin 2023-cü il 9 mart tarixli 2061 nömrəli Fərmanının icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 12 aprel tarixli 163 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019, № 4, maddə 757; 2020, № 5, maddə 641; 2021, № 4, maddə 408; Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 5 avqust

tarixli 275 nömrəli Qərar) ilə təsdiq edilmiş "Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi" publik hüquqi şəxsin tabeliyindəki tibb müəssisələrinin Siyahısı"na aşağıdakı məzmununda 6.4-cü bənd əlavə edilsin: "6.4. "İnnovasiya və Təchizat Mərkəzi" publik hüquqi şəxsi".

2. Bu Qərar 2023-cü il yanvarın 1-dən tətbiq edilir.

Əli ƏSƏDOV,

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Çin şirkətləri ilə əməkdaşlıq genişlənir

İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbrayıl rəhbərlik etdiyi Azərbaycan nümayəndə heyəti Pekində Çin Beynəlxalq Xidmətlər və Ticarət Sərgisinin (CIFTIS) açılış mərasimində iştirak edib.

Nazirlikdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, minlərlə yerli və xarici şirkətin öz xidmətlərini nümayiş etdirdiyi tədbirə Çinin və digər ölkələrin rəhbər şəxsləri qatılıblar. Azərbaycan 2019-cu ildən CIFTIS-də vahid ölkə stendi ilə təmsil olunur.

Azərbaycan nümayəndə heyəti bir sıra Çin şirkətlərinin rəhbərləri ilə görüşüb. Görüşlərdə qarşılıqlı əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsinin əhəmiyyəti vurğulanıb, ölkəmizin əlverişli işgüzar mühiti, investitorlar üçün yaradılan imkanlar, alternativ enerji sahəsində həyata keçirilən layihələr və tərəfdaşlığın perspektiv istiqamətləri dəyərləndirilib.

"China Energy International Group Co. Ltd." şirkətinin sədri Lü Dzesianq ilə görüşdə tərəflər arasında ölkəmizin "yaşıl" ener-

ji potensialı, azad edilmiş ərazilərimizdə bu istiqamətdə həyata keçirilən layihələr barədə məlumat verilib. Azərbaycan nümayəndə heyəti şirkətin fəaliyyəti ilə tanış olub. Tərəflər günəş, külək, hidrogen enerjisi və dəniz suyunun dənizləşdirilməsi üzrə layihələrdə əməkdaşlıq barədə müzakirə aparıblar.

"Wenzhou Nixin Trading Co., Ltd" şirkətinin sədri Fan Cianshan ilə görüşdə Azərbaycan şirkəti tərəfindən kərmik plitələr istehsalı zavodunun tikintisi layihəsi üzrə gö-

rülən işlər və əməkdaşlıq imkanları nəzərdən keçirilib.

"Wontai Power" şirkətinin vitse-prezidenti Lin Boşenq ilə görüşdə batareya enerjisi saxlama sistemi və külək enerjisi stansiyası layihələrinə investisiya yatırılması sahəsində əməkdaşlıq imkanları qeyd olunub. Tərəflər batareya enerjisi saxlama sisteminin qurulması layihəsinin dövlət-özl sektor tərəfdaşlığı əsasında həyata keçirilməsi potensialını və digər əməkdaşlıq məsələlərini müzakirə ediblər.

Azərbaycanın təşəbbüsü ilə İstanbulda TDT-yə üzv ölkələrin dövlət başçılarının xarici siyasət məsələləri üzrə köməkçilərinin görüşü keçirilib

Sentyabrın 2-də İstanbulda Azərbaycanın təşəbbüsü ilə Türk Dövlətləri Təşkilatına (TDT) üzv ölkələrin dövlət başçılarının xarici siyasət məsələləri üzrə köməkçilərinin (müşavirlərinin) qeyri-rəsmi görüşü keçirilib.

AZƏRTAC TDT-nin saytına istinadla xəbər verir ki, Təşkilatın İstanbuldakı binasında keçirilən tədbirdə üzv ölkələrin nümayəndə heyətləri ilə yanaşı, katibliyin təmsilçiləri də iştirak ediblər.

Görüşdə üzv dövlətlər arasında siyasi, iqtisadi və humanitar sahələrdə əməkdaşlığın daha da inkişafının vacibliyi

vurulanaq, təşkilatın fəaliyyətinin genişləndirilməsinin önemi qeyd olunub.

İştirakçılar Qazaxıstanın evsahibliyi ilə keçiriləcək TDT-nin 10-cu Zirvə Toplantısının təşkilinə dair məsələləri də müzakirə ediblər.

Zirvə Toplantısı çərçivəsində imzalanacaq sənədlərin Türk dünyasında əlaqələrin inkişaf etdirilməsi və ortaq hədəflərə nail olunması baxımından əhəmiyyəti vurğulanıb. Görüşdə həmçinin beynəlxalq və regional təşkilatlarla əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi məsələsi də müzakirə edildi.

Nümayəndə heyətləri bölgədə və onun hüddurlarında könarda sülhün, sabitliyin və firavanlığın təşviq edilməsi, birgə təşəbbüslər üçün potensial imkanları dəyərləndiriblər.

Toplantı "Türk Dünyasına Baxış-2040" və "TDT 2022-2026 Strategiyası" çərçivəsində Türk Dövlətləri Təşkilatının inkişaf edən qlobal mühitdə türk dövlətləri arasında daha dərin əməkdaşlığın təşviq olunması öhdəliyinə uyğun olaraq, konstruktiv dialoq və strateji planlaşdırma baxımından platforma rolunu oynayır.

İƏT-in nümayəndə heyəti ölkəmizdə səfərdədir

Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə müvəkkili (ombudsman) Səbinə Əliyevanın dəvəti əsasında İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Müstəqil Daimi İnsan Hüquqları Komissiyasının (İƏT MDİHK) nümayəndə heyəti ölkəmizdə səfərdədir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, səfərin əsas məqsədi Ermənistan tərəfindən dini-mədəni abidələrimizin və azərbaycanlılara

məxsus qəbiristanlıqların dağıdıldığı yerlərdə və İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı Ermənistanın hərbi hücumlarına məruz qalmış, mülki əhalinin sıx məskunlaşdığı yaşayış məntəqələrində faktarəddi missiya həyata keçirməkdir.

Sentyabrın 2-də nümayəndə heyəti ombudsman Səbinə Əliyeva ilə birlikdə Fəxri xiyabanı və Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib.

Əvvəlcə Fəxri xiyabanda Ulu Öndər Heydər Əliyevin xatirəsi yad edilib, mə-

zarı önünə əklil qoyulub. Görkəmli oftlaroloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsi yad olunub, məzarı üzünə tər güllər düzülüb.

Sonra Şəhidlər xiyabanında Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və müstəqilliyi uğrunda həlak olmuş şəhidlərin ruhu ehtiramla yad edilib, məzarları üzünə çiçəklər qoyulub.

Səfər çərçivəsində həyata keçiriləcək geniş fəaliyyət barədə ictimaiyyətə məlumat verəcək.

Ombudsman: "Azərbaycanda saxlanılan ermənilər öz əməllərindən peşman olublar"

"Azərbaycanda saxlanılan üç erməni gələcəkdə müxtəlif iddialar səsləndirə bilər. Bunun qarşısını almaq məqsədilə dərhal onlarla görüşükdük. Onlar da Azərbaycan Hökumətinə təşəkkürlərini bildirdilər və təbii ki, öz əməllərindən peşman olduqlarını ifadə etdilər".

Ermənilər tərəfindən azərbaycanlılara qarşı əsrlərboyu etnik təmizləmə, soyqırımı siyasəti həyata keçirildiyini diqqətə çatdıran Səbinə Əliyeva əlavə edib: "Ermənistanda həbsdə olan vətəndaşlarımızla bağlı işlər davam etdirilir. Mütəmadi olaraq homin şəxslərin ailələri, eləcə də Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsi ilə əlaqə saxlanılır. Məsələ daim diqqətimizdədir".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri jurnalistlərə açıqlamasında Azərbaycan Respublikasının insan hüquqları üzrə müvəkkili (ombudsman) Səbinə Əliyeva söyləyib.

"Dediklərinə əsasən, bu əməli törətməkdə onları, necə deyirlər, böyükləri məcbur edib. Bu cür addımı atacağıqlarından əvvəlcədən xəbərləri olmayıb", - deyər ombudsman vurğulayıb.

"Səfərimiz çərçivəsində əsasən dini və tarixi abidələrə vurulmuş ziyanla bağlı hesabat hazırlayacağıq"

"Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş ərazilərində aparacağımız monitorinqlərin nəticələrinə dair hesabat hazırlayacağıq".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bunu İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Müstəqil Daimi İnsan Hüquqları Komissiyasının (İƏT MDİHK) Omandan olan üzvü Hilal bin Said al Şidhani jurnalistlərə açıqlamasında deyib.

Bu məsələ ilə bağlı ikinci dəfə monitorinq aparmaq üçün ölkəmizdə səfərdə olduqlarını vurğulayan qonaq bildirdi: "Bundan əvvəl də monitorinq aparılıb və ərazilərdəki dağıntılar qeydə alınıb. Bu səfərimiz çərçivəsində də əsasən dini və tarixi abidələrə vurulmuş ziyanla bağlı hesabat hazırlayacağıq. Bu hesabat 2021-ci ildə hazırlanmış hesabat kimi aidiyyəti qurumlara təqdim olunacaq".

İƏT-in nümayəndə heyəti işğaldan azad olunan ərazilərə səfər edəcək

"İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Müstəqil Daimi İnsan Hüquqları Komissiyasının (İƏT MDİHK) nümayəndə heyəti Ermənistanın işğaldan azad olunan ərazilərə səfər edəcək və faktları toplayacaq".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bunu jurnalistlərə açıqlamasında Azərbaycan Respublikasının insan hüquqları üzrə müvəkkili (ombudsman) Səbinə Əliyeva söyləyib. Səfərin məqsədinin ermənilərin vandallığı, dağıtdıqları abidələrlə bağlı hesabat hazırlamaq olduğunu diqqətə çatdıran S.Əliyeva deyib: "Faktlar toplanacaq. Nümayəndə heyəti işğaldan azad olunmuş rayonlara səfər edəcək. Faktlar sənədləşəcək və beynəlxalq təşkilatlara göndəriləcək. Cinayətkarların məsuliyyətə cəlb olunması üçün lazımı addımlar atılacaq".

Qeyd edək ki, nümayəndə heyətinin tərkibinə İƏT MDİHK-nin sədri Muhammad Laval Sulaiman (Nigeriya), İƏT MDİHK sədr müavini Hacı Ali Açıkgül (Türkiyə), İƏT MDİHK üzvü Hilal bin Said al Şidhani (Oman), İƏT MDİHK katibliyinin icraçı direktoru Nura Zaid Alrşoud (Səudiyyə

Ərəbistanı), İƏT MDİHK Katibliyinin direktoru Javed Saqlain (Pakistan), İƏT MDİHK Katibliyinin əməkdaşı İbrahimə Saidou Kamara (Qvineya) daxildir. Nümayəndə heyətinin səfərinin əsas məqsədi Ermənistan tərəfindən dini-mədəni abidələrin, azərbaycanlılara məxsus qəbiristanlıqların dağıdılması faktlarının yerində aşkarlanması, işğal və raket hücumları nəticəsində zərər çəkmiş azərbaycanlılarla bağlı məlumatların toplanması və nəticələrə əsasən hesabat hazırlayaraq beynəlxalq ictimaiyyətə təqdim edilməsindən ibarətdir.

Azərbaycan və Türkiyənin orduları arasında hərbi əməkdaşlığın inkişafı müzakirə olunub

Türkiyəyə işgüzar səfəri çərçivəsində Azərbaycanın müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov Eskişəhərdə 1-ci Aviasiya bazasının komandiri general-mayor Ertan Uzun ilə görüşüb.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə hərbi, hərbi təhsil sahələrində əməkdaşlıq və qarşılıqlı maraq doğuran bir çox məsələlərə dair ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb. Qarşılıqlı hədiyyələr təqdim edildikdən sonra birgə

ölkənin hərbi aviasiya vasitələrinin uçuşlarını izləyiblər.

Daha sonra general-polkovnik Z.Həsənov Ankaraya gəlib. Burada Türkiyə Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi ordu generalı Metin Gürakla görüşüb. Görüşdə iki qardaş ölkənin orduları arasında hərbi əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri və qarşılıqlı maraq doğuran bir sıra məsələlər müzakirə olunub.

Sonra hər iki qardaş ölkənin müdafiə nazirləri Ankarada keçirilən "TEKNOFEST" Aerokosmik və Texnologiya festivalında iştirak ediblər. Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan festivalda çıxış edərək iştirakçıları salamlayıb. "TEKNOFEST" Aerokosmik və Texnologiya festivalı izləyicilər tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb.

"Gizir hazırlığı kursu"nun buraxılış mərasimi olub

Müdafiə nazirinin təsdiq etdiyi illik hazırlıq planına əsasən, Milli Müdafiə Universitetinin nəzdində fəaliyyət göstərən Azərbaycan Ordusunun Təlim və Tədris Mərkəzində "Gizir hazırlığı kursu"nun növbəti buraxılış mərasimi keçirilib.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, əvvəlcə Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin və ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda canlarını fəda edən şəhidlərimizin xatirəsi birdəqiqətlik sükutla anılıb. Hərbi orkestrin müşayiəti ilə

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Milli Müdafiə Universitetinin rektoru professor, general-leytenant Heydər Piriyyəv çıxış edərək hərbi qulluqçuları salamlayıb. Məzunlara Vətəne sədaqətli xidmət etməyi, tabeliklərində olan şəxsi heyətin döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlığının yüksəldilməsində məsuliyyətli çalışmağı tövsiyə edib. Onları kursu uğurla başa vurmaları münasibətilə təbrik edib, gələcək xidmətlərində uğurlar diləyib.

Sonra Milli Müdafiə Universitetinin rektorunun müşaviri professor Talat Canbolat çıxış edərək hərbi təhsilin əhəmiyyətindən danışıb. Məzunlara təhsil müddətində yiyələndikləri bilik və bacarıqların gələcək xidmətlərində uğurla tətbiq etmələrini arzulayıb.

Tədbirdə kurs birincisi məzunlar adından çıxış edərək tədris müddətində göstərilən diqqətə görə Milli Müdafiə Universitetinin rəhbərlərinə və professor-müəllim heyətinə minnətdarlığını bildirib. Göstərilən etimadı xidməti fəaliyyətlərində doğruldacaqlarına söz verib.

Sonra sertifikatlar təqdim olunub, fərqlənən məzunlar qiymətli hədiyyələrlə mükafatlandırılıb.

Buraxılış mərasimi hərbi qulluqçuların tribuna önündən tənənəli keçidi ilə başa çatıb.

Tbilisidə keçirilən Gənclər Forumunda Ahıska türkləri və azərbaycanlı gənclər iştirak ediblər

Bu gün Tbilisidə Ahıska türkləri və Gürcüstanda yaşayan azərbaycanlı gənclərin birgə iştirakı ilə Beynəlxalq Gənclər Forumu keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbir Azərbaycanla yaşayan Ahıska türklərinin "Vətən" İctimai Birliyinin və Tbilisidəki "Alyans" Gənclər Mərkəzinin təşkilatçılığı, QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Agentliyinin maliyyə dəstəyi və Dünya Ahıska Türkləri Birliyinin (DATÜB) Gənclər Təşkilatı Gürcüstan Təmsilçiliyinin tərəfdaşlığı ilə keçirilib.

Forumda Azərbaycanla və Gürcüstanda yaşayan Ahıska türklərinin gəncləri və Gürcüstandakı azərbaycanlı gənclər, QHT təmsilçiləri iştirak ediblər.

"Alyans" Gənclər Mərkəzinin sədri Leyla Əmrahova çıxış edərək dünya türk birliyinin əhəmiyyətindən danışıb, Ahıska türkləri və azərbaycanlı gənclərin Tbilisidə bir araya gəlməsinin dünya türk birliyinə töhfə verəcəyini qeyd edib.

Sonra Azərbaycanla yaşayan Ahıska türklərinin "Vətən" Cəmiyyəti İctimai Birliyinin sədr müavini

Mövlud İşıq çıxış edərək forumun əhəmiyyətindən danışıb.

Bildirib ki, "Beynəlxalq Gənclər Forumu: mədəni diplomatiya" adlanan tədbirin məqsədi gənclər arasında qarşılıqlı anlaşma və mədəni əməkdaşlığı gücləndirmək, universitet gənclərinin mədəni inteqrasiyaya yardım etmək, multikulturalizm mühitini genişləndirməkdir.

Sonra mərkəzin icraçı direktoru Rəna Hüseynova, Gürcüstanın Azərbaycanlı Hüquqşünaslar Assosiasiyasının prezidenti Əli Bədirov və başqaları çıxış edərək dünya türk birliyinin möhkəmlənməsində gənclərin rolunun artırılmasının vacibliyi, gənclərin dil təhsil problemləri və digər məsələlər ətrafında fikirlərini bölüşüblər.

Forum çərçivəsində Gürcüstandakı tələbə gənclərin iştirakı ilə "Gürcüstanda multikulturalizm: Universitet gənclərinin mədəni inteqrasiyası" adlı sessiya keçirilib.

"Ümumi müzakirələr və qiymətləndirmələr" adlı ikinci sessiyada isə birinci sessiyada müzakirə olunan məsələlər üzrə yekun təhlillər aparılaraq forumun hesabatı hazırlanıb.

Sonda forum iştirakçıları adından bəyanat qəbul olunub.

İyulun 15-də Brüsseldə baş tutan və Ermənistan ilə Azərbaycan arasında sülh müqaviləsinin imzalanması istiqamətində atılan mühüm addım kimi dəyərləndirilən növbəti üçtərəfli görüşdən sonra İrəvanın ölkəmizə qarşı siyasi və hərbi təxribatları intensivləşib. Sayca 6-cı olan həmin Brüssel görüşündə diqqətçəkən məqamlardan biri də müzakirə olunan məsələlər arasında Bakının həm erməni icması, həm də Rusiya hərbi kontingentinin humanitar ehtiyaclarının qarşılınması üçün öz ərazisi vasitəsilə, alternativ təchizat yolu kimi Xankəndi-Ağdam yolu təklif etməsi idi.

Hətta o zaman Al Şurasının lideri Şarl Mişel mətbuata bəyanatla çıxışı zamanı bildirmişdi ki, Azərbaycan tərəfinin bu addımı təmsil etdiyi qurum tərəfindən də təqdirə layiqdir.

Lakin hadisələrin sonrakı gedişatı onu göstərdi ki, Ermənistanı, eləcə də bəzi xarici ölkələri Cənubi Qafqazda daim mövcud olacaq münasibət, müharibə ocağı daha çox maraqlandırır, nəinki iki ölkə arasında əldə olunacaq barışıq.

"Aclıq oyunları" bitdi

Buna görədir ki, başda Fransa olmaqla bəzi qərəzli ölkələr Azərbaycanın suveren ərazilərində separatçıların meydan sulamaq kimi murdar niyyətinə dəstək verirlər. Bu dövlətlər ölkəmizin aprelin 23-də Laçın sərhəd-buraxılış məntəqəsi qurmasını, üçrəngli bayrağını bütün sərhədboyu dağalandırmasını heç cür həzm edə bilmirlər. Ermənistanın "bacılar"ı ciddi-cəhdə çalışırlar ki, separatçılar "qara yara" qismində Rusiya sülhməramlılarının müvəqqəti yerləşdirildiyi Qarabağ bölgəsində pərçim olub qalsınlar...

Yoxsa, əslində Paris küçələrinin zir-zibilini yığışdırmaqla məşğul olan mer Ann İdalqo iş-gücünü buraxıb Xankəndidə guya acından ölən ermənilərin yardımına gəlməzdi. Onlara öz əlləri ilə bir tikə çörək, heç olmasa bir dilim "Napoleon" tortu yedizdirmək üçün, necə deyirlər, dəridən-qabıqdan çıxmazdı...

Xarici ölkələrin poliqonuna çevrilmiş Ermənistan havadarlarına güvənərkə ard-arda özü üçün acı nəticələrə gətirib çıxarancaq yanlış addımlar atır. Azərbaycanın beynəlxalq hüquqa əsaslanaraq Laçın yolunda sərhəd-buraxılış məntəqəsini qurmasına "blokada" donu geyindirməyə çalışır. Separatçılara açıq dəstək göstərir, ölkəmizin alternativ Ağdam-Xankəndi yolu təklifini gözdən keçirir, bu yolu bloklayaraq Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyətinin Xankəndidəki ermənilərə göndərdiyi 40 ton un yardımından imtina edir. Bununla da Ermənistan və separatçı qurum elə özlərini "blokada" və "aclıq oyunları" ilə işə etmiş olurlar...

Çünki yolsuzluqdan şikayət edənlər, Azərbaycan onlara bir yox, bir neçə yol təklif edib. Acından öldüklərini qar çəkiblər, ölkəmiz tonlarla unu Xankəndinin astanasına yıgıb...

Anlayacağımsız erməni bəhanələri daha tükənbir...

Prinsipial və dəyişilməz mövqe

Azərbaycanın suverenliyinə təhdid olan istənilən cəhdin qarşısı qətiyyətlə alınacaq və lazımı şəkildə cavablandırılacaq

Günah onların özlərindədir

Bütün bunlar həm də İrəvanın üçtərəfli görüşlərdə rəsmi şəkildə bəyan etməsinə baxmayaraq, "Qarabağ Azərbaycanıdır" həqiqətini qəbul etmədiyinə, ölkəmizə qarşı ərazi iddiasından əl çəkmədiyinin, revans hissələrlə qapıldığını, əsl istəyinin vaxt uzadaraq sülhə əngəl yaratmaq olduğunu bariz təzahürləridir.

Elə bu günlərdə Ermənistan tərəfinin növbəti dəfə hərbi təxribatlara əl atması da sülhə bacarıqca əngəl törətmək kimi əməllərinin mənfur davamıdır.

Son günlər Ermənistan silahlı qüvvələrinin Zod istiqamətindəki bölmələri Azərbaycan Ordusunun Kəlbəcər rayonu ərazisində yerləşən mövqelərinə qarşı zərbə PUA-lardan və digər atıcı silahlardan istifadə etməklə atəş açırlar. Azərbaycan tərəfinin mövqelərinə qarşı məqsədyönlü şəkildə törədilmiş bu təxribat nəticəsində ümumilikdə 3 hərbi qulluqçumuz yaralanıb. Amma hər dəfə olduğu kimi, bu dəfə də "dəmir yumruq" işə düşüb və Ermənistanın törətdiyi təxribatın qarşısını layiqincə alıb.

Gün kimi aydındır ki, hazırda bölgədə cərəyan edən proseslərdən diqqəti yayındırmaq, Laçın yolunun "blokada"sı məzhəkəsinin, Xankəndidəki "aclıq" şousunun Bakı tərəfindən fiaskoya uğradılmasından nəzərə alınaraq üçtərəfli görüşlərinə hücum etməsi göstəricisi yaratmağa çalışıb.

Amma iyrənc planı alınmadı, bu ağılsızlığın məsuliyyəti isə yenə də Ermənistanın boynunda qaldı...

Amma separatçıların bu özbəşadən fiaskoya uğradılmasından nəzərə alınaraq üçtərəfli görüşlərinə hücum etməsi göstəricisi yaratmağa çalışıb.

Hər zaman humanizm prinsiplərini əldə əsas tutan Azərbaycan isə Ermənistanla təkmil sülh modeli təklif edib. Bu təkliflər iki ölkə tərəfindən bir-birinin suverenliyinin, ərazi bütövlüyünün və sərhədlərinin təmin olunmasına qarşı qətiyyətli qərarlar qəbul edilib.

Paralel olaraq ölkəmiz Qarabağ bölgəsində yaşayan erməni sakinlərinin Azərbaycan Konstitusiyasında nəzərdə tutulmuş hüquq və azadlıqlarının təmin etməklə bərabər hüquqlu və-təndəşlər kimi reinteqrasiyasında qərarlıdır. Bakı tərəfindən bu istiqamətdə ardıcıl addımlar da atılıb.

Onu da bildirək ki, bu il avqustun əvvəlində Azərbaycanın xüsusi nümayəndəsi ilə yerli erməni sakinlərinin nümayəndələri arasında görüşün təşkili ilə bağlı razılıq əldə edilməsinə baxmayaraq, son anda erməni tərəfi bu görüşdən imtina edib. Təbii ki, bu imtinanın arxasında Ermənistanın, onun xarici havadarlarının və separatçıların barmağının olduğu danılmaz faktır. O da realdır ki, hazırda Xankəndidəki erməni sakinlər hərbi liyyat-kommunikasiya yollarının açılmasına maneçilik törətməyə çalışır.

2020-ci il noyabrın 10-da kapitulyasiya aktını rəsmən imzalayan Ermənistan ödəndirərək üçtərəfli Bəyanatla üzərinə götürdü müddəaları yerinə yetirməkdən müxtəlif hiyləgərliklərə yayanır. Həmin tarixdə imzaladığı üçtərəfli Bəyanata zidd olaraq Hayastan bölgədə bütün nəqliyyat-kommunikasiya yollarının açılmasına maneçilik törətməyə çalışır.

Erməni silahlı qüvvələri hələ də Azərbaycan ərazilərindən çıxarılmağı istəyir. Ötən müddətdə Ermənistan xarici havadarlarının dəstəyi ilə bu silahlı tör-töküntülərini qanunsuz yolla silahlandırmaqda davam edib.

Hər zaman humanizm prinsiplərini əldə əsas tutan Azərbaycan isə Ermənistanla təkmil sülh modeli təklif edib. Bu təkliflər iki ölkə tərəfindən bir-birinin suverenliyinin, ərazi bütövlüyünün və sərhədlərinin təmin olunmasına qarşı qətiyyətli qərarlar qəbul edilib.

Paralel olaraq ölkəmiz Qarabağ bölgəsində yaşayan erməni sakinlərinin Azərbaycan Konstitusiyasında nəzərdə tutulmuş hüquq və azadlıqlarının təmin etməklə bərabər hüquqlu və-təndəşlər kimi reinteqrasiyasında qərarlıdır. Bakı tərəfindən bu istiqamətdə ardıcıl addımlar da atılıb.

Onu da bildirək ki, bu il avqustun əvvəlində Azərbaycanın xüsusi nümayəndəsi ilə yerli erməni sakinlərinin nümayəndələri arasında görüşün təşkili ilə bağlı razılıq əldə edilməsinə baxmayaraq, son anda erməni tərəfi bu görüşdən imtina edib. Təbii ki, bu imtinanın arxasında Ermənistanın, onun xarici havadarlarının və separatçıların barmağının olduğu danılmaz faktır. O da realdır ki, hazırda Xankəndidəki erməni sakinlər hərbi liyyat-kommunikasiya yollarının açılmasına maneçilik törətməyə çalışır.

2020-ci il noyabrın 10-da kapitulyasiya aktını rəsmən imzalayan Ermənistan ödəndirərək üçtərəfli Bəyanatla üzərinə götürdü müddəaları yerinə yetirməkdən müxtəlif hiyləgərliklərə yayanır. Həmin tarixdə imzaladığı üçtərəfli Bəyanata zidd olaraq Hayastan bölgədə bütün nəqliyyat-kommunikasiya yollarının açılmasına maneçilik törətməyə çalışır.

Amma separatçıların bu özbəşadən fiaskoya uğradılmasından nəzərə alınaraq üçtərəfli görüşlərinə hücum etməsi göstəricisi yaratmağa çalışıb.

Sülhdən başqa çıxış yolları yoxdur

Göründüyü kimi, müharibə meydanında, beynəlxalq hüquq müstəvi-sində Azərbaycana məğlub olan Ermənistanın sülhdən başqa çıxış yolu qalmayıb.

Ya öz xoşları ilə Azərbaycanla sülh müqaviləsi bağlayacaqlar, ya da vaxtaşırı "dəmir yumruq"un acısını dadacaqlar...

Ötən gün Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın 2 sentyabr 2023-cü ildə Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyünə qarşı davam edən iddialarını növbəti dəfə sübut edən və Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində separatçılığın təşviq olunmasına xidmət edən bəyanatını qətiyyətlə pisləyərək rədd etdiyi açıqlamasında da bildirilir ki, Azərbaycan ərazilərinə hər hansı iddialarla çıxış etməyin və ərazilərimizdə aqressiv separatçı meyilləri qızışdırmaq cəhdlərinin qarşısı tədricən qaydada saxlanılmalıdır.

Yasəmən MUSAJEVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycan XİN: "Ermənistanın sərgilədiyi destruktiv davranış bu ölkəni səfalətə sürükləyir"

"Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın sentyabrın 2-də Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyünə qarşı iddialarını növbəti dəfə sübut edən və Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində separatçılığın təşviq olunmasına xidmət edən bəyanatını qətiyyətlə pisləyir və rədd edirik".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) Nikol Paşinyanın sözügedən bəyanatına dair şərhində bildirilib.

Qeyd olunub ki, Ermənistanın baş nazirinin bu açıqlaması bir müddət əvvəl səsləndirdiyi Qarabağ bölgəsi daxil, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün dəstəkləndiyi barədə bəyanatı ilə ziddiyyət təşkil edir və hazırda aparılan sülh prosesinə ciddi zərbə vurur.

Azərbaycanın tarixi və beynəlxalq hüquqi çərçivədə mövcud olan ərazilərinə qarşı əsassız iddialarından, tarixin saxtalaşdırılmasından əl çəkməyən, beynəlxalq hüququn prinsiplərini kobudcasına pozan, yürütdüyü təcavüz siyasəti səbəbindən düşdüyü acınacaqlı vəziyyətdən nəticə çıxarmayan bir ölkənin heç bir çərçivəyə sığmayan bu davranışının qarşısı alınmalıdır.

Məlumdur ki, Azərbaycanın icazəsi olmadan Dağlıq Qarabağın birtərəfli qaydada ayrılması kimi qələmə verilən avventura sovet qanunlarına zidd idi və bu, hələ o zaman ali konstitusiyaya səviyəsində təsdiqlənmişdi. Öz müqəddəratını müəyyən etmək hüququna istinad edən Ermənistan rəsmiləri, 1991-ci il dekabrın 10-da Qarabağda separatçıların keçirdiyi saxta "müstəqillik referendumu"nın muxtar vilayətin hüquqi baxımdan tərkib hissəsini təşkil etdiyi Azərbaycanın razılığı olmadan və bu bölgənin azərbaycanlı əhalisinin iştirakı olmadan keçirdiyi hər kəmə məlumdur.

"Dağlıq Qarabağ"ın "müstəqilliyi"nin əldə edilməsi ilə bağlı Ermənistanın iddialarının beynəlxalq hüquqda qəbul edilmiş "uti possidetis" prinsipinə də zidd olduğu bəllidir və bu səbəbdən beynəlxalq hüquq çərçivəsində tamamilə əsassızdır.

"Azərbaycanın Qarabağ bölgəsinin Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən 30 ilə yaxın hərbi işğal altında saxlanıldığı, bir milyonadək azərbaycanlının fundamental hüquqlarının pozulduğu, azərbaycanlılara qarşı soyqırımı və kütləvi qırğınlar həyata keçirildiyi faktları üzərindən Ermənistan tərəfinin susqunluqla keçməsi bu ölkənin tarixdən dərs çıxarmadığını göstərir.

Bu və digər faktlar, Ermənistanın əsassız və destruktiv mövqeyi, beynəlxalq təşkilatların qərarları uzun illər ərzində dəfələrlə Ermənistanın təcavüzkar siyasətini təsdiqləyib. Azərbaycan onilliklər ərzində münasibəti danışıqlar yolu ilə həll etmək üçün strateji səbir nümayiş etdirib de, Ermənistan Azərbaycanın münasibəti sülh yolu ilə həll etmək üçün göstərdiyi xoş niyyətdə daim qarşı çıxıb.

Təcavüz siyasətindən əl çəkməyən Ermənistanın növbəti hərbi təxribatına cavab olaraq başlanılan 44 günlük Vətən müharibəsi nəticəsində beynəlxalq ictimaiyyətə və Azərbaycan ərazi bütövlüyünə bərpə etdik. Bölgədə yaranmış yeni reallıqlar fonunda Ermənistanın sərgilədiyi destruktiv davranışın nəinki heç bir perspektivi yoxdur, əksinə, bu mövqə Ermənistanı səfalətə sürükləyir. Azərbaycan ərazilərinə qarşı hər hansı iddialarla çıxış etmək və ərazilərimizdə aqressiv separatçı meyilləri qızışdırmaq cəhdlərinin qarşısı tədricən qaydada saxlanılmalıdır. - deyər XİN-in şərhində vurğulanıb.

"Ermənistanın heç bir çərçivəyə sığmayan davranışının qarşısı alınmalıdır"

"Azərbaycanın tarixi və beynəlxalq hüquqi çərçivədə mövcud olan ərazilərinə qarşı əsassız iddialarından, tarixin saxtalaşdırılmasından əl çəkməyən, beynəlxalq hüququn prinsiplərini kobudcasına pozan, yürütdüyü təcavüz siyasəti səbəbindən düşdüyü acınacaqlı vəziyyətdən nəticə çıxarmayan Ermənistanın heç bir çərçivəyə sığmayan bu davranışının qarşısı alınmalıdır".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözlər Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın

sentyabrın 2-də Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyünə qarşı iddialarını növbəti dəfə sübut edən və Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində separatçılığın təşviq olunmasına xidmət edən bəyanatına dair şərhində bildirilib.

Şərhdə həmçinin Nikol Paşinyanın bu açıqlamasının bir müddət əvvəl səsləndirdiyi Qarabağ bölgəsi daxil, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün dəstəkləndiyi barədə bəyanatı ilə ziddiyyət təşkil etdiyi və hazırda aparılan sülh prosesinə ciddi zərbə vurduğu diqqətə çatdırılıb.

Ukrayna Azərbaycanlıları Radası beynəlxalq ictimaiyyəti ölkəmizin sülh söylərini dəstəkləməyə çağırır

Ukraynada fəaliyyət göstərən Azərbaycan icması ölkəmizin sülh söylərini dəstəklənməsi ilə bağlı beynəlxalq ictimaiyyətə müraciət edib.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Ukrayna Azərbaycanlıları Radası adından Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) Cenevrədəki mənzil-qoragahına ünvanlanan bəyanatda bildirilib ki, Azərbaycan əsilli ukraynalılar Ermənistanda mövcud olan revansist əhvali-ruhiyyəli qüvvələrin və erməni diasporunun yönləndirilməz əməlləri nəticəsində Cənubi Qafqaz regionunda yaranmış mövcud vəziyyətdən dərin narahatlıq hissi keçirirlər.

Bəyanatda 30 il ərzində Ermənistanın işğalçı siyasəti nəticəsində Azərbaycanın Qarabağ bölgəsinin xarabalığa çevrildiyi və 2020-ci ildə baş vermiş müharibədən sonra qalmış aktual problemlərin son 3 il ərzində həll olunmadığı diqqətə çatdırılıb.

Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən basdırılmış minlərlə nəticəsində bu günədək Azərbaycanın 300-dən çox günahsız mülki vətəndaşının və hərbi qulluqçusunun həlak olduğu və yaralandığı, regional əməkdaşlığa sadıqlıqını qonşu Gürcüstanın təmsilində sübut edən Azərbaycanın beynəlxalq hüquqa uyğun olaraq öz ərazilərində, o cümlədən

nəqliyyat-kommunikasiya yolları üzərində suverenliyini qorumağa çalışdığı, Xankəndi-Laçın yolunun açıq olduğu kimi faktlar bir daha sadalanıb.

Ukrayna Azərbaycanlıları Radası bu kritik və önəmli mərhələdə beynəlxalq təşkilatları erməni uydurmalarına inanmamağa çağırır. İşğaldan azad edilmis Qarabağda irimiqyaslı bərpa-yenidənqurma layihələri həyata keçirmək məqsədilə bölgəyə çoxmilyardlı sərmayələr yatırın Azərbaycanın sülhsevər mövqeyini əməli şəkildə dəstəkləməyə və tərəflər arasında konstruktiv dialoqun təşviqinə yardım göstərməyə dəvət edib.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin mövqelərini atəş tutulması barədə qarşı tərəfin yaydığı məlumat yalandır

Sentyabrın 2-si saat 16:00-dan 16:10-dək Azərbaycan Ordusunun bölmələri tərəfindən guya Ermənistan silahlı qüvvələri bölmələrinin Əzizli yaşayış məntəqəsi istiqamətində yerləşən mövqelərini atəş tutulması barədə qarşı tərəfin yaydığı məlumat tamamilə yalandır.

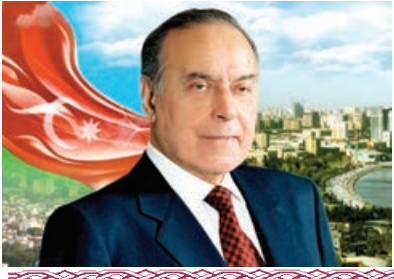
Bu barədə AZƏRTAC-a Müdafiə Nazirliyindən məlumat verilib. "Ermənistan müdafiə nazirliyinin yaydığı bu məlumatı qəti surətdə təkzib edirik", - deyər nazirlikdən bildirilib.

Ermənistan silahlı qüvvələri Azərbaycan Ordusunun mövqelərini minaatanlardan və atıcı silahlardan atəşə tutub

Sentyabrın 2-si saat 11:00 radələrində Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri Basarkeçər rayonunun Zod istiqamətində yerləşən mövqelərdən Azərbaycan Ordusunun üzvü mövqelərini 60 və 82 millimetrik minaatanlardan atəşə tutub.

Sentyabrın 2-si saat 12:58-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri Qafan rayonunu istiqamətində yerləşən mövqelərdən Azərbaycan Ordusunun Naçıqvan Muxtar Respubli-

kasının Culfə rayonu istiqamətindəki mövqelərini atıcı silahlardan atəşə tutub. Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, bölmələrimiz tərəfindən cavab tədbirləri görülüb.

Heydər Əliyev İli 2023

Bu gün Heydər Əliyev siyasi fəaliyyətinin ən vacib komponentini təşkil edən Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisinin Sədri seçilməsindən 32 il ötür. Bu əlamətdar tarixi hadisə Azərbaycanın siyasi patriarxı olan böyük dövlət adamının fəaliyyətinə bir daha nəzər salmağı şərtləndirir.

Başar tarixi sübut edir ki, hər bir xalqın, millətin taleyində dahi şəxsiyyətlərin, siyasi liderlərin müstəsna rolu vardır. Şübhəsiz ki, hər bir xalq öz tarixi şəxsiyyətləri ilə fəxr edir, onların yaratdığı irsə böyük ehtiramla yanaşır. Xalqımız da müasir Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, ölkəmizin müstəqilliyi, inkişafı naminə böyük və özvedilməz işlər görmüş, müdrik ideyaları, sərəştəli idarəetmə qabiliyyəti və əzmi ilə ölkəmizin strateji inkişaf konsepsiyasının reallaşmasına, dünya miqyasında layiqli yer tutmasına yol açmış dahi oğlu Heydər Əliyev ilə hər zaman fəxr edəcək, onu daima qürur hissi ilə xatırlayacağıdır.

Azərbaycan xalqının böyük oğlu Heydər Əliyev dahi lider kimi insanları öz ideya və baxışları ətrafında toplamış, zəngin təcrübəsi sayəsində dövlət idarəçiliyi sahəsində ciddi uğurlara imza atmış, cəmiyyətin maraqlarını və mənafelerini bütün varlığı və siyasi qətiyyəti ilə müdafiə etdiyi üçün xalqın Ümummilli Lideri zirvəsinə yüksəlmişdir. Tarixi prosesdə filosoflar cəmiyyətin inkişafını "mütəlakə mən" də, "böyük şəxsiyyətlər" də, "fövqəladə" da, "görməli şəxsiyyətlər", "teknokratik elita" və başqa amillərdə axtarmışlar. Sosial zaman kəsiyində tarixi inkişaf prosesi bizə müxtəlif mənəviyyətə və zəkaya malik şəxsiyyətlər vermişdir. Onlar tarixi zərurət və ya təsadüf nəticəsində hakimiyyətə gələn icimai hadisələrin gedişinə müxtəlif istiqamətlərdə təsir göstərmişlər. Bu zaman ya obyektiv inkişaf ləngimisi, kaos və özbaşnalıq yaranmış, ya da cəmiyyət tərəqqi və yüksəlişə doğru irəliləmiş, icimai sabitlik formalaşmışdır. Bu baxımdan Hegelin şəxsiyyət haqqında fikri çox səciyəvidir: "Siyasi tonazillə doğru sürətlə yaxınlaşmaqda olan xalqın taleyini yalnız dahi xilas edə bilər".

Filosofların bu fikirləri sanki Azərbaycanın qısa zaman kəsiyində keçdiyi yolda, həm də Heydər Əliyev həyatında öz təsdiqini tapmışdır. Heydər Əliyev vətəndaş qarşılıqlı münasibətə, sivil, demokratik-dünyəvi Azərbaycan dövlətinin yaradılmasına, onun işlək idarəçilik mexanizmini formalaşdırmağa, milli-mənəvi dəyərlərini dirçəltməyə və inkişaf etdirməyə Heydər Əliyev öz konseptual yanaşması ilə tariximizin bütün mərhələlərinin öyrənilməsinə zəruri hesab edirdi. Haqlı olaraq Heydər Əliyev XX əsr Azərbaycan tarixini dörd mərhələyə bölmüşdür.

1) Birinci mərhələ - əsrin əvvəllərində Oktyabr inqilabına qədər olan dövrü əhatə edir.
2) İkinci mərhələ - 1918-1920-ci illər - Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin mövcud olduğu dövrü, eləcə də formal baxımdan suverenlik əldə etmiş Azərbaycan SSR-in mövcud olduğu 1920-1922-ci illəri əhatə edir.
3) Üçüncü mərhələ Azərbaycan SSR-in federativ dövlətin tərkibində mövcud olduğu dövrü (1922-1991-ci illər).
4) Dördüncü mərhələ - üçüncü respublikanın, müstəqil Azərbaycan Respublikasının formalaşması və inkişaf mərhələsidir.

Üçüncü, dördüncü mərhələlər Heydər Əliyev adı ilə bağlıdır. Azərbaycanda müstəqil dövlət quruculuğunun başlanılması 1969-cu ildə Heydər Əliyev hakimiyyətə gəldiyi dövr hesab etmək olar. Bu mərhələdə Heydər Əliyev fenomenal siyasi davranışları ilə Azərbaycanın müstəqilliyə qovuşması üçün bütün imkanları yaratdı. Tariximizin Heydər Əliyev dövrü müasir Azərbaycan cəmiyyətinin formalaşması vəzifələrini uğurla və ardıcıl olaraq yerinə yetirilməsi ilə seçilir. Məhz Heydər Əliyev rəhbərliyi illərində Azərbaycan böyük və sürətli inkişaf mərhələsinə qədəm qoyaraq yeni cəmiyyət parametrləri kəsb etməyə müvəffəq olmuşdur.

Heydər Əliyev zəngin irsinə əsaslanan inkişaf strategiyasının təhlili onun üç fundamental başlanğıca istinad ediyini göstərir. Bunlar güclü dövlət, sə-

mərəli iqtisadiyyat və azad insandır. Hər üç başlanğıcın qarşılıqlı abəhəddər fəaliyyəti ölkənin yüksək inkişafına, hərtərəfli tərəqqisinə xidmət edən əzəmətli vasitəyə çevrilmək gücündədir. Eyni zamanda dahi şəxsiyyətin fəlsəfi-siyasi, siyasi və iqtisadiyyatın vəhdəti, mədəni irs və milli-mənəvi, demokratik dəyərlər, bir sözlə, Azərbaycanın dirçəlişinin nəzəriyyə və praktikasına verdiyi töhfələr olduqca zəruri, vacib siyasi-fəlsəfi və mənəvi əhəmiyyətə malikdir.

Ulu Öndərin siyasi irsinin əhatəli tədqiqatı göstərir ki, Heydər Əliyev həyata keçirdiyi uğurlu siyasət sayəsində ölkəmizdə milli özünüdərk, özünəqaydış, vətənpərvərliyin gücləndirilməsi baxımından əhəmiyyətli addımlar atılmışdır.

Azərbaycançılıq şüurunun inkişafı, tariximizin öyrənilməsi, yerli kadrların yetişdirilməsi, o cümlədən milli ruhun yüksəldilməsi istiqamətində keçirilmiş bir çox tədbirlər sonrakı dövrdə millətimize və dövlətimiz üçün çox ciddi rol oynamışdır. Ümummilli Liderin fəaliyyətinin əsasını milli-mənəvi, dini dəyərlərimizə sığdırılmışdır. Azərbaycan və dünya tarixini mükəmməl bilməsi isə müstəqil dövlətçilik baxışlarının formalaşmasında çox böyük rol oynamışdır. Ulu Öndərin bütün səyləri milli şüurun dirçəldilməsinə, milli-mənəvi dəyərlərin qorunmasına, gənc nəslin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə

Ulu Öndər və Azərbaycanın müstəqillik epopeyası

olunmasına və Azərbaycançılıq məfkurəsinin digər əsas prinsiplərinin həyata keçirilməsinə yönəlmişdir.

Heydər Əliyev apardığı məqsədlə kompleks daxili və xarici siyasət nəticəsində qazanılmış uğurlar tədqiqatçıları aşağıdakı kimi qruplaşdırırlar.

- Tarixi əməllərin yaşadılması ilə yeni və özünəməxsus dövlətçilik nəzəriyyəsinin formalaşdırılması.
- Ölkədə hüquqi dövlət quruculuğunun əsaslarının formalaşdırılması. Yeni Konstitusiyanın qəbul edilməsi, sivil, demokratik-dünyəvi Azərbaycan dövlətinin yaradılması, onun işlək idarəçilik mexanizmini formalaşdırmağa, milli-mənəvi dəyərlərini dirçəltməyə və inkişaf etdirməyə Heydər Əliyev öz konseptual yanaşması ilə tariximizin bütün mərhələlərinin öyrənilməsinə zəruri hesab edirdi. Haqlı olaraq Heydər Əliyev XX əsr Azərbaycan tarixini dörd mərhələyə bölmüşdür.

- Birinci mərhələ - əsrin əvvəllərində Oktyabr inqilabına qədər olan dövrü əhatə edir.
- İkinci mərhələ - 1918-1920-ci illər - Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin mövcud olduğu dövrü, eləcə də formal baxımdan suverenlik əldə etmiş Azərbaycan SSR-in mövcud olduğu 1920-1922-ci illəri əhatə edir.
- Üçüncü mərhələ Azərbaycan SSR-in federativ dövlətin tərkibində mövcud olduğu dövrü (1922-1991-ci illər).
- Dördüncü mərhələ - üçüncü respublikanın, müstəqil Azərbaycan Respublikasının formalaşması və inkişaf mərhələsidir.

Üçüncü, dördüncü mərhələlər Heydər Əliyev adı ilə bağlıdır. Azərbaycanda müstəqil dövlət quruculuğunun başlanılması 1969-cu ildə Heydər Əliyev hakimiyyətə gəldiyi dövr hesab etmək olar. Bu mərhələdə Heydər Əliyev fenomenal siyasi davranışları ilə Azərbaycanın müstəqilliyə qovuşması üçün bütün imkanları yaratdı. Tariximizin Heydər Əliyev dövrü müasir Azərbaycan cəmiyyətinin formalaşması vəzifələrini uğurla və ardıcıl olaraq yerinə yetirilməsi ilə seçilir. Məhz Heydər Əliyev rəhbərliyi illərində Azərbaycan böyük və sürətli inkişaf mərhələsinə qədəm qoyaraq yeni cəmiyyət parametrləri kəsb etməyə müvəffəq olmuşdur.

Heydər Əliyev zəngin irsinə əsaslanan inkişaf strategiyasının təhlili onun üç fundamental başlanğıca istinad ediyini göstərir. Bunlar güclü dövlət, sə-

Heydər Əliyev Azərbaycan gələcəsinin qarşısını almaq məqsədilə ona qarşı təhdidlər başlamışdır. Heydər Əliyev 20 Yanvarla bağlı Azərbaycan xalqına və hökumətinə müraciəti xalqdan gizlədildi. O, müraciəti heç bir mətbuat orqanı dərc etmədi. Belə bir şəraitdə Azərbaycan gələcəyə böyük risk idi. Heydər Əliyev qurultay nümayəndəsi seçilməsində mühüm rol oynamış dəyərləri ziyanlı, nəşir Əjdər Xanbəyev qətlə yetirilməsi ilə onun gəlişini önəyə biləcəklərini düşündürür. 20 iyul 1990-cı ildə Bakıya qayıdan Heydər Əliyev paytaxtda yalnız iki gün qalması mümkün oldu. O, iyulun 22-də doğma Naxçıvana qayıtmalı oldu. Ovxatki siyasi rəhbərlik xof içində idi. Əslində, Heydər Əliyev yenidən siyasi hakimiyyətə qayıtmaq üçün deyil, sadəcə öz doğma vətəndə yaşamaq üçün gəlmişdi. Sonralar Azərbaycan SSR Ali Sovetinin 12-ci çağırış Sessiyasında (1991-ci il fevralın 9-da) çıxışı zamanı o, bu barədə belə demişdi: "...Doğma Vətən torpağına heç də yenidən hakimiyyətə qalmaq... üçün yox, ancaq və ancaq respublikanın bu ağır və çətin dövüründə xalqın dərdinə şərik olmağa, vətəndaşlıq borcunu yerinə yetirməyə, azadlıq uğrunda mübarizəyə qoşulmağa gəlmişəm. Məni bir azərbaycanlı kimi bu hüququmdan heç kəs məhrum edə bilməz..."

Heydər Əliyev Naxçıvana gəldikdən iki gün sonra dahi Hüseyin Cavidin məqbərəsinə ziyarət etməyə getdi. Onun bu ziyarəti izdihamla qarşılandı, yüz minə yaxın insan onunla görüş üçün toplandı. Bundan sonra Heydər Əliyev Naxçıvan MSSR Ali Sovetinə və Azərbaycan Ali Sovetinə deputatlığa namizədliyi irəli sürüldü. Heydər Əliyevə ehtiram əlaməti olaraq seçki dairəsindən ona alternativ namizəd irəli sürülmədi.

30 sentyabr 1990-cı ildə Ulu Öndər Azərbaycan SSR və Naxçıvan MSSR Ali sovetlərinə deputat seçildi. Bununla da Heydər Əliyev fəal siyasi həyata qayıdışı təmin olundu. Beləliklə, müasir Azərbaycanın tarixində demək olar ki, müstəqillik epopeyasının təməli qoyuldu. Heydər Əliyev millət vəkili kimi fəaliyyət dönməni də xüsusilə diqqətə layiqdir. Heydər Əliyev həyat kreditinin belə böyük siyasi mahiyyət daşıyır. Heydər Əliyev SSRİ Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin Siyasi Bürosundan istefa verdikdən sonra sovet imperiyasının bütün mexanizmi onun təcrübəsinə yönəlmişdir. Bu məqamlarda doğma yurdu Naxçıvandan Azərbaycanda Kommunist Partiyasının quruluşuna nümayəndə seçilməsi SSRİ və Azərbaycan SSR rəhbərliyinə də şok effekti yaratdı.

məhz Ulu Öndər Heydər Əliyev olmuşdur. Onun təşəbbüsü ilə 17 noyabr 1990-cı ildə Naxçıvan Ali Soveti müstəqilliyimizin əsas atributlarından olan üçrəngli bayrağımızın Naxçıvan MR-in dövlət bayrağı olması barədə qərar qəbul etmişdir. Qərarda həmçinin Azərbaycan Respublikasının ali qanunverici orqanına Azərbaycan dövlət rəmləri haqqında məsələyə baxması, respublikamızın milli tarixi ononələrə uyğun olaraq yeni dövlət rəmlərinin - bayrağın, gerbin, himnin qəbul olunması təklif edilmişdir. Sessiyada qəbul edilən cəsarətli qərarlardan biri də Naxçıvan Muxtar Respublikasının adından "sovet" və "sosialist" sözlərinin götürülməsi idi. Eyni zamanda həmin sessiyada Heydər Əliyev təklifi ilə Naxçıvan MSSR Ali Sovetinin Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi adlandırılması da sadəcə redaktə xarakterli düzəliş deyildi. Bu, dünyada Sovet İttifaqı kimi tanınan, siyasi sistemini sovetlər üstündə quran bir ölkənin siyasi strukturunda dəyişiklik edilməsi demək idi.

Naxçıvan MR Ali Məclisi 21 noyabr 1990-cı ildə ilk dəfə 20 Yanvar hadisəsinə düzgün siyasi qiymət verdi, bu qanlı hadisədə SSRİ rəhbərliyi ilə yanaşı, respublika rəhbərləri Vəzirovun, Mütəllibovun və başqalarının günahkar olduğunu göstərdi. Manqurtlaşmış respublika rəhbərliyinin iç üzünü açdı.

Bundan sonra Heydər Əliyev Azərbaycan SSR Ali Sovetinin 5 fevral 1991-ci il açılış sessiyasındakı çıxışında mövcud siyasi vəziyyəti əhatəli təhlil etdi, böhranın, habelə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin səbəblərini, SSRİ və respublika rəhbərlərinin yol verdiyi ciddi qüsurları və onları aradan qaldırmağa, təvəzzük Ermənistanla qarşı müdafiə mövqeyindən çıxıb birlikdə mübarizə aparmağın vacibliyini qeyd etdi. Onun çağırışını xalq ruh yüksəkliyi ilə qarşıladı. Həmin sessiyada dövlətin adı dəyişdirilərək "Azərbaycan Respublikası" adlandırıldı, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin bayrağı dövlət bayrağı kimi təsdiq olundu.

Lakin bu, hələ müstəqillik yolunda atılan ilk addımlar idi. Heydər Əliyev yeni itifaq müqaviləsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Ali Sovetində 7 mart 1991-ci il tarixi çıxışında müstəqillik məsələsinə daha kəskin qoydu. Heydər Əliyev respublika rəhbərliyini ölkənin formal deyil, real müstəqillik yolunu tutmağa, aydın ideoloji konsepsiya yaratmağa əzmi göstərdi. O dedi: "Məmməd

Əmin Rəsulzadə partiyasının ideyasını təmsil edən bayraqa ona zidd olan ideyanın banisinin büstünün sessiya keçən salonda yan-yanı durması da təəccüblü doğurur. Sadəcə desək, bu uğunsuzluğa anlamaq çətinidir. Bəlkə buna bir izahət vermək lazım idi". Lakin dahi siyasətçinin bu ritorik sualları cavabsız qaldı. Kölə psixologiyası ilə yaşayın manqurtlaşmış "siyasətçi"lərin fikirləri bu idi ki, Azərbaycan müstəqil yaşaya bilməz. Heydər Əliyev qətiyyətlə bu manqurtları düşünməyə vadar edirdi. O, tarixi çıxışında bu məsələləri vurğulayaraq söyləyirdi: "Bir sözlə, mən yeni itifaqa nail olmağın və bunun üçün referendum keçirməyən heç bir şərt qoymadan aleyhinəyəm. Bu, bütün seçicilərimin, deputatı olduğum Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi deputatlarını yekdil fikridir. Azərbaycanın tam istiqalyyəti, azadlıq, iqtisadi və siyasi müstəqillik yolu ilə getməsinin tərəfdarıyam. Azərbaycan xalqı artıq bu yola çıxmışdır. O öz tarixini yenidən təhlil edir, yenidən qiymətləndirir, öz milli ononələrini bərpa edir, milli köklərinə qayıdır. Respublikada aşağıdan, xalq kütlələrini tərəfindən başlanmış milli dirçəliş, dövlət dirçəliş hərəkatı inkişaf edir". Bəli, bu cür qətiyyətli bir siyasətçi Azərbaycanın müstəqilliyə apara bilirdi.

Artıq müstəqilliklə bağlı əməli addımların daha da intensiv həyata keçirilməsi lazım idi. 19 iyul 1991-ci ildə Ulu Öndər Heydər Əliyev Kommunist Partiyası sıralarını tərk etdi. O, SSRİ Nazirlər Kabineti partiya təşkilatına orizasını qeyd edirdi: "Azərbaycanın dövlət suverenliyi, ərazi bütövlüyü konstitusiyaya zidd olaraq kobud şəkildə pozulub. Ermənistanla Azərbaycan arasında elan edilməsi müharibə gedir... bütün bunlar "humanist ideologiyalı" Sovet dövləti üçün adi haldır".

Bir məsələni də xüsusilə vurğulaymaq: Heydər Əliyev istefa orizasının sonunda təmiz oqidlə kommunistlərə öz hörmətini saxladığını bildirdirdi. Bu, Heydər Əliyev saf oqidlə insanlara hörmətinin ifadəsidir.

26 avqust 1991-ci ildə Heydər Əliyev tərəfindən Naxçıvan Muxtar Respublikası ərazisində Azərbaycan Komünist Partiyasının fəaliyyəti dayandırıldı, onun bütün strukturları ləğv edildi.

Heydər Əliyev bütün çıxışlarında birmənalı şəkildə xalqı milli istiqalyyət yolunu tutmağa davət edirdi. Xalq işi Heydər Əliyev azadlıq sevdasını asqılayaraq onun hadisələrə təsir imkanını

artırmaq məqsədilə mövqeyini möhkəmləndirirdi. Belə məqamlardan biri 3 sentyabr 1991-ci ildə baş verdi. Həmin gün Heydər Əliyev Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisinin Sədri seçildi. Heydər Əliyev özü bu barədə deyirdi: "Bu zamanın, bu deqiqlərin, bu saatın hökmünü nəzərə almağa bilməzdim. Xalqın bu əhvali-ruhiyyəsini, tələblərini nəzərə alaraq bütün məsələləri götür-qoy etdim. Mən öz taleyimi xalqa tapşırıram və xalqın iradəsinə, yəqin ki, indi bu müddətdə, bu çətin dövrdə yerinə yetirməliyəm" (Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin fəvqəladə sessiyası, 3 sentyabr 1991-ci il).

Heydər Əliyevin müstəqillik epopeyasının ən önəmli çalarlarından biri də dövlət müstəqilliyinin əldə edilməsində ən vacib aktlardan biri olan, demək olar ki, ilk hüquqi sənəd sayılacaq 30 avqust 1991-ci il tarixli "Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyini bərpa etmək haqqında" Bəyannamənin qəbul edilməsi ilə bağlı növbədənkonar sessiyada Azərbaycanın müstəqilliyinin elan olunması təklifi ilə çıxış etməsidir. Bunun nəticəsində həmin sessiyada "Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyini bərpa etmək haqqında" Bəyannamə qəbul edildi. Sözügedən bəyannamə artıq Azərbaycan xalqının müstəqillik arzusunun ifadəsi, eyni zamanda hüquqi təminat üçün şərait yaradırdı.

"Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyini bərpa etmək haqqın-

ması ləğv edildi. Lakin bu cılız hərəkatlar Heydər Əliyev kimi böyük siyasi lideri öz yolundan döndərə bilməzdi. Heydər Əliyev üçün birinci növbədə Azərbaycan qarşı hərbi təvəzzülün qarşısını alınması idi. Heydər Əliyev Ali Məclisin Sədri vəzifəsinin icrasına başlayandan sonra Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Müdafiə Komitəsinin yaradılması haqqında qərar qəbul edildi. Bu qərar Naxçıvanın müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində atılan ilk addım oldu. Sonrakı dövrlərdə qəbul edilmiş tarixi qərarlarla Naxçıvanda yerləşən sovet qoşunları çıxarılaraq zamanla onlara məxsus hərbi texnika və silahların muxtar respublikada saxlanması təmin olundu.

Respublikada baş alıb gedən hərəkat Heydər Əliyevin fəal siyasətə qayıdışını şərtləndirirdi. Heydər Əliyev 21 noyabr 1992-ci ildə Yeni Azərbaycan Partiyasının Naxçıvan şöhrində keçirilmiş təsis konfransında partiyanın sədri seçilmişdir. Partiya Ulu Öndərin ətrafında yaradılmışdır, onun siyasi təcrübəsi, bilikləri, xalq qarşısında göstərdiyi xidmətlər, Naxçıvanda çalışdığı dövrdə göstərdiyi əsl vətənpərvərlik və öz xalqa olan sadiqlik Azərbaycanın müstəqilliyi üçün insanlarını onun ətrafında birləşirdi. Ulu Öndərin təcrübəsi və siyasi peşəkərliyi sayəsində YAP ölkənin ən böyük və effektiv siyasi qüvvəsinə çevrildi.

Artıq xalqın bütün tələbləri ayrı-ayrılıqda Heydər Əliyevə müraciət edərək onun Bakıya gəlib respublikaya rəhbərlik etməsinə tələb edirdi. Ölkədə yaranmış xoşbəxt siyasi xadimlərdən biri ki, Azərbaycanın müstəqilliyinin yeganə təminatçısı böyük siyasi lider Heydər Əliyevdir və onun müstəqillik ideyalarını yaşatmaqda Azərbaycanın işiylə gələcəyə aparmaq olar. Bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev demişdir: "Bu gün Heydər Əliyev bizimlə deyil, amma onun fiziki yoxluğu bizi ruhdan salmamalıdır. Onun ideyaları yaşayır, onun siyasəti yaşayır, onun yolu ilə inkişaf edir. Hamımızın borcudur ki, biz doğma Vətənimizi onun yolu ilə irəliləy aparmalıyıq. Hamımızın borcudur ki, onun siyasətini yaşadaq, Azərbaycanı gücləndirək və onun istədiyini kimi, onun yolu ilə gələcəyə aparalıq".

Heydər Əliyev siyasətinin layiqli davamçısı İlham Əliyev Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin qorunması və daha da möhkəmləndirilməsi siyasətini uğurla davam etdirir. Bu bir həqiqətdir ki, Azərbaycanın bugünkü qələbələri Ulu Öndər Heydər Əliyev başladığı əzəmətli işlərin davamıdır. Gördüyü hər bir işlə, atdığı hər bir addımla bugünkü nailiyyətlərimizin təməlini qoymuş Heydər Əliyev siyasi xətti Prezident İlham Əliyev tərəfindən inamla həyata keçirilir. Heydər Əliyev ideyalarına sadiq olan və bu ideyaları rəhbər tutan, hazırda Azərbaycanın bütün dünyada ləyaqətlə təmsil edən, adı dünyanı aparıcı siyasətçiləri ilə yanaşı çəkilən Prezident İlham Əliyev respublikaya rəhbərlik etməyə başladığı ilk gündən Heydər Əliyev ideyalarının və siyasətinin alternativinin olmadığını və onun müəyyən etdiyi strategiyaya həyata keçirməklə Azərbaycanın sürətli inkişafını təmin edəcəyini bildirmişdir.

Heydər Əliyev siyasəti müasir dövrdə iqtisadi, siyasi, mədəni-mənəvi sahələrdə, daxildə və beynəlxalq ələmdə Azərbaycanın inkişaf yoluna işıq salan fikir, düşüncə, ideya mayası və kompasiyadır. Heydər Əliyev etnik millətdən siyasi millətə keçid konsepsiyasını inkişaf etdirən cənab Prezident İlham Əliyev bu ideyanı tarixi südrə əsaslanan genetik yaddaşın təzələnməsi ilə inkişaf etdirərək, Azərbaycanın 200 illik milli natamamlıq kompleksinə son qoydu. 44 günlük Zəfər müharibəsi ilə Azərbaycan xalqının qəhrəman xalq olduğunu, millətimizin isə böyük millət olduğunu bütün dünyaya sübut etdi.

Heydər Əliyev 3 sentyabr 1991-ci ildə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri seçilməsi ilə qanunvericiliyə əsasən həm də Azərbaycan Respublikası Ali Soveti Södrinin müavini hesab edildi. Lakin siyasi rəqibləri onu bu kürsüdə görmək istəmədilər və bu səbəbdən qanunvericiliyi ki nor-

Sadiq QURBANOV,
Milli Məclisin Təhlil ehtiyatlar,
energetika və ekologiya komitəsinin sədri

Suverenliyi qorumaq, təhlükəsizliyi təmin etmək Azərbaycanın haqqıdır

Azərbaycan əzəli torpaqlarının iyirmi faizini - Qarabağ və Şərqi Zəngəzur ərazilərini XX əsrin sonlarında məkrə, hiylə ilə işğal edən və otuz ilə yaxın əsərdə saxlayan Ermənistanı 2020-ci ilin payızında, qırx dörd gün çəkən Vətən müharibəsində məğlub edərək geri qaytardı. Müzəffər Azərbaycan Ordusu Ermənistan silahlı qüvvələri ilə əzmlə döyüşərək zəfər qazandı.

Respublikamızın beynəlxalq səviyyədə tanınan əraziləri Vətən müharibəsində işğaldan azad edildi, ərazi bütövlüyümüz bərpa olundu. Ölkəsində, regionda, eləcə də bütün dünyada sülhün tərəfdarı olan Azərbaycan dövlətinin müharibədən sonra Qarabağ və Şərqi Zəngəzurla bağlı əsas hədəfi quruculuq işləri oldu.

İşğaldan qurtulmuş, erməni vandallarının xarabalığa çevirdikləri ərazilərimizdə Vətən müharibəsindən dərhal sonra başlanan tikinti-abadlıq, quruculuq işləri həm də Azərbaycan xalqının və dövlətinin məqsədinin, məramının təzahürüdür. Ortada gün kimi aydın olan bir həqiqət var. Biz bir daha münaqişənin alovlanmasını, atəş açılmasını istəmirik. Azərbaycan xalqı ölkəsinin hər yerində sülhün, asayişin, sabitliyin bərqərar olmasını arzulayır və buna ciddi söz göstərir.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur Azərbaycan dövlətinin əraziləridir. Bunu dost da bilir, düşmən də etiraf edir. Çünki bu realıqdır. Real olanı görməzdən gölməkdə nəyəyə nail olmaq mümkün deyil. Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan mediaya açıqlamasında

Qarabağı Azərbaycan ərazisi kimi tanıdığını bildirdi. Yəni Paşinyan da həqiqəti söyləyib.

Müstəqil dövlətin haqqıdır ki, öz ölkəsinin suverenliyini qorusun, təhlükəsizliyini təmin etsin. Azərbaycan dövləti də bunu edir. Sərhədlərini möhkəmləndirir ki, xəbis niyyətlilər onu istədikləri vaxt, planlarına uyğun şəkildə keçib təxribatlar törədə, yaxud da buna hazırlıqlar görə bilsinlər.

Bu il aprelin 23-də Azərbaycan-Ermənistan sərhədində, Laçın rayonu ərazisində, Həkeri çayının üzərində Laçın sərhəd-buraxılış məntəqəsi quruldu. Qürurumuz, fəxrimiz olan üçrəngli, ay-ılduzlu dövlət bayrağımızın sərhəddə dalğalandırılması ilə Azərbaycan ərazi bütövlüyünü tam təmin etdi. Ermənistan tərəfinin və onu himayə edən qüvvələrin bununla barışa bilmədikləri, əslində, həqiqətdir.

Bütün dünya bilir ki, Azərbaycan dövlətinin suveren ərazisində sərhəd-buraxılış məntəqəsi yaratması beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə uyğun olan tam qanuni addımdır. Prezident İlham Əliyev bu il mayın 1-də ABŞ Dövlət katibi Entoni Blinkenlə telefon

danışığı zamanı diqqətə çatdırmışdı: "Azərbaycan-Ermənistan sərhədində Laçın sərhəd-buraxılış məntəqəsinin qurulması Azərbaycanın suveren hüquqları çərçivəsində və bütün beynəlxalq qaydalara uyğun olaraq təmin edilmişdir... Məqsəd hərəkətin möhdəlaşdırılması deyil, əksinə, nəzarətin təmin edilməsidir və artıq bu məntəqə vasitəsilə gediş-gəliş həyata keçirilir... Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində yaşayan erməni əhəlisinin hüquqları Azərbaycanın Konstitusiyası və ölkəmizin tərəfdarı çıxdığı beynəlxalq sənədlər çərçivəsində təmin olunacaqdır".

Sülh təklif edən Azərbaycanlı, sülhdən boyun qaçıran, hər cür təxribatlara əl atan isə Ermənistanlıdır. Ölkəmizi guya Ermənistanla sərhəddə vəziyyəti gərginləşdirmək, hayrları Qarabağ bölgəsində "humanitar böhran" yaratmaqda təqsirləndirmək cəhdləri gözlədikləri noticəni vermədi. Ermənistanın nəzarət-buraxılış məntəqəsinin aradan qaldırılması ilə bağlı müvəqqəti tədbir görmək tələbini Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi 2023-cü il 6 iyul tarixli yekdil qərarı ilə rədd etdi. Görünür ki, bu dəfə də erməni yalanlarına inanmaq istəyən erməni və havadarları qıcıqlandıran, hiddətləndirən, təlaş salan da elə bunlardır.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin və Dövlət Gömrük Komitəsinin əməkdaşları Laçın sərhəd-buraxılış məntəqəsində həm Azərbaycan ərazisində daxil olan ermənilərin, həm də ölkəmizdə yaşayan erməni əhəlisinin və təndəşlərinin, həmçinin şübhəli bilinən yükləri yoxlayırlar. Bu sərhəd-buraxılış məntəqəsinin yaradılması separatçıların əl-qolunu bağlayıb. Daha Ermənistan Azərbaycan ərazilərində, xüsusilə Xankəndiyə rahatlıqla silah-sursat, mina, terrorçular keçirə bilməzlər. Yaxın gələcəkdə Qarabağ-

da qanunsuz yerləşdirilmiş erməni silahlı birləşmələrinin çıxarılması, eləcə də separatçıların tərkisilahl olunması baxımından Laçın sərhəd-buraxılış məntəqəsinin yaradılmasının əhəmiyyəti böyükdür.

Ermənistanın guya Azərbaycan ərazisində - Xankəndi və ətrafında yaşayan ermənilərin "humanitar böhran"la üzləşmələri barədə yaratdığı şoular qərəz və təxribatdan başqa bir şey deyildir. Əgər belə olmasaydı, Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyəti tərəfindən avqustun 29-da Qarabağda yaşayan erməni sakinlərin ehtiyaclarını qarşılamaq üçün Bakıdan göndərilən 40 tonluq yükü avtomobil karvanı ünvanına çatardı. İçərisində 40 ton olan yük avtomobilləri Ağdam-Əsgərən-Xankəndi yolunda, Rusiya sülhməramlılarının postunun qarşısında dayamıblardı.

Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyətinin əməkdaşları və könüllülər ərazidə qurulan çadırlarda gecələyiblər, kö-nüllülər ötən gün ərazidə qurulan çadırlarda gecələyiblər.

Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyətinin baş katibi Ceyhun Mirzəyev bildirib ki, göt-

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyətinin göndərdiyi 40 tonluq yükü altıncı gündür Ağdam-Xankəndi yolunda gözləyir

Avqustun 29-da Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyəti (AzQAC) tərəfindən Qarabağda yaşayan erməni sakinləri üçün göndərilən və içərisində 40 ton olan iki yük maşını artıq altıncı gündür ki, Rusiya sülhməramlılarının Ağdam-Xankəndi yolunda postunda gözləyir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyətinin əməkdaşları, könüllülər ötən gün ərazidə qurulan çadırlarda gecələyiblər.

Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyətinin baş katibi Ceyhun Mirzəyev bildirib ki, göt-

rülən 40 ton müəyyən problemlər üzündən Qarabağ iqtisadi rayonunda olan erməni sakinlərlə təhvil verilməyib: "Biz israrlıyıq. Nə qədər lazımdırsa, gözləyəcəyik. Məqsədimiz göndərdiyimiz 40 ton yükü Qarabağ iqtisadi

rayonunda yaşayan erməni sakinlərinə çatdırmaqdır".

Qeyd edək ki, Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyətinin nümayəndələri götdirdikləri yükün keyfiyyət sertifikatını Azərbaycan ərazisində müvəqqəti yerləşdirilən Rusiya sülhməramlılarına təqdim ediblər. Hazırda yükün erməni sakinlərinə çatdırılması üçün danışıqlar davam etdirilir.

Azərbaycan diplomatiyası Fransanın planlarını alt-üst edir

Azərbaycanın çəvik diplomatik manevrləri, tutduğu prinsipial mövqə Ermənistanı və Fransanı çıxılmaz vəziyyətə salıb. "Humanitar böhran", "aclıq", "fəlakət" şousu yaradıb, bununla da Azərbaycanı siyasi təzyiqlənməyə məruz qoyub. Ermənistanın qazdıqları qıyuya düşüblər...

Aylardır ki, Ermənistanın revanşistləri və Qarabağdakı separatçı qüvvələr qondarma rejim "yubiley"inə hazırlanırdılar. Bu tədbirdə dünyanın müxtəlif yerlərindən gələn emissarların da iştirakı gözlənilirdi. Amma Laçın sərhəd nəzarət-buraxılış məntəqəsinin açılması separatçıların və onları himayə edənlərin arzusunun gözündə qoydu, əl-ayaqlarını bağladı.

Əslində, "humanitar böhran" şousunun yaradılmasında məqsəd Azərbaycana siyasi təzyiqlər göstərib Laçın yolu ilə sərbəst gediş-gəlişi təmin etmək, separatçıların və araqarışdıranların fəaliyyəti üçün münbib şəraitin təmin edilməsi idi. Cəmi bir neçə gün əvvəl BMT-də qurduğu tənqidi məqaləni erməni sakinlərinin və erməni lobbisinin təminatı üçün təzyiqlərini artırmaq məqsədilə Avropa siyasətçilərinin, uğursuz fəaliyyətləri ilə gücündə gələn Fransa Prezidentinin və bu ölkənin merlərinin qərəzli hərəkətləri bizi qətiyyətlə narahat etmir. Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyəti tərəfindən bölgəyə göndərilən humanitar karvan orada heç bir "blokada", "humanitar böhran" və "aclıq" olmadığını sübuta yetirir.

Azərbaycanın xoş məramı

Belə görünür ki, Ermənistan Qarabağın "aclıqdan məhv olan" erməni sakinləri üçün "humanitar fəlakət" təmasındə hələ uzun müddət rol alacaq. Çünki onlar məkrli planlarından və riyakar davranışlarından heç cür əl çəkmək niyyətində deyillər. Belə olan halda uzun illərdə girov kimi saxlanılan ermənilər separatçıların torunda düşməmək üçün Azərbaycan cəmiyyətinə reintegrasiya yolunu seçməlidirlər. Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyətinin göndərdiyi yardım da ölkəmizin reintegrasiya prosesinə səmimi münasibətini və xoş məramının təzahürüdür.

Nəzrin QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Hayastanın "humanitar fəlakət" uydurması ifşa olunur

Vətən müharibəsində və post-münaqişə dövründə davamlı olaraq öldürülmüş hərbi və diplomatik uğurlar sübut etdi ki, nə Ermənistanın və havadarlarının ardı-arası kəsilməyən təxribatları, nə də ermənilərin fransızlarla əldə olaraq dünyaya "humanitar böhran" kimi sırmağa çalışdıqları şoular Azərbaycanı haqq yoldan döndərə bilməz.

Ölkəmizin beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə dayananaraq diqqət etdiyi şərtlər Qarabağda yaşayan erməni sakinlərinin cəmiyyətimizə reintegrasiyasına, onların humanitar yardımına daha asan və təhlükəsiz təmin olunmasına və bütövlükdə regionda davamlı sülh və sabitliyin bərpasına hesablanır. Əgər belə olmasaydı, separatçıların azərbaycanlılara qarşı düşmənçilik niyyətlərindən əl çəkmədikləri bir vaxtda Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyəti tərəfindən Xankəndiyə humanitar yardım karvanı göndərilməzdi.

Azərbaycan bütün məkrli planları alt-üst edir

Azərbaycan tərəfindən avqustun 29-da bəri göndərilən 40 ton undolu yük avtomobilləri Xankəndi şəhərinə daxil olmaq üçün artıq 6 gündür ki, yolda gözləyir. Separatçıların sünəti əngəllər törədərək Qarabağdakı erməni sakinləri üçün nəzərdə tutulan yükün keçidini imkan vermirlər. Bu açıq-aydın göstərir ki, Ağdam-Xankəndi yolunu kəsərək yardımın lazımı ünvanlara çatdırılmasına mane olan separatçılar

Qarabağda dünya ictimaiyyətini aldatmaq üçün yaratdıqları "humanitar fəlakət" şousunun ifşa olunmasından qorxurlar. Əks halda Qarabağdakı erməni sakinlər separatçıların iddia etdikləri kimi ac olsaydılar, onlar üçün yardımın hansı yolla və kim tərəfindən göndəriləcəyini heç bir fərqi olmazdı.

İrovan bölgədə "humanitar böhran"ın olduğunu iddia etməklə beynəlxalq ictimaiyyətə öz gündəmini dikte etməyə və sülhün bərpasına əngəl yaratmağa çalışır. Həm də uzun müddət Laçın yolundan qaçaqmal, silah-sursat və mina daşımaq üçün istifadə etdiklərinə görə indi Ağdam-Xankəndi yolu ilə Azərbaycan tərəfinin nəzarəti altında "humanitar yük" keçirmək onların məkrli planlarını alt-üst edir. Ona görə hayrların səhnələşdirdiyi bu çirkin tamaşanın əsas məqsədi qeyri-leqal işlərin və təxribatların reallaşdırılmaqdan ötrü Laçın yolundan əvvəlki kimi istifadəni nail olmaqdır. Lakin Ermənistan və separatçı rejim unudur ki, üçtərəfli Bəyənada üzvlərini götürdükləri öhdəliklərdən yayınmaq üçün dərindən-qabıqdan çıxarsalar da, noticə verməyəcəklər.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev də ölkəmizdə akkreditə olunan diplomatik korpusun nümayəndələrinə və hərbi atəşeləri ilə birlikdə Ağdama səfəri zamanı jurnalistlərə açıqlamasında bu məsələyə münasibət bildirib: "Kimlərsə düşünürsə ki, onlar mövcud şəraitə olduğu kimi davam etdirəcəklər və bu separatist statusda yaşamağa davam edərək qeyri-qanuni rejimin mövcudluğunu təmin edə-cəklər, bu, baş verməyəcəkdir. Azərby-

can heç bir halda buna dözməyəcəkdir. Onların bu yalançı humanitar şousunun əsas məqsədi ondan ibarətdir ki, əsl niyyətlərini və xislətlərini gizlətsinlər".

Humanitar karvanın Xankəndiyə buraxılmaması orada böhran olmadığını sübut edir

Qarabağdakı separatçı rejim Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyətinin (AzQAC) bölgəyə yolladığı 40 tonluq yardımın imtina etməklə, əslində, beynəlxalq ictimaiyyətə yalan danışdıqlarını təsdiq etdi. Separatçıların göndərilən yardımın və AzQAC-in ekspertlərinin bölgəyə keçidini mane olaraq yaxşı başa düşürlər ki, tərəfindən monitorinq aparıldığı təqdirdə orada heç bir humanitar çətinliyin olmadığını aydınlaşacaq. Belə olan halda isə təkə Ermənistanın deyil, eləcə də ona hər fürsətdə dəstək nümayiş etdirən "böyük bacı" Fransanın və ümumilikdə dünyanı bürümüş bütün ermənipərəst siyasi dairələrin ikiüzlülüyü və riyakarlıqları ifşa olunacaq.

Azərbaycan tərəfi əl-ölkəmizdə akkreditə olunmuş diplomatik korpusun nümayəndələrinin və hərbi atəşelərinin Ağdama səfərini təşkil edərək onların Ağdam-Xankəndi yolunda AzQAC-in 40 tonluq yüklərini yerləşdirməyə məntəqə ilə tanışlığını təmin edib, olidən çox ölkə və beynəlxalq təşkilatları 60-a yaxın şəxsin, habelə xarici jurnalistlərin oraziyə baxış keçirmələrinə şərait yaradıb. Bəzi qüvvələr "humanitar böhran" şousu yaratmaqla dünya ictimaiyyətini çaşdırmağa və in-

caq və separatçıların sərbəst gediş-gəlişi təmin olunacaq. Buna ümid edən separatçılar Azərbaycan Xankəndiyə göndərdiyi iki yük maşını Əsgəranda silahla qarşıladılar. "Humanitar yük"ün geri dönməsi, Paris merinin "əli östəyindən uzun" geri qayıtması separatçıları məyus etdi. Ələcsiz duruma düşən, bayram səhniyyəinə hazırlaşan baş separatçı Araq Arutyunyan Azərbaycanın çəvik diplomatik siyasəti qarşısında tab gətirməyib "istefa" vermək məcburiyyətində qaldı. İndi Qarabağda hər kəs anlayır ki, Azərbaycanın göstərdiyi yolla getməyənərin aqibəti mütləq Vəqif Xaçaturyanın kimi olacaq. Elə Araq Arutyunyan da istefasının səbəbini açıqlayarkən "bioqrafiasının problemi olduğunu", Azərbaycanla danışıqlara əngəl yaratdığı qeyd edib. Görünən budur ki, yaxın günlərdə danışıqlar prosesi yeni mərhələyə qədəm qoyacaq.

Azərbaycan irihəcmli yükdaşımaqları üçün Ağdam-Xankəndi yolunu təklif edib. Yol təmir olunaraq beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılıb. Son günlər qeyd olunan avtomobil yolunun kənarına dirəklər basdıraraq müasir standartlara uyğun işıqlandırma sistemi də yaradılır. Bütün bunlar nəzərə alsaq, qeyd edə bilirik ki, yaxın günlərdə Ağdam-Xankəndi yolu regionun ən işlək yolu olacaq.

Afrikadan sıxışdırılıb çıxarılan Fransanın Cənubi Qafqaz siyasətinə qayıtmaq həvəsini artıq bu ölkə heç vaxt reallaşdırma bilməyəcəyi "siyasi planlar" siyahısına yazması daha düzgün olar.

Sentyabrın 1-də Kəlbəcər rayonu ərazisində erməni silahlı qüvvələrinin təxribat törətməsini, 3 əsgərimizin yaralanmasını, qarşı tərəfdən 4 hərbiçinin ölümünü də Emmanuel Makronun "indi diplomatiya vaxtı deyil" ehyamının məntiqi noticəsi və problemin həllinə verə biləcəyi "təhfə" hesab etmək olar. Paris merinin Laçın yolundan geri dönüşündən sonra sərhəddə təxribatın baş verəcəyi gözlənilən idi. Görünür, Fransa BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasında Azərbaycan aleyhinə qəbul etdikləri üçün yeni qətnamə hazırlayır. "Humanitar böhran" şousunun daha inandırıcı görünməsi üçün mütləq qan tökülməli idi. Qan üzərində siyasi ambisiyasını həyata keçirmək fransızların köhnə şəkəridir. Amma indi bunu Azərbaycan üzərində tətbiq etmək bu niyyətləri düşmənlərin ciddi səhvi ola bilər. Azərbaycan onların niyyətlərini gerçəkləşdirə biləcəyi ölkə deyil.

Elşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"

Gənclik

◆ Heydər Əliyev İli - 2023

Vətənə sevgi və xidmət ruhu

Ulu Öndər Heydər Əliyev gənclər siyasətini dövlətin prioritet istiqamətlərindən birinə çevirmişdir

Xalq xidmətləri, milli dövlət quruculuğu, habelə Azərbaycan gəncliyinin sağlamlıq, savadlı, geniş dünyagörüşü malik formalaşmasında misilsiz fəaliyyətləri ilə əbədiyaşarlıq qazanmış Ulu Öndər Heydər Əliyev demişdir: "Hər bir xalq özünün xoşbəxt gələcəyə olan ümidlərini ilk növbədə gənc nəsəə bağlayır". Bu mənada Ulu Öndər ölkəmizdə siyasi hakimiyyətdə olduğu bütün dövrlərdə Azərbaycan gənclərinin təhsili olmağı üçün əlindən gələni etmişdir.

Məhz bu məqsədlə Ulu Öndərin təşəbbüsü ilə 1970-ci ildən etibarən hər il 800-900 nəfər azərbaycanlı gənc SSRİ-nin nüfuzlu ali təhsil məktəblərində oxumağa göndərilirdi. Beləliklə, ötən əsrin 70-80-ci illərində 15 mindən çox azərbaycanlı keçmiş SSRİ-nin institut və universitetlərində təhsil almışdır. Bu da müstəqilliyi bərpa edən zaman Azərbaycanı güclü milli kadr potensialına malik olmağa imkan verdi.

Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən əsas qoyulan gənclərin xaricdə təhsil alması siyasəti Prezident İlham Əliyev tərəfindən də uğurla davam etdirilir. Ölkəmizin dayanıqlı inkişafını təmin etmək məqsədilə insan kapitalının formalaşdırılması və ondan səmərəli istifadə prioritet istiqamətlərdən biri kimi daim dövlətin diqqətindədir. Dövlət başçısının formən və sərəncamlarına uyğun olaraq, "qara qızıl"ın insan kapitalına çevrilməsi strategiyası təhsillə əhatənin və ona qəzanlığın artması, gənclərin xaricdə təhsilə cəlbənin müxtəlif proqramlarla dəstəklənməsinə mühüm imkanlar yaradır.

Gənc nəsəin milli dəyərlər və vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə edilməsi onun mənəvi dünyasını formalaşdırır. Gənclərin milli ruhda tərbiyə olunması, milli-mənəvi dəyərlərimizin

qorunmasında tərbiyələnməlidir. Gənclərimiz bizim tariximizə yaxşı bələd olmalı, dilimizi yaxşı bilməlidir. Hər bir gənc vətənpərvər olmalıdır, vətənpərvərlik böyük məfumdur. Bu, sadəcə orduda xidmət etmək deyil, vətənə sadıq olmaq, vətəni sevmək, torpağa bağlı olmaq - budur vətənpərvərlik".

Ulu Öndər hesab edirdi ki, gənclər hər bir xalqın gələcəyini və inkişaf yolunu müəyyənləşdirən, cəmiyyətin ictimai-siyasi həyatında yaxından iştirak edən aparıcı təbəqədir. Təsdiqi deyil ki, müasir dövrdə gənclər və idman sahəsində qazanılan uğurlar dövlətin ümumi inkişafı, iqtisadi-siyasi potensialını müəyyənləşdirən vacib meyarlardan sayılır. Dünya bütün sivil cəmiyyətlərində gənc nəsəin mənəvi-ideoloji tərbiyəsi, onların sağlamlığını qorunması baxımından bu strateji sahələrə xüsusi ağıllıq ilə yanaşılır.

Gəncləri ölkəmizin gələcəyini, müasir Azərbaycanın qurucuları kimi dəyərləndirən Ulu Öndərin 1997-ci il 2 fevral fərmanına əsasən, ölkəmizdə Gənclər Gününün dövlət səviyyəsində qeyd edilməsi yeniyetmə oğlan və qızların əlavə güc verir. Gənclərin on sevimli məşğuliyyəti olan idmanla yanaşı, ictimai-siyasi işlərə geniş cəlb olunması bu strategiyamızın təməl prinsiplərindədir.

Milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunmasında gənclərin rolunu artırmaq, onların vətənpərvərlik ruhunda böyüməsini təmin etmək gənclərin elmi intellektual potensialının artması üçün təhsildə və mədəniyyət sahəsində islahatlar keçirmək, həmçinin gənclərin təşkilatlanmasını təmin etmək onları müstəqilliyimizin keşiyində vahid qüvvə kimi birləşməyə səfərbər etmək, nəhayət, gənclərin dövlət idarəçiliyində rolunu əhəmiyyətli dərəcədə artırmaq və onların məsuliyyət hissini yüksəltmək, habelə Azərbaycan dövlətinin beynəlxalq aləmə inteqrasiyasının yaratdığı imkanlardan gənclərin maksimum səviyyədə yararlanmasına möhkəm əsaslar yaratmaq Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir.

Ötən ilin sonlarında Azərbaycan gənclərindən ibarət ekofaolların Qarabağda təbii sərvətlərimizin ermənilər tərəfindən istismar ediləməsinin qarşısını almaq üçün üç aydan çox davam edən aksiyası bütün dünya azərbaycanlılarına ayta qaldırdı.

Xalq və milli dövlətçiliyin təsəvvürü olmaq, beynəlxalq qanunlar çərçivəsində fəaliyyət göstərmək, haqqın-ədələtin müdafiəsində olmaq, əlbəttə ki, məmnunluq doğurur. Cari il iyul ayının sonlarında Şuşada keçirilən Qoşulmama Hərəkatının Gənclər Təşkilatının yaradılması buna bariz nümunədir. 2023-cü il 25-29 iyul tarixində keçirilən Qoşulmama Hərəkatının Gənclər Sammiti çərçivəsində Hərəkatın 61 illik tarixində ilk dəfə olaraq bu təşkilata üzv olan ölkələrin gənclərini bir araya gətirən Gənclər Təşkilatı yaradılıb.

Görünür odur ki, ölkəmizdə gənclərin ictimai-siyasi fəaliyyəti, sağlamlıq, yüksək təhsil almaları, hər hansı bir sənət və ya peşə sahibi olmaları istiqamətində uğurlu dövlət gənclər siyasəti həyata keçirilir.

Əsas Ümmümilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş dövlət gənclər siyasəti Azərbaycan gəncliyinin inkişafında dorin izlər buraxıb. Növbəti ölkəmizdə, uzaq və yaxın xarici ölkələrdə Azərbaycan gəncliyinin sösi on mətəbər kürsülərdən eşidilir. Ümmümilli Lider Heydər Əliyev gənclər sahəsində dövlət siyasətini uğurla həyata keçirilməsi məqsədilə bütün dünyaya nümunə olacaq daha bir addım atıb - vətənpərvərlik qanunvericilik bazasını formalaşdırılmasını təmin edib. Qanunlar, fərmanlar, sərəncamlar və dövlət proqramları gənc nəsəin müstəqilliyi və vətənpərvərlik ruhunda böyüməsi üçün əhəmiyyətli dəstəklərdir.

Rəhman SALMANLI, "Azərbaycan"

Ötən ilin sonlarında Azərbaycan gənclərindən ibarət ekofaolların Qarabağda təbii sərvətlərimizin ermənilər tərəfindən istismar ediləməsinin qarşısını almaq üçün üç aydan çox davam edən aksiyası bütün dünya azərbaycanlılarına ayta qaldırdı.

Xalq və milli dövlətçiliyin təsəvvürü olmaq, beynəlxalq qanunlar çərçivəsində fəaliyyət göstərmək, haqqın-ədələtin müdafiəsində olmaq, əlbəttə ki, məmnunluq doğurur. Cari il iyul ayının sonlarında Şuşada keçirilən Qoşulmama Hərəkatının Gənclər Təşkilatının yaradılması buna bariz nümunədir. 2023-cü il 25-29 iyul tarixində keçirilən Qoşulmama Hərəkatının Gənclər Sammiti çərçivəsində Hərəkatın 61 illik tarixində ilk dəfə olaraq bu təşkilata üzv olan ölkələrin gənclərini bir araya gətirən Gənclər Təşkilatı yaradılıb.

Görünür odur ki, ölkəmizdə gənclərin ictimai-siyasi fəaliyyəti, sağlamlıq, yüksək təhsil almaları, hər hansı bir sənət və ya peşə sahibi olmaları istiqamətində uğurlu dövlət gənclər siyasəti həyata keçirilir.

Əsas Ümmümilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş dövlət gənclər siyasəti Azərbaycan gəncliyinin inkişafında dorin izlər buraxıb. Növbəti ölkəmizdə, uzaq və yaxın xarici ölkələrdə Azərbaycan gəncliyinin sösi on mətəbər kürsülərdən eşidilir. Ümmümilli Lider Heydər Əliyev gənclər sahəsində dövlət siyasətini uğurla həyata keçirilməsi məqsədilə bütün dünyaya nümunə olacaq daha bir addım atıb - vətənpərvərlik qanunvericilik bazasını formalaşdırılmasını təmin edib. Qanunlar, fərmanlar, sərəncamlar və dövlət proqramları gənc nəsəin müstəqilliyi və vətənpərvərlik ruhunda böyüməsi üçün əhəmiyyətli dəstəklərdir.

Rəhman SALMANLI, "Azərbaycan"

Ötən ilin sonlarında Azərbaycan gənclərindən ibarət ekofaolların Qarabağda təbii sərvətlərimizin ermənilər tərəfindən istismar ediləməsinin qarşısını almaq üçün üç aydan çox davam edən aksiyası bütün dünya azərbaycanlılarına ayta qaldırdı.

Xalq və milli dövlətçiliyin təsəvvürü olmaq, beynəlxalq qanunlar çərçivəsində fəaliyyət göstərmək, haqqın-ədələtin müdafiəsində olmaq, əlbəttə ki, məmnunluq doğurur. Cari il iyul ayının sonlarında Şuşada keçirilən Qoşulmama Hərəkatının Gənclər Təşkilatının yaradılması buna bariz nümunədir. 2023-cü il 25-29 iyul tarixində keçirilən Qoşulmama Hərəkatının Gənclər Sammiti çərçivəsində Hərəkatın 61 illik tarixində ilk dəfə olaraq bu təşkilata üzv olan ölkələrin gənclərini bir araya gətirən Gənclər Təşkilatı yaradılıb.

Görünür odur ki, ölkəmizdə gənclərin ictimai-siyasi fəaliyyəti, sağlamlıq, yüksək təhsil almaları, hər hansı bir sənət və ya peşə sahibi olmaları istiqamətində uğurlu dövlət gənclər siyasəti həyata keçirilir.

Əsas Ümmümilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş dövlət gənclər siyasəti Azərbaycan gəncliyinin inkişafında dorin izlər buraxıb. Növbəti ölkəmizdə, uzaq və yaxın xarici ölkələrdə Azərbaycan gəncliyinin sösi on mətəbər kürsülərdən eşidilir. Ümmümilli Lider Heydər Əliyev gənclər sahəsində dövlət siyasətini uğurlu həyata keçirilməsi məqsədilə bütün dünyaya nümunə olacaq daha bir addım atıb - vətənpərvərlik qanunvericilik bazasını formalaşdırılmasını təmin edib. Qanunlar, fərmanlar, sərəncamlar və dövlət proqramları gənc nəsəin müstəqilliyi və vətənpərvərlik ruhunda böyüməsi üçün əhəmiyyətli dəstəklərdir.

Rəhman SALMANLI, "Azərbaycan"

◆ Gənc alimlərimiz

Tarixi olduğu kimi göstərmək peşə borcumuzdur

"Mənəm üçün tarix elminin öz fəlsəfəsi var. Yaşadığımız, geridə qalan hər dəqiqə özü bir tarixdir. Həmisi düşünmüşəm ki, gərək ələ ömür yaşaya-san ki, dönüb geri baxanda "mən bu ömrü layiqincə yaşaya bildim" deməyə sözün olsun. Hələ kiçik yaşlardan tarix elminə xüsusi marağım olub. Tarix həqiqəti, gerçəkliyi sevir... Ömrümün uşaqlıq çağlarından evdə valideynlərimdən, məktəbdə müəllimlərimdən ən çox eşitdiyim söz ya torpaqlarımızın işğal olunması, ya da tariximizin saxtalaşdırılması idi..."

Bilirdim ki, tariximizə dil uzadanlar indi də torpağımıza əl uzadırlar. İllərdir özlərinin saxta, qondarma tarixlərini "yaradanlar", tarixi saxtalaşdırırlar, guya Qafqazın ən qədim sakinləri olduqlarını iddia edən "tarixi vətənlilər" edirlər. Oxuduqlarım, eşitdiklərim məni çox düşündürürdü. Orta məktəbi bitirəndə konkret olaraq tarixçi olacağım, yurdumun tarixini tədqiq edəcəyim haqqında qərar verdim, ömrümü, heyat yolumu tarixə bağladım".

Həmsöhbətimiz AMEA-nın Arxeologiya və Antropologiya İnstitutunda Albaniya Milli Mərkəzinin Qafqaz Albaniyasının maddi mədəni irsinin arxeoloji tədqiq sektorunun müdiri, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Taleh Əliyevdir. Taleh Vəlif oğlu Əliyev 1986-cı ildə Mingəçevir şəhərində anadan olub. 2004-cü ildə Mingəçevirdə 1 saylı tam orta məktəbi bitirdikdən sonra ələ həmin il Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Tarix fakültəsinə qəbul olub. 2008-ci ildə ali təhsilinin bakalavr pilləsini başa vurdudan sonra ələ həmin ildə Bakı Dövlət Universitetinin Tarix fakültəsinə Arxeologiya və Etnoqrafiya ixtisası üzrə magistr pilləsinə daxil olub. Taleh Əliyev 2010-cu ildə universitetin magistratura pilləsini fərqlənmə diplomu ilə bitirib.

Taleh deyir ki, universitetdə oxuduğum illər arxeologiya elminə olan marağım və sevgim daha da artdı. Gördüm ki, düşmənlərimiz daha çox Qafqaz Albaniyasının tarixini saxtalaşdırmaqla məşğuldurlar. Tələblik illərindən etibarən alban dövrü abidələrində arxeoloji tədqiqatlarda iştirak etməyim isə bu mənim üçün diqqətim daha da artdı. Elmi fəaliyyətimə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Arxeologiya və Etnoqrafiya İnstitutunda ilk Orta əsrlər arxeologiyası şöbəsinə başlamaq. Albaniyanın ələ alban marağı hər zaman mənim üçün həmin dövr abidələrinin araşdırılmasını aktuallaşdırıb. Saxtalar qonşuların Azərbaycanın alban dövrü abidələrində hər zaman iddiası, onların saxtalaşdırılması cəhdləri məni narahət edən məqam olub. Azərbaycan xalqının maddi-mədəni irsinin tədqiqi və həmin irsə əsaslı təhsilimizin xalqımızın olmasını reallığı bu abidələrin öyrənilməsi baxımından mənim üçün hər zaman prioritetdir.

Gənc alimin çalışqanlığı, elmi axtarışları öz bəhrəsini verməkdədir. Taleh 2014-cü ildə arxeologiya ixtisası üzrə dissertasiya müdafiə edərək tarix üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsinə sahib olub. 2019-cu ildə isə arxeologiya ixtisası üzrə dosent elmi adına layiq görüldü. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Rəyətət Heyətinin 2014-cü ildə "Elmi fəaliyyətdə fərqlənməyə görə" fəxri fərmanı, 2019-cu ildə isə Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının "İlin peşəkarı gənci" adını alıb. Hazırda "Qafqaz Albaniyasının arxeoloji abidələri" mövzusunda doktorluq dissertasiyası üzərində çalışan arxeoloq-alim elmi axtarışlarını uğurla davam etdirərək Şimal-Qərbi Azərbaycanın alban dövrü arxeoloji abidələri ekspedisiyasının rəhbəri kimi bölgədə yerləşən antik və ilk Orta əsrlər abidələrinin tədqiqi ilə məşğuldur. Alimin tədqiqat obyektinə Albaniyanın antik və ilk Orta əsrlər yaşayış yerləri, qəbir abidələri, müdafiə istehkamları və qalalarıdır.

2013-2014-cü illərdə Azərbaycan-Fransa Beynəlxalq arxeoloji ekspedisiyasının üzvü olan gənc arxeoloq-alim indiyə kimi Qəbələ, Qax, İsmayılı, Salyan, Gəncə, Goranboy, Göygöl, Şamaxı, Qəbələ, Ağdam, Tərtər, Lərik və digər rayonlarda aparılan arxeoloji qazıntı və çöl-tədqiqat işlərində mütəmən olaraq fəal iştirak edib. Son illər isə Qıpçaq-təpə (Qax), Torpaqqala (Qax), Tərkəş (Oğuz) və digər abidələrdə arxeoloji tədqiqat işləri aparılan ekspedisiyaya mütəmən olaraq rəhbərlik edib. Taleh Əliyev deyir ki, arxeologiya elmi daim hələ də qədimlərlə bağlıdır. Elmlə məşğul olduğum bu illərdə gəldiyim qənaət budur ki, çalışan adam uğur qazanır.

Taleh Əliyev çoxlu məqalənin, 2 monoqrafiyanın müəllifidir. İngilis, rus və alman dillərini bilir. Vətəni, millətini, tarixini-sevən iki vətənpərvər övlad böyüdür. Taleh deyir ki, mən bu vətənin öli qədimlərlə bağlıdır. Ermənilərin yurdudüquları saxta tarixi araşdırıb, tədqiq edib, tarixi olduğu kimi yazmaq bizim bu vətən qarşısındakı borcumuzdur.

Elşən QƏNİYEV, "Azərbaycan"

◆ Doğma yurdlarımızda

Uşaqlığı ata-anasının yurdundan - Laçında uzaqda keçib. Qaçay Şükürov 1992-ci il avqustun 5-də Bakı şəhərinin Suraxanı rayonunun Yeni Günəşli qəsəbəsində dünyaya gəlib. Burada boya-başa çatıb. Yeni Günəşli qəsəbəsində yerləşən Laçın rayonu 18 saylı tam orta məktəbdə təhsil alıb.

Ana babası Qaçayla ata babası Yaqub əvvəllər yaxın dost, sonra isə qohum olublar. Qaçay atılda, qohum-əqrəba arasında həmişə mehribanlıq, hörmət görüb. Ancaq kiçik yaşlarından şahid olub ki, ən xoş günlərdə belə böyüklərinin sevinclərində də, gülüşlərində də bir qüssə duyulurdu. Əslində, bu qəmin, bu qüssənin adı Laçın idi. O Laçın ki 1992-ci il mayın 18-də erməni silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilmişdi.

İşğalçı, qəddar ermənilər Azərbaycanı yeni ərazilər qoparmaq üçün 1980-ci illərin sonlarında Qarabağda, Şərqi Zəngəzurdə qətlər törədib, günahsız insanların həyatına son qoyublar. O zaman da Azərbaycanın igid oğulları sinələrini amansız düşmənin güllələrinə siper ediblər. Qaçayın atası, emiləri və digər qohumları yalnız dədə-baba yurdları olan Laçın rayonunun deyil, yağılları müharibə alovlarına büründükləri başqa ərazilərimizin də müdafiəsinə qalxıblar. Onlar Vətən torpaqlarının təvəzükər ermənilərin ələ keçməsinə naminə döyüşüblər. Qaçay Şükürov danır: "Laçın işğal olunduqdan sonra mənə atam Şükürov Seymur Qaçay oğlu döyüşlərdə olub. Anamıq çox ağır şəraitdə doğma yurdlarını tərk etmək məcburiyyətində qalıblar. Atam döyüşdə yaralandı. Əmin Şükürov Hafiz Yaqub oğlu, atamın əmisə oğlu Şükürov Niyazi Saday oğlu Birinci Qarabağ müharibəsində şəhid olublar".

Laçınlıların xoş günləri başlayıb

nın düşməndən geri alınması gərmədən dünyadan köçdüblər". Birinci Qarabağ müharibəsinin döyüşçüsü olmuş atası Seymur Şükürov onları əmin etmişdi ki, Şərqi Zəngəzür və Qarabağ ərazilərimizi işğal etmiş Ermənistan silahlı qüvvələri layiq olduqları məğlubiyyəti görcəkblər. 2020-ci il sentyabrın 27-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin tərxi bəntəncədə İkinci Qarabağ müharibəsi başladı. Həmin gün Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev qışmon səfərbərlik elan etdi. Qaçay Şükürov da xəbəri eşidən kimi özünü hərbi komissarlığa yetirdi. Qaçay o günləri belə yada salır: "2010-2012-ci illərdə həqiqi hərbi xidmətdə oldum. Keşfiyyət bəlliyyində xidmət etdim. Düşmənlə üz-üzəydik. Ermənistan silahlı qüvvələrinin bizim ərazilərimizdə istehkamlar qurduqlarını, döyüş mövqelərini möhkəmlətdiklərini gördükə üreyimdəki qisas hissi alovlandı. İşğalçıların torpaqlarından qətməsi o zaman ən böyük arzumd idi. Sonra qışmət oldu Aprel döyüşlərində də iştirak etdim. Üç gün döyüşüydük. İkinci Qarabağ müharibəsinin başladığı gündə kimi hərbi biletimi cibəmə qoyub gətdim hərbi komissarlığa. Dedim ki, əsgərlikdə köşfiyyət bəllimlə də xidmət etmişəm, Aprel döyüşlərində olmuşam. Yəni mən sizin istədiyiniz döyüşçüyəm. Nəhayət, müharibənin dördüncü günü bizə dedilər ki, sabah, yəni 2020-ci il oktyabrın 1-də səhər hərbi komissarlığa olaq. Həmin gün avtobusa Ağcabədiyə gətdik. Hərbi forma geyindikdən, silahlarımızı təhvil alanandan sonra Füzuliyə yollandıq. Mənim döyüş yolu Füzulidən başladı..." Qaçay Şükürov Füzulinin, Cəbrayılın, Qubadının Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğalından azad olunması uğrunda döyüşlərdə şücaət göstərən oğullardan biridir. Deyir: "Laçında döyüşdə olmadım... Əlbəttə, Vətənin hər guşəsi doğmadır, əzizdir. Amma ora mənim həmişə haqqında həsrətə dolu sözlər eşitdiyim ata-ana yurdumdur.

İstəyirdim başqa ərazilərimiz kimi, Laçın uğrunda da vuruşsam... Ağır döyüşlər gədirirdi. Bizim böyük Qubadıldan çıxanda mən artıq düşmənin gülləsinə tuş gəldim, yaralandım. Xocalıdan Sığnaq kəndinə gətdik. Orada eşitdik ki, müharibə bitib". Qalib ordunun döyüşçüsü kimi geri dönmək böyük qürurdur. Ancaq bütün qazılırimiz kimi Qaçay Şükürovun da müharibədə aldığı yaraları həm cismində, həm də yaddaşındadır. Qarabağın, Şərqi Zəngəzürün bir çox ərazisinin sakinləri kimi laçınlıların da xoş günləri başlayıb. Azərbaycan dövləti işğaldan azad olunan torpaqlarımızda quruculuq, tikinti işlərini davam etdirir. Laçınlıların da artıq öz yurdlarına geri dönüşləri başlayıb. Bu barədə danışanda Qaçayın üzü gülmür: "Xalalardan ikiisi artıq öz ailələri ilə Laçına köçüb, orda yaşayırlar. Yaxın vaxtlarda biz də dədə-baba yurdu-muza qayıdacağıq. İndi evimizdə əsas mövzu yır-yığış barədədir. Mən hələ gətməmişəm Laçına. Bu ayın axırı ilk dəfə gedəcəyəm. Atamgil isə iki dəfə Laçında olublar. Xalamgilə qonaq gətməşdilər. Bəş gün orda qayıdıblar.

İstəyirdim başqa ərazilərimiz kimi, Laçın uğrunda da vuruşsam... Ağır döyüşlər gədirirdi. Bizim böyük Qubadıldan çıxanda mən artıq düşmənin gülləsinə tuş gəldim, yaralandım. Xocalıdan Sığnaq kəndinə gətdik. Orada eşitdik ki, müharibə bitib". Qalib ordunun döyüşçüsü kimi geri dönmək böyük qürurdur. Ancaq bütün qazılırimiz kimi Qaçay Şükürovun da müharibədə aldığı yaraları həm cismində, həm də yaddaşındadır. Qarabağın, Şərqi Zəngəzürün bir çox ərazisinin sakinləri kimi laçınlıların da xoş günləri başlayıb. Azərbaycan dövləti işğaldan azad olunan torpaqlarımızda quruculuq, tikinti işlərini davam etdirir. Laçınlıların da artıq öz yurdlarına geri dönüşləri başlayıb. Bu barədə danışanda Qaçayın üzü gülmür: "Xalalardan ikiisi artıq öz ailələri ilə Laçına köçüb, orda yaşayırlar. Yaxın vaxtlarda biz də dədə-baba yurdu-muza qayıdacağıq. İndi evimizdə əsas mövzu yır-yığış barədədir. Mən hələ gətməmişəm Laçına. Bu ayın axırı ilk dəfə gedəcəyəm. Atamgil isə iki dəfə Laçında olublar. Xalamgilə qonaq gətməşdilər. Bəş gün orda qayıdıblar.

Qaçay Şükürovun atasının adını verdiyi beş yaşlı qızı Ofelya da hamıya "mən laçınlyam", - deyir. Bir də "Atam əsgərdir, erməniləri qovub", - deyər öytünür. Ofelya atasından, əmisindən fərqli olaraq Laçında böyüyəcək, öz ünvanını "laçınlyam" deyərək Laçından söyləyəcək. Qaçay Seymur oğlu Şükürov müharibədə göstərdiyi şücaətə görə, "Cəsur döyüşçü", "Füzulinin azad olunmasına görə", "Cəbrayılın azad olunmasına görə", "Qubadının azad olunmasına görə", "Vətən müharibəsi iştirakçısı" medalları ilə təltif olub. İkinci Qarabağ müharibəsi qazisi Qaçay deyir: "Ermənilər bunu birdəfəlik anlamalıdır ki, tərxi bəntəncədə alban dövrü abidələrində arxeoloji tədqiqatlarda iştirak etməyim isə bu mənim üçün diqqətim daha da artdı. Elmi fəaliyyətimə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Arxeologiya və Etnoqrafiya İnstitutunda ilk Orta əsrlər arxeologiyası şöbəsinə başlamaq. Albaniyanın ələ alban marağı hər zaman mənim üçün həmin dövr abidələrinin araşdırılmasını aktuallaşdırıb. Saxtalar qonşuların Azərbaycanın alban dövrü abidələrində hər zaman iddiası, onların saxtalaşdırılması cəhdləri məni narahət edən məqam olub. Azərbaycan xalqının maddi-mədəni irsinin tədqiqi və həmin irsə əsaslı təhsilimizin xalqımızın olmasını reallığı bu abidələrin öyrənilməsi baxımından mənim üçün hər zaman prioritetdir.

Elşən QƏNİYEV, "Azərbaycan"

◆ Xəbər

Qazax məktəbliləri "Təhsil avtobusu - gələcəyə doğru" layihəsinə həvəslə qoşulmuşlar

Elm və Təhsil Nazirliyi, "Vətəndaş Cəmiyyətində Debat" İctimai Birliyinin təşkilatlığı, Heydər Əliyev Fondunun "Regional İnkişaf" İctimai Birliyinin dəstəyi ilə "Azərbaycan üçün öyrət" proqramı çərçivəsində keçirilən "Təhsil avtobusu - gələcəyə doğru" layihəsinin növbəti dayanacağı Qazax şəhəri olmuşdur.

Yay məktəbinin Qazax şəhərində keçirilən görüşündə 29 şagird iştirak etmiş və onlar üçün kodlaşdırma və robototexnika, yaradıcı düşüncə bacarıqları, ilkin sahibkarlıq anlayışları, ünsiyyət və qədimat bacarıqları, STEAM metodologiyası üzrə təlimlər, intellektual yarışlar və oyunlar təşkil olunmuşdur. Diqqətə çatdırılmalıdır ki, layihənin məqsədi şagirdlərdə gələcək üçün yeni bacarıq və vərdişlər qazandırmaq, həyata fərqli baxış və dünyagörüşünün formalaşmasına təsir etmək, təhsilə marağın artmasına sərait yaratmaq və Heydər Əliyev irsini təbliğ etməkdən ibarətdir.

300-dən çox şagirdi omlədə edəcək layihə çərçivəsində işğaldan azad olunan bölgələrə, o cümlədən yenidən inşa edilən kondolərə səfərlər də təşkil olunacaqdır.

Sabir ƏLİYEV, "Azərbaycan"

Azərbaycan Dili və Ədəbiyyatı Forumunun ikinci günü panel müzakirələrlə davam edib

Heydər Əliyev Fondunun və Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatlığı, Elm və Təhsil Nazirliyinin, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının dəstəyi ilə keçirilən Azərbaycan Dili və Ədəbiyyatı Forumu sentyabrın 2-də Bakıda panel müzakirələrlə davam edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Ümum-millî Lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunan forumun ikinci günündə "Teatr və kinonun inkişafında ədəbiyyat faktorı: əsərdən səhnəyə, səhnədən ekrana" mövzusunda panel müzakirələri keçirilib.

Əvvəlcə tədbir iştirakçıları Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və Azərbaycan Milli Kitabxanasının 100 illiklərinə həsr olunmuş kitab sərgisi ilə tanış olublar.

Forumun ikinci gününün ilk panel iclası "Teatr və kinonun inkişafında ədəbiyyat faktorı: əsərdən səhnəyə, səhnədən ekrana" mövzusunda həsr olunub. Moderatoru kinodramaturq İlqar Fəhmi olan panel iclasında Əməkdar incəsənət xadimi Əli Əmirli, yazıçılar Elçin Hüseynbəyli, Varis Yolçuyev, ədəbi tənqidçi Əsəd Cahangir və "Ədəbiyyat" qəzetinin baş redaktoru Azər Turan iştirak ediblər.

Paneldə "Müasir Azərbaycan dramaturgiyası və onun problemləri", "Azərbaycan ədəbiyyatında teatr və

kinə platforması", "Mütaliə və tamaşaçı mədəniyyətinin formalaşmasında medianın rolu", "Kino sənətində dil və tərcümə problemləri", "Ədəbiyyatın cəmiyyətə çatdırılması metodikası: beynəlxalq təcrübədə bu istiqamətdə tətbiq olunan innovasiyalar" mövzularında müzakirələr aparılıb.

Forum çərçivəsində günün son panel iclası "Uşaq və yeniyetmələr arasında ədəbiyyatın rolunu" mövzusunda həsr olunub. Moderatoru yazıçı Günel Əsgorova olan panel iclasında Elm və Təhsil Nazirliyinin şöbə müdiri Vəfa Yaqubova, yazıçılar Zahir Xəlil, Raqif Yusifli, Reyhan Yusifli, Sevinc Nuruqızı, sair Qəşəm Nəcəfzadə və Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutu

nun şöbə müdiri Elnarə Akimova iştirak ediblər.

Paneldə "Uşaq ədəbiyyatının ideoloji mahiyyəti və müasir problemləri", "Mədəni və ədəbi qaynaqların müəyyənləşməsinə uşaq ədəbiyyatı nə dərəcədə rola malikdir?", "Uşaqlarda mütaliə mədəniyyətinin formalaşdırılması üçün hansı maarifçi islahatlara ehtiyac var?", "Uşaq ədəbiyyatına xüsusi dövlət qayğısının mexanizmləri: oxucu - nəşir - müəllif qayğısının vəhdəti gözlənilən nəticəni verirmi?", "Təhsildə ana dili və uşaq ədəbiyyatının rolu" mövzularında müzakirələr aparılıb.

Qeyd edək ki, tanınmış dilçi və ədəbiyyatşünas alimlərin, yazıçı və nəşirlərin qatıldığı forumda mədə-

niyyətimizin yaşadılması, inkişafı və təbliğində Azərbaycan dili və ədəbiyyatının rolu, ana dilinin sağlamlığını qorunub saxlanılması, müasir ədəbi proseslər, ölkəmizdə uşaq ədəbiyyatının ideoloji mahiyyəti və müasir problemləri, milli kitab sənayesinin hazırkı vəziyyəti və bu sahədə dövlət dəstəyi, uşaq və yeniyetmələr arasında mütaliənin təbliği, teatr və kinonun inkişafında ədəbiyyat faktorı və digər istiqamətlərdə müzakirələr aparılıb.

Mütəxəssislərin forum çərçivəsindəki fikri və təklifləri ümumiləşdirilərək "Azərbaycan mədəniyyəti-2040" Dövlət Proqramında əksini tapacaq. Azərbaycan Dili və Ədəbiyyatı Forumu işini sentyabrın 3-də davam etdirəcək.

ADA ilə "Naxçıvan" Universiteti arasında memorandum imzalanıb

ADA Universiteti ilə "Naxçıvan" Universiteti arasında əməkdaşlığa dair müqavilə imzalanıb. Bu məqsədlə "Naxçıvan" Universitetinin nümayəndə heyəti Bakı şəhərinə səfər çərçivəsində ADA Universitetində olub. Bu barədə AZƏRTAC-a ADA Universitetindən məlumat verilib.

İmzalanma mərasimində ADA Universitetinin icraçı prorektoru Fariz İsmayilzadə, "Naxçıvan" Universitetinin rektoru Anar Kazımov, beynəlxalq əlaqələr və strateji inkişaf üzrə prorektor Rza Məmmədov və digərləri iştirak ediblər.

ADA Universitetinin icraçı prorektoru Fariz İsmayilzadə əməkdaşlığa dair bağlanan müqavilənin hər iki ali təhsil müəssisəsi arasında əlaqələrin möhkəmlənməsinə əlverişli şərait yaradacağını vurğulayıb. O qeyd edib ki, birgə əməkdaşlıq elmi layihələrin həyata keçirilməsinə də təkan verəcək:

"ADA ilk dəfədir ki, yerli bir universitetlə bəli müqavilə imzalayıb. Bu, nümunəvi addımdır və daxildə tələbə-təcrübə mübadiləsinə müsbət təsir göstərəcək. Həmçinin regionlardakı universitetlərin inkişafına öz töhfəsini verəcək. Hədəfimiz xarici ölkələrdə də əlaqələrin genişləndirilməsinə və inkişaf etdirməkdir".

"Naxçıvan" Universitetinin rektoru Anar Kazımov isə universitetlərin arasında elm və təhsil sahəsində həyata keçirilən layihələrin, tələbə-müəllim mübadiləsinin vacibliyini qeyd edib. O, əlaqələrin daha da intensivləşməsinə səhəndirən müqavilənin əhəmiyyətini vurğulayıb. Əməkdaşlıqdan məmnunluğunu ifadə edib. ADA ilə əməkdaşlığa dair müqavilənin imzalanmasını təqdirəlayiq addım kimi dəyərləndirən Anar Kazımov inkişaf etməkdə olan "Naxçıvan" Universiteti ilə bağlanan müqavilənin həm də regionlardakı ali təhsil ocaqlarının inkişafına səbəb olacağını bildirib.

Daha sonra ADA Universitetinin icraçı prorektoru qonaqlara ali təhsil müəssisəsinin fəaliyyəti, təhsil prosesi və əldə olunan nailiyyətlər barədə ətraflı məlumat verib.

Qeyd edək ki, imzalanmış əməkdaşlıq müqaviləsində müəllim və tələbələr arasında akademik mübadiləsi, tədqiqat layihələrində, peşəkar inkişaf proqramlarında, təlimlərdə birgə iştirak, eləcə də aktual istiqamətlərdə birgə elmi tədqiqatların aparılması kimi məsələlər öz əksini tapıb.

Kərim TAHIROV: "Forumda Milli Kitabxananın qızıl fondunda saxlanılan əsərlər nümayiş olunur"

"Azərbaycan ədəbiyyatı tarixində ilk dəfə olaraq çox möhtəşəm bir forum keçirilir. Şamaxıda açılış mərasimi olan Azərbaycan Dili və Ədəbiyyatı Forumunun panel iclaslarında müzakirə olunan mövzular da tamamilə yenidir. Hətta məruzələr dialoq şəklində müzakirələrə çox maraqlı oldu. Forumun ikinci günündə teatr, kino və uşaq ədəbiyyatına həsr edilən məsələlər müzakirə olunur".

Bunu AZƏRTAC-a Azərbaycan Milli Kitabxanasının direktoru Kərim Tahirov söyləyib. Onun sözlərinə görə, forum çərçivəsində Azərbaycan Milli Kitabxa-

nası tərəfindən böyük sərgi təşkil edilib. Sərgidə Milli Kitabxananın qızıl fondunda saxlanılan ən qiymətli nəşrlər nümayiş olunur. Belə ki, sərgidə Azərbaycan

nın görkəmli ədəbi simalarının, dünyəşöhrətli klassiklərinin ilk əlyazmalarını və çap kitablarını, əsərlərini görmək mümkündür.

"Dahi klassiklərimizin - Nizaminin, Nəsiminin, Füzulinin, Tusinin, Xaqaninin əlyazmalarını dünya kitabxanalarından götürüb sərgidə nümayiş etdiririk. Forumda bu cür kitabların nümayiş olunması tövbəlidir. Ədəbi, elmi ictimaiyyət klassiklərimizin qiymətli əsərləri ilə maraqla tanış olub, - deyər K. Tahirov qeyd edib.

Şahlar MƏMMƏDOV: "Forumun Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tarixində böyük əhəmiyyəti var"

"Srağagüdüdən başlayan və ölkəmizdə ilk dəfə keçirilən forumun Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tarixində böyük əhəmiyyəti var. Çıxışlardan da göründüyü kimi, forumda ciddi məsələlər müzakirə olunur".

Bunu AZƏRTAC-a Azərbaycan Respublikasının Dövlət Dil Komissiyası yanında Monitorinq Mərkəzinin şöbə müdiri Şahlar Məmmədov söyləyib.

"Ümid edirik ki, Azərbaycan Dili və Ədəbiyyatı Forumunda təziz şəkildə səsləndirilən təkliflər "Azərbaycan mədəniyyəti-2040" Dövlət Proqramında əksini tapacaq.

Bütün bu təkliflərin həyata keçməsinə forumun çox böyük rolu olacaq. Forumda həmçinin bir çox problemlər səsləndirildi. Əminəm ki, panel iclaslarında bu məsələlər müzakirə olunacaq, ən vacib məsələlər üzə çıxarılacaq, ortaq nəticəyə gəlinəcək. Bütün bu məsələlərin dilin üzərində bərqərar olub. Ona görə biz daha çox çalışmalıyıq ki, dillə bağlı məsələlərə, xüsusən tərcümə, kitab nəşri, onların yayılması, kitabxanaların fəaliyyəti ilə bağlı məsələlərə çox ciddi şəkildə fikir verək. Bütün bunlara nail olunarsa, gələcəkdə bizi böyük uğurlar gözləyir", - deyər Ş.Məmmədov vurğulayıb.

"Abşeron" Azərbaycanın zəngin qaz ehtiyatlarının daha bir təsdiqidir

Ölkəmizin yaratdığı tərəfdaşlıq platforması getdikcə möhkəmlənir

Məlum olduğu kimi, Prezident İlham Əliyev bu il avqustun 31-də "Total Energies" şirkətinin baş icraçı direktoru Patrik Puyanneni qəbul edib. Görüşdə "Abşeron" yatağında hasilatın başlanılması vurğulan və dövlətimizin başçısına layihənin parametrləri barədə ətraflı məlumat verilib.

"Total Energies" uzun illərdir Azərbaycanın karbohidrogen layihələrində SOCAR və bir sıra xarici şirkətlərlə tərəfdaşdır. Bu şirkət Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft kəmərinin 11 sahədən biridir və burada 5 faizlik payla iştirak edir.

Böyük perspektivlər vəd edən "Abşeron" yatağının kəşfində, işləməsinə və ilk hasilatın əldə olunmasına "Total Energies" in rolu və zəhməti misilsizdir. Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda, Bakıdan təxminən 100 kilometr cənub-şərqdə yerləşən "Abşeron" qaz-kondensat yatağından ilk qaz çarçuğu ilin iyul ayının əvvəlində hasil edilib. Dövlətimizin başçısı şirkətin baş icraçı direktorunu qəbul edərkən də məhz ilk qazı verən hasilat quyusunun ön məhsuldar və ən aşağı karbon tullantılarına malik quyuyu olduğu bildirilib. Bu da yatağın potensialının zənginliyini və perspektivliyini aydın göstərir.

Həmin gün "Abşeron" qaz-kondensat yatağından ilk qazın verilməsi münasibətilə tədbir də keçirilib. SOCAR-ın Müşahidə Şurasının sədri, iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbrarov tədbirdə çıxış edərkən "Abşeron" yatağında hasilata başlanılmasının ölkəmiz və layihədə iştirak edən şirkətlər üçün mühüm əhəmiyyət daşıdığını bildirib. Bu il avqustun 4-də SOCAR, "Total Energies" və Əbu-Dabi Milli Neft Şirkəti (ADNOC) arasında "Abşeron"da 30 faiz iştirak payının satışı ilə bağlı keçirilən imzalanma mərasimi

ni isə Azərbaycanda yaradılan əhəmiyyətli investisiya mühitinin növbəti təzahürü kimi dəyərləndirilib.

Dünyada qaz tədarüki mənbələrinin əhəmiyyətini təhlükəsizlik amilinə əsasən müəyyənləşdiyi, müvafiq olaraq etibarlı enerji təchizatçısı kimi Azərbaycanın rolunun gücləndiyi və ölkəmizin enerji resurslarına tələbatın artdığı bir vaxtda "Abşeron"un yüksək hasilatla işə düşməsi xüsusi önəm daşıyır. Bu, Azərbaycanın enerji ehtiyatlarının zənginliyini və enerji tədarükçüsü missiyasının davamlılığını bariz göstəricilərdən biridir. Başqa sözlə, "Abşeron" ölkəmizin hasilat potensialının artırılmasına və beynəlxalq mövqelərini gücləndirilməsinə dəyərli bir töhfədir.

"Abşeron" yatağının kəşfiyi və bu yolda qazanılan uğur əsl tərəfdaşlıq nümunəsidir. Elə keçən ay SOCAR, "Total Energies" və ADNOC şirkətləri arasında "Abşeron"da 30 faizlik iştirak payının satışı da imzalanmışdır. Layihənin növbəti mərhələsi üzrə proseslərin inkişafına dair fikir mübadiləsi aparılıb.

"Abşeron" yatağından ilk qazın verilməsi mərasimində iştirak etmək məqsədilə ölkəmizdə səfərdə olan "Total Energies" şirkətinin baş icraçı direktoru Patrik Puyanneni rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə energetika naziri Pərviz Şahbazov da görüşüb. Görüşdə yatağın yüksək hasilat göstəriciləri ilə istismara verilməsindən və "Total Energies"lə əməkdaşlıqdan məmnunluq ifadə edilib. Azərbaycanın enerji təchizatçısı kimi öhdəliklərinin yerini yetirilməsində "Abşeron"un əhəmiyyəti, xüsusilə tövbə qazın enerji təhlükəsizliyinin təminatında rolu vurğulanıb. Layihənin növbəti mərhələsi üzrə proseslərin inkişafına dair fikir mübadiləsi aparılıb.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) prezidenti Rövşən Nəcəf isə ADNOC şirkətinin aşağı karbon həlləri və beynəlxalq inkişaf üzrə icraçı direktoru Musabeh Al Kaabi ilə görüşüb. Qarşılıqlı əməkdaşlıq əlaqələrinin uğurla inkişaf etdiyini bildirilib, ölkəmizdə enerji sektorunda həyata keçirilən layihələrdə Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin (BƏƏ) şirkətlərinin iştirakının əhəmiyyəti vurğulanıb. ADNOC şirkəti

nin "Abşeron" yatağında iştirakının Azərbaycan və BƏƏ arasında strateji əlaqələrin daha da gücləndirilməsinə, yatağın tammiqyaslı işlənilməsinə və ölkəmizin hasilat potensialının artırılmasına dəyərli töhfə verəcəyi qeyd edilib.

Sözgedən tədbirlərdə günümüzün əsas mövzularından olan "yaşıl enerji" məsələsində geniş söhbət gedib. Ölkəmizin ərazisində, o cümlədən Naxçıvanda "Total Energies"lə bərpəolunan enerji layihələrinin həyata keçirilməsi perspektivləri və potensialı barədə danışılıb. Şirkətin Azərbaycanda karbohidrogen sektorunda fəaliyyəti ilə bağlı məsələlərə yanaşı, ümumi gücü 500 MVt olan külək-günəş enerjisi, enerji saxlanma sistemləri layihələrinin həyata keçirilməsi də müzakirə edilib. Həmçinin ölkəmizdə bərpəolunan enerji mənbələrindən elektrik enerjisinin istehsalı, şöbəyə inteqrasiyası və ixracı ilə bağlı layihələrin cari vəziyyəti əzərdən keçirilib, əməkdaşlıq imkanları diqqətə çatdırılıb, növbəti addımlar razılaşdırılıb.

ADNOC-un Azərbaycanı ümumi gücü 10 GVt olan bərpəolunan enerji layihəsini icra edən və BƏƏ-nin təmiz enerji sahəsində ən böyük şirkəti - "Masdar" a investisiyası ilə global miqyasda bərpəolunan enerji inkişafına töhfə verəndi qeyd edilib və qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

"Abşeron" yatağında hasilatın başlanılması və bu münasibətlə keçirilən tədbirlər Azərbaycanın neft-qaz strategiyasının uğurla davam etdiyini və ölkəmizin yaratdığı əməkdaşlıq və tərəfdaşlıq platformasının daha da möhkəmlənməsinin növbəti bir nümayişinə çevrildi.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

Neft-qaz sektorunun "rəqib"i irəli çıxır

Sənaye parkları və azad iqtisadi zonalar iqtisadiyyatın tarazlı inkişafını təmin edir

Müstəqilliyin ilk illərində diqqət əsasən neft sektoruna yönəldilsə də, onun bərpə edilməyən resurs olması və dünya bazarında qiymətinin tez-tez dəyişməsi qeyri-neft sektorunun inkişafını zəruri etdi. Bu zərurdən doğan imkanlar isə Azərbaycanda yox deyildi. Sadəcə, necə deyirlər, qolları çirmələyib bu yöndə işə başlamaq lazımdır.

Belə də oldu. Kənd təsərrüfatı, ağır və yüngül sənaye, turizm, informasiya-kommunikasiya texnologiyaları, emal sənayesi prioritet sahə kimi diqqətə cəlb etdi. Bu da o demək idi ki, əhalinin gündəlik yaşayışının və rifah halının yüksəldilməsi, ixracçılıqın inkişafı iqtisadiyyata keçid və onun rəqabət qabiliyyətinin artırılması dövlətin diqqət mərkəzində duran və ciddi nəzərə alındığı bir ömürlü məsələ olacaqdı. Prezident İlham Əliyev də döfələrlə vurğulayıb ki, Azərbaycanın gələcəyi şaxələndirilməmiş iqtisadiyyata bağlıdır: "Biz gələcəyimizi dayanıqlı iqtisadiyyatda görürük. Təbii resurslarımız bizim üçün, sadəcə olaraq, bir vasitədir ki, ölkəmizi hərtərəfli şəkildə inkişaf etdirək və güclü qeyri-neft iqtisadiyyatı yaradaq".

Məhz bu məqsədlə 2011-ci ildə Prezident İlham Əliyevin fərmanı ilə ilk sənaye parkı - Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı yaradıldı. Daha sonrakı illərdə müvafiq fərmanlarla Balaxanı, Qaradag, Mingəçevir, Pirallahı sənaye parklarının təməlləri qoyuldu. Həmin parklar Azərbaycan iqtisadiyyatının, xüsusilə qeyri-neft sektorunun davamlı inkişafının təminatıdır, yerli və xarici investitorlar üçün əlverişli şəraitin yaradılması, innovativ və yüksək texnologiyalar əsasında rəqabət qabiliyyəti artırılması məqsədilə istehsalatın ətirilməsində lokomotivə çevrildi.

Bütün bu işlərin davamı olaraq böyük Zafərdən dərhal sonra işğaldan azad edilmiş ərazilərdə 6 əsas istiqamət üzrə işə başlandı: aqrar biznes, ərzaq sənayesi, dağ-mədən sənayesi, "yaşıl enerji", neqliyyat-logistika və turizm. Prezident İlham Əliyev Qarabağın bərpası, dirçəldilməsi və sənaye potensialının inkişaf etdirilməsi məqsədi ilə 190 hektar ərazidə Ağdam Sənaye Parkı, Cəbrayıl rayonunda isə 200 hektar ərazidə Araz Vadisi İqtisadi Zonası Sənaye Parkının yaradılması barədə fərman imzaladı. Hər iki sənaye parkının əsas istiqamətləri müəyyənləşdirildi. Ağdam Sənaye Parkının əsas istiqamətləri kimi tikinti materiallarının istehsalı, kənd təsərrüfatı məhsullarının qablaşdırılması, meyvə-tərəvəz konservləri, ot və süd məhsulları, yem, gübrə istehsalı və emalı, cəmiyyətdə xidmət sahələrinin, soyuducu kameraların və s. təchizatı müəyyənləşdirildi. Araz Vadisi İqtisadi Zonası Sənaye Parkında isə logistika və ticarət mərkəzi, anbar kompleksləri, topdan və pərakəndə satış obyektləri, TIR parkı, gömrük, yanacaqdağıdırma, avtomobil və digər texnikaların təmiri məntəqələrinin yaradılması planlaşdırıldı.

Ümumiyyətlə, Prezident bütövlükdə Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun inkişafında sənaye zonalarına daha çox üstünlük verir. Dövlət başçısının 22 may 2020-ci ildə imzaladığı fərmana əsasən, yaradılan Ələt Azad İqti-

sadi Zonası Xəzər hövzəsində ən böyük logistika mərkəzidir. Zona yaxın gələcəkdə Avropa, Türkiyə, İran, Rusiya, Çin, Orta Asiya, Yaxın Şərqi ölkələrinin beynəlxalq iqtisadi əhəmiyyətini artıracaq, üstünlük, Azərbaycanın tranzit ölkə kimi imkanlarını genişləndirəcək. Mütəxəssislərin fikrincə, bu cür iqtisadi zonalar dövlət gəlirlərini və büdcəyə daxil olan vəsaitlərin artmasına da səbəb olur. Eləcə də investisiyaların cəlb olunmasına, yeni iş yerlərinin yaranmasına böyük töhfə verir, ixracın idxalı üstələməsi, ixrac həcmünün artması fonunda görüklü baza formalaşdırır.

Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Aydın Hüseynovun fikrincə, bu gün iqtisadiyyatın diversifikasiyası nəticəsində qeyri-neft sektoruna aid məhsulların çeşidlənməsi və müxtəlifliyi, o cümlədən coğrafi şaxələndirmə ölkəmizin ixrac balansına müsbət təsir edir. Məhsulların müxtəlifliyi xarici ticarətin strukturuna və coğrafiyasının genişlənməsinə səbəb olur. Son illər ixracla məşğul olan sahibkarlara dövlət dəstəyi mexanizminin tətbiq edilməsi, ticarətin asanlaşdırılması və əlverişli ixrac imkanlarının yaradılması, eləcə də xarici ölkələrdə Azərbaycan məhsullarının tanınması və ticarət evlərinin fəaliyyətinin artırılması bu məsələdə mühüm rol oynayır.

Züleyxa ƏLİYEVA,
"Azərbaycan"

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin 1918-ci il 30 dekabr (Bazar ertəsi günü) tarixi 74-cü nömrəsinin ADA Universitetinin dəstəyi ilə transferasiyası

ELAN

Bu gün kanuni-əvvəlin (dekabr) 30-üdə 1918-ci sanəsi saat 12-də Azərbaycan Məclisi-Məbusan iclası olacağını, iclasın heyəti-rəyasəsi [rəyasət heyəti] elan edir.

BAKI, 30 KANUNİ-ƏVVƏL [DEKABR]

Yeni hökumət

Milli Parlamanın keçmiş iclasında yeni hökumət heyəti təşkil elan edilib, Hökumət rəisinin bayannaməsi kamali-diqətlə dinlənildi. Yeni hökumət bütün firqələrin və bitərəflərin etimad və etibarını qazandı. Yalnız bir ittihadçılar dedilər ki, "Biz etimadnaməmizi cibimizdə hazır saxlamışıq, yeni hökumətin hərəkətindən bir qədər müttəle [xəbərdar] olduqdan sonra onu biz pishnah [taqdim] edəcəyiz."

Yeni təşkil olunmuş Hökumət, Əhməd bəy Ağayev cənabları işlər etdikləri [bildirdiyi, dediyi] sükan kimi bizim taxtaparamızı danizin dalğalarından və fırtınasından xilas edib də sahili-nicata [nicat sahilinə, qurtuluş] sövq edəcəkmiz ya?

İştə ümumun fikir və zehni işğal [məşğul] edən məsələ! Filhaqiqə [doğrudan da], keçirdiyimiz zaman və şərait pək ağır və müşkülür.

Həm xaricdə, həm daxildə dürlü-dürlü müşkülət vardır ki, onların raf'ı [aradan qaldırılması] üçün bizim zəif qüvvəmiz kafi ola-caq deyə ümid etmək üçün artıq dərəcə nikbin olmaq lazımdır. İstiqlaliyyətimizin həm xaricdən, həm daxildən təsdiq olunması və məmləkətimizin, millətimizin təmini-hayati [hayatının təmin edilməsi] məsələləri, əlbəttə, ən başda duran məsələlər qəbilindəndir. Bu mühüm məsələlərin böylə müşkül zamanda bir qədər ehtirasat [ehtiraslar] içində hall olunmasını müvəffəq olmaq ən böyük dünya "problemimi", ən böyük müəmmamı hall etmək deməkdir.

Və böylə bir halda həmin müqəddəs vəzifəni öhdəsinə götürən heyət, yəni möhtərəm Əhməd bəy cənabları məmişkən, doğrudan da böyük bir fədakarlıq etmiş olar.

Lakin Hökumət raisi öz verdiyi bayannaməsində buyurdular ki: "İstiqlaliyyətimizi yeni hökumət, öz gözü bəbəyi kimi mühafizə edəcəkdir."

Bu vədi millət nümayəndələrinə verdirilər.

Burası da məlumdur ki, Fətəli xan cənabları hökumət təşkilə təklifini həmin dəm qəbul etməyib, bir müddət tərəddüdə qaldı. Tərəddüdünün də səbəbi həli-övrənin [vəziyyətin] qeyri-müəyyən şəkli idi. Lakin istiqbal [gələcəyimizi] və istiqlalımızı mühafizə etməyimizə bizə mümaniat [mənəçilik] göstərilməyəcəyi zamanətini alırdıqdan sonra, həmin məsuliyyəti vəzifəni qəbul etdilər.

Deməli, istiqlaliliyyətimizə, hələlikdə, yeni Sülh Konfransınadək Müttəfiqlər tərəfindən bir toxuntu yetişməyəcəyinə əmanət [əminlik] alırdılar. Həmin əmanət general Tomson cənablarının dünkü nömrəmizdə dərc olunmuş elanı təsdiq və etiraf edir.

Azərbaycan dairəsində Hökumətimizin yeganə qanuni hökumət olduğu və ona Müttəfiqlər tərəfindən tamamilə müzahirə [köməklik] göstəriləcəyi təkid olunur.

Bu əlamətlərin mövcudiyyəti yeni Hökumətimizin verdiyi vədlərin qövldən feila [sözdan işi] gətirilməsində müvəffəq ola biləcəyinə bizə ümid verir.

Lakin bunun üçün Hökuməti tək başına buraxmayıb, bütün qüvvəmizə onunla barabər çalışmaq və lazımı yerdə ona rəhnünə [yol göstərən] olmaq icab edir.

Üfüqi-siyasi [siyasət üfqi] na qədər tutqun olmuş olsa da, indiki siyasi halat, demək olar ki, lehimizdir.

Bu halatdan istifadə etməliyiz.

BU ZABASTOVKA NƏ İDİ?

Şəhərimiz üç günlük bir zabastovka keçirdikdən sonra təbii şəklini aldı. Həyat öz yoluna girdi.

Hər kəsin zehinə təbii bir sual gəlir: əcəba bu zabastovka nə idi?

Zahirini hər kəs bilir. İngilis komandanı Tomsonun əmri ilə bir neçə "Böyük Rusiyaçı" partiyalara mənsub və siyasətə məşğul olan adamlar tutulmuşdu. Tomson bunları na kimi bir mülhizə ilə tutmuşdu? Təqsirləri nə idi? Burası, bizcə, məlum deyildir. Müəyyən səbəbi camaatca məlum olmayan bu həbslər, ictimai etməkdə olan [yığıncaq keçirən] əmələ [fəhla] konferensiyasının nəzəri-diqətinə calb eyləmiş, komandanlığı kəndisina müraciat edən konferensiyə nümayəndələrinin qəbul edərək, məhbusların buraxılmayacağını bildirmişdi. Bunun üzərinə konferensiyası Zabastovka Komitəsi intixab edərək [seçərək] tutulanların buraxılması və siyasi hüriyyətlərin təmin olunmasına qədər əməlini zabastovka etməyə davət eyləmişdi. Nəhayət, Tomson ilə Zabastovka Komitəsi arasında də sazış əmələ gəlib, tutulanlardan bir neçəsi buraxılımaq, digərlərinin mühakiməsi sərilsədir[ilimək [sürətləndiriləcək], ictimalara da Tomsonun icazəsi ilə müsaidə veriləcək surəti ilə məsələ yatırılmış, zabastovka da dayandırılmışdır.

Demək ki, zahirən bu zabastovka əməlinin bilafərq-i-cinsü millət [cins və millət fərq-i olmadan] Tomsonun keyfi idarəsinə qarşı bir protesto, hüriyyətlərinin mühafizəsi üçün bir mübarizəsidir.

Əcəba, batında böyləndir. Bu zabastovkanın görüldüyündən başqa, siyasi bir mənası və məqsədi yoxmuydu?

Biz kəndi mühakiməmizi söyləmədən əvvəl təcavüzkar rus imperializminin bəyraqdarı "Yedinaya Rossiya" qəzetisinin bu xüsusdəki mütləsinə nəql edəlilm:

"Yedinaya Rossiya"nın fikrinə, zabastovkanın məqsədi, əlbəttə ki, siyasi idi. Fəqət bu siyasi məqsədin ruh və mənasına gəlincə, məzkur [adi çəkiliş] qəzetə deyir ki:

"Bu zabastovka birdən çıxmadı, xalqın ürəyində bir çox acılar və acıqlar toplanmışdı və məəttəəssüf [təəssüf ki], bu bir yerə toplanmış yəngin məddələrinin tutuşmasına general Tomsonun çıxışı səbəb oldu. Bütün bunlar dəxi zabastovkaya hər növ səbəblərdən əlavə, bir də mütəməddərin rus dövlət və millət hissiyyatına endirilən zərbə və təhqirlərdən doğma siyasi bir protesto şəklini verdi. Böyük bir məmnuniyyətlə qeyd edirik ki, bütün rus camaatı arasında bu hiss gündən-günə artıb yer tutur və möhkəmləşir. Bunun isbatı da həmin keçirdiyimiz zabastovkadır."

Demək ki, "Yedinaya Rossiya" qəzetisindən "Bu zabastovka nə idi?" sualına "Hakimlik hissiyyəti təhqir olunan rus xalqının oyanması idi" cavabını alırız.

Yeni çıxan "İskra" sosial-demokrat qəzetəsi dəxi eyni fikri demokratizm kəlməsi altında işlədir; bu, demokratik Rusiya fikrinin qələbəsi idi, deyir.

Zabastovkanı idarə edən komitə isə bu xüsusdə daha tədbirli və daha ehtiyatlıdır. Bununla barabər, "Yedinaya Rossiya" qəzetəsinin tərif eylədiyi hissiyyatını zəbt etməməyə, bu komitə nəşr eylədiyi "İzvestiya"sında zabastovka edən əmələlərin düşmənlərini sayrkən deyir ki:

"Bizim öz düşmənimiz var: əqliq, Azərbaycan Hökuməti və xaricdən gələn qüvvət."

Bu xaricdən gələn qüvvət, yeni ingilis qüvvəti əqliqə Azərbaycan dərəcəsinə bir əduvü-əkəb [böyük düşmən] kimi göstərilir. Fəqət nə vaxtdır?

Əqliq bulanlıq suda balıq tutmaq istəyən bir taqım hakimiyyət həvəskarı "siyasilərin" dostumudur, yoxsa düşməni, biləmmiriz. Azərbaycanın; kəndiləri kimi macərəqlərə düşmən olduğunu isə inkar etməm. Fəqət ingilislər əcəba neçyin bunların düşmənləri sırasına keçdi? Bunlar ki, daha dün ingilislərlə bahəm [birgə] idilər. İngilislər buraya ibtidada [əvvəlcə] onların davəti üzərinə gəlmişlərdi. Onlar ki, onlarla barabər getmiş və barabər də gəlmişlərdi.

Görünür ki, bunların ingilislər komandanlığından istadikləri matləb, təkrar "Mart hökumətini" qurmaq, Azərbaycanı da yox hökmündə tutdurmaq idi.

Böylə bir macərə, bəlkə də, "Daşnaksutyun" a yarardı. O "Daşnaksutyun" a ki, bu günə qədər "demokratçeski səvəşniyələr"də müəyyən bir qətnamə göstərməmək surəti ilə susdu. İndi araya az bir həyəcan gəlincə, mart gününə məxsus bir fitnəkarlıqla irəliyə atıldı. "Vporyod" nam [adlı] fəsadnaməsi ilə daha sağəlməmiş mart və sentyabr yarılarına duz səpdi. Min dürlü böhntə və iftiralarla aranı təkrar qarşıdırmaq qəsdində olduğunu göstərdi və hələ dəxi bu məqsədini icra edib durur.

Bu macərə, hakimiyyəti əlindən alınan böyük rus imperialistlərinin "dərđinə" yan rus Milli Komitəsinin istadiyinə müvafiq olardı. Çünki, məhkum bir millətin təkrar əsarət və məhkumiyyət altına girməmək üçün çırpması onun əlbəttə vecinə gəlməz. Onun təşəvvürüncə, burası daima "velikorus" millətinin koloniyası olmuş, öylə də qalmalı və müqəddəratımızın baş yazısını daima Moskva ilə Petroqraddan almalyız. Şimdiki halda Petroqrad ilə Moskva və hakim olan Leninlərlə Trotskilər hər na qədər buradakı Podşibyakınlarla Baykovların köllərində deyilsələr də, eybi yox, azərbaycanlının canı çıxar aylar, illər gözlər, cəhd və mübarizə edər, Lenini atar, Milyukovu tutar, axırda da gələrlər əfəndilərə təzim eylər.

Nəhayət, bu macərə burada təkrar "bolşevikləri" bir hökumət qurmaq istəyən bəzi bülhəvəslərin [həvəslərinin dalınca qəvayə; ağılına gələn hər şeyi etmək istəyən adamların] işinə də arayan bilirdi.

Yalnız, macərəpərəstlik şənindən olmayan ingilis komandanlığı, təbbii idi ki, bunu yapmayacağıqdı. Təbbii idi ki, azərbaycanlılar haqqında dost deyil, düşmən məhifillərdən [dairələrdən] məlumat almış olan Müttəfiqlər Bakıya girdikdən sonra haqiqəti öyrənəcək və ona görə də rəftar edəcəkləridi. Haqiqəti gördülər, öyrəndilər, burada kəndi müqəddəratını həll etmək əzmində bulunan bir millət gördülər, bu qədər böyük müşkülət və maneələr içərisində bu millətin kəndisini idarə etmək istedadını göstərdiyini dəxi öyrəndilər. Təbbii idi ki, Müttəfiqlər onun-bunun arzusunu özün bir millətə arzusuna qarşı çıxmamz, təbbii idi ki, azərbaycanlıları Vilson prinsipləri xaricində tutmamz və təbbii idi ki, kiçik millətlərin hüququ üçün hər bətdiklərini hər zaman və hər məkəndə söyləyə-söyləyə gəlməmiş olan Müttəfiqlər, burada bir istisna təşkil etməzlərdi, etməzlər də.

Nəticədə, bizi Ufa Hökumətinə tabe etmək və istiqlalımızın üzərinə qələm çəkmək istəyənlər heyratlarla gördülər ki, Azərbaycan Parlmanı açıldı. Onlarız da olsa, hökumət təşkil eylədi. İngilis əsgəri Parlmanı mühafizə etdi, onun hər növ ehtimallara qarşı qorudu.

İş bu şəkli minicə "Yedinaya Rossiya" və "Znamya truda" qəzetələri Rusiyə əleyhinə yazılar yazmağa, əl atırdan da bir taqım işlər görməyə başladılar. Mart günlərini "bərsəkəti" də hala kəşilməmişdi. Gəmidə gəzən bankın əlbəttə ki, bir təsiri olacağıdı. "Nəmənnun" əməlləri qalxızmaq lazımdı.

İştə məsələnin doğu bu məhvar üzərində idi. Zabastovka siyasi idi, həm də bu siyasət sinif məsələsi üzərinə ictimai bir binayə deyil, milli hissiyyata istinad edir, siyasi-milli rəng alır.

Zabastovkanı idarə edənlərin məharəti onda idi ki, işi sürətlə idarə edib, əməlinin geniş kütləsinə siyasətini bu qarışıq nüktələrinə [inca matləblərinin] idrak etməyə meydan vermədilər. Azərbaycan-türk əmələləri məsələnin bu şəkildə olduğunu öyrənin-cə, həman [dərhal] zabastovkadan ayrılmağa başlamışlardı. Suraxanı, Binaqadı rayonları daha bir gün əvvəl işə başlamış, Balaxanlı dəxi bir neçə mədənlərin əmələsi zabastovka əleyhinə qətnəmələri çıxarmışlardı.

Fəqət, şübhəsiz ki, bu zabastovka siyasi bir təcürbə idi, bu təcürbədə azərbaycanlılıq nöqətiy-nəzərində duran siyasi firqələrin üzərində böyük bir məsuliyyət vardır. Onlar yeni hökumət təsisi məsələsi ilə fəzlə [çox] məşğul olaraq, bu cəhətə lazım olduğu qədər əhəmiyyət verməmişlər. Bunların, bu surətlə məşğul olduqlarından bilis-tifadə [istifadə edərək] rus partiyaları və Rusiyanın nöqətiy-nəzərində duran partiyaları həman sürətlə işə başlamış, hətta Azərbaycan sosialist firqələrinə belə sormadan, soruşmadan qərarlarını çıxarmışlardı. Bu bizə dərs olmalıdır. Bu dərsi qulağımıza sırğa edib də əsalım.

Əmələsinin aksarıyyəti türk və müsəlmandan ibarət olan paytaxtımızda əmələ namına hərəkət edən və məəttəəssüf hərəkətlərində müvəffəq olan ünsürlər, Azərbaycan düşməni ünsürləridir.

Əmələnin haqqı, mətbuatın hüriyyəti, şəxsin məsuniyyəti [toxunulmazlığı] doğru və haqq sözləridir. Biz bu haqq sözlər uğrunda mübarizə edənələrə, hansı tərəflə varsa, tərəfdarız. Onlara müiniz [yardım edəniz], fəqət bu şəkli ki, bu mübarizə – bu sözlər qədər haqq və doğru olan Azərbaycan fikrinə qarşı olmasın, Azərbaycan istiqlalını uçurmasın!

Təbii ki, Azərbaycanı da özünə əqliq dərəcəsinə düşmən sayan bir əmələ ilə, azərbaycanlı bir türk və bir müsəlman əmələsi özünü yoldaş sayammaz. Təbii ki, hüriyyətlərinin müdafiəsi adı ilə, fəqət rus hakimiyyəti hissindən talqin eylədiyi bir məqsədə icra olunan protest zabastovkasına Azərbaycan vətəndaşı yox nəzərlə görməməz.

Hökumət kəndi bayannaməsində istiqlalımızı göz bəbəyi kimi qoruyacağını vəd eylədi. Göz bəbəyi hər şeydən ziyadə tozdan xarab olur. Bizim səhlənkərligimiz üzündən bir növ müvəffəqiyyət kimi görünən keçmiş zabastovka kimi hərəkətlər həman istiqlal göznə üfürülən zərərli tozlardır. İstiqlal bəbəyimizi zaharlı tozlardan qorumaq istərsək əmələ vətəndaşlarımızın gözilərini açalım.

M. Ə.

İSTİQLAL VƏ İSTİQBAL ÜMİDİ

Cahan Sülh Konfransının vaxtı yaxınlaşmaq üzrədir. Hər yerdə təcürkət görülməkdə olub, dövlətlərdən həman bir çoxu öz mürəxxəsələrini [nümayəndələrini] seçib, o məclisi-kübraya [böyük məclis] tərəf yola salmaqdadırlar. Hər dövlətin bir dərdi var, dərmanını həman məclisdə arayacağıdır. Özgələrin dərdi nədən ibarət olduğu haqqında baş işlətmək işini öz dərd çəkənlərinə buraxıb da, biz öz dərdimizdən fikrinə olaq, çünki bizim də dərdimiz dərmanı həman məclisliklərdən hasil edəcəkdir. Biz də dərdimiz dərmanı tapa bilən adamlarımızı seçib oraya göndərməliyik.

İstiqlal və istiqbal [gələcək] məsələsinin "hə" və ya "yox" nəticəli həlli həmin məclisin hökmündən asılıdır. Fəqət bu hökmün məclis tərəfindən "hə" və ya "yox" surətdə hall edilməsi, orada çalışmağa gəndərilən adamlarımızın hümmət və ya hümmətsizlik, fəaliyyət və ya fəaliyyətsizliyinə bağlı olacağıdır. Çalışarlarsa, hümmət və fəaliyyət göstərərlərsə "hə" alıb vətən və millət qəbətində üzü ağ olurlar. Əks surətdə "yox" hökmünün yaman xarəbinə millətə və vətəna nə üzlə gətirəcəklərini özləri mülahizə etsinlər.

Lakin Allah eyləməsin ki, "yox" xəbəri ilə qayıtsınlar. O halda, bütün ümidlərimiz, bütün əməl və arzumuz məhvv və nabud [puç] olub da əvəzində qeyri-qəbili-təsəlli [təsəllisi mümkün olmayan] bir hüzn və olduqca darın bir yaş [kədar] və ələm əmələ gəlib, artıq dünya üzündə yaşamaq həvasından düşərək və yaşasaq da ölü olduğumuzun və ya diri qaldığımızın heç bir fərqi olmaz. Çünki, hüquqi-siyasiyyə və milliyəsinin [siyasi və milli hüquqlarından] məhrum edilməsi olan bir millətin ölülüyü diriliyinə və diriliyi də ölülüyünə müsavirdir [bərabərdir]. Böylə bir millət haqqında:

*Zində and vali mürdə,
Mürdə and vali zində*

demişlərdir...

"Sər deməsən xeyir olmaz" söyləmişlər. Lakin qara fikirlərlə əhvalımızı pişəvəqət [vaxtından qabaq] pərişan və mükəddər [kədarlanmış] etməyək və hissiyyata yol verməyib də ağıl və idrakla hal və övəmizin [vəziyyətimizin] necəliyini bidüni-təhəyyüvə və iztirab [hayəcansız və iztirabsız] təşəvvürə gətirib, Sülh Konfransında istiqlalımızın təsdiqi sadətinə nail olarsaq, vətən və millətimizi nə tövr böyük bələlardan qurtaracağımızı bir balaca mülahizədən keçirək.

Hər bir fərdimizin məlum olduğu üzrə Rusiyada hüquqi-milliyə və siyasiyyəmi iqrar [təsdiq, qəbul] və etiraf edən və Rusiyadan ayrılıb da müstəqil yaşamaq arzumuzu ruyizə göstərən [razılıq verən] və ya etmə [işə] xoşluqla qo qoya bilən bir firqa və ya bir partiya təsavvür etmək mütlə xaricində [imkansız] bir şeydir. Bolşevik olsun, mənsəvik olsun, eser [sosialist-inqilabçı] olsun, esdek [sosial-demokrat] olsun, kədet olsun, monarxist olsun, hətta anarxist olsun, heç bir bizim istiqlalımız razi olacaq və bu gün bil-feil [əməli surətdə] müstəqil yaşamağımız kin və küdürətsiz baxacaq deyildirlər.

Əgər biz bu gün bolşeviklərə hüquqi-siyasiyyə və milliyətimiz müdafiəsi yolunda müharibə etmiriksə, səbəbi bolşeviklər başının monarxistlər hücumu dəf'inə qatışmış olduğudur. Və gənə biz həman hüquqlarımızın mühafizəsi yolunda monarxistlərə cəngüldə etməyiriksə, bunun da səbəbi monarxistlər başının bolşevikləri süqut etmək işinə məşğul olduğudur.

Deməli, bir gün olacağıdır ki, Rusiyada monarxistlər və ya bolşeviklər hakimi-mütləq olmaq ixtiyarını bir kəralik ələ alıb da ondan sonra Rusiyadan ayrılımsız "üsyənçilər" üzərinə tökülsün, onları təkrar itaət məcbur etmək işi ilə uğraşacağırlar. "Üsyənçilərin" də ki, biri bizik, bina-anileyh [ona görə], bizim də üstümüzə tökülsəkəddirlər. O halda biz iki əmrədən [işdən, haldan] birini qəbul etmə məcbur olacağıy: ya boyun əyib itaət etmək və ya hüququmuzu qılınc gücü ilə müdafiyyə durmaqdır. Əvvəlincisi təqdirdə – gənə asirik! İkinci təqdirdə isə na qədər fədakarlıq göstərsək də, müvəffəq olacağıy və olmayacağıyı və ya bəlkə də ümum Qafqaz millətləri xüsusi ədavətlərinin unudub bu ümumi fəlakət dəf'ində bizlə kömək durmaq qətiyyətin müvəffəq olacağıy – hər halda təkrar qurbanlar verib, çaylarcə can axıtmağa məcbur olacağımız şübhəsizdir. O surətdə sair təsadüfi nəticələrdən salamət qurtarsaq da, məmləkətimizin bir tərəfdən məisət və güzəranı və digər tərəfdən islah və tənzimi işlərinin nə qədər çətinlik və nə dərəcə müşkülətə düşürüləcəyi hər kəsə etiraf ediləcək təbbii bir əmrdir.

Həlbuki, hüquqi-istiqlaliyyəmi çox tökməksizin, millətimiz və məmləkətimiz başına təkrar-təkrar ağır bələlar açmaqsızın bir surətdə müdafiə və mühafizə etmək üçün başqa bir çəra yolu vardır ki, o da Sülh Konfransı məclisi-kübrasında çalışmaq və qılınc əvəzində sözlə müharibə edib, əməl [istəkl] və arzumuzun haqq olduğunu hər kəsin iqrar edə biləcəyi bir surətdə aşkar və bəyan etməkdir.

Bizim və bizim kimi xırda millətlərin xoşbəxtliyindəndir ki, Cahan Sülh Konfransı təhti-əsarətdə [əsarət altında] olan ümum millətlərinin müqəddəratını həll etmək məsələsinə dəxi Vilsonların və digər səhbi-nüvə hüriyyətpərəstlərinin iradəsi ilə öz proqramına daxil edib, əsarətdən xilas olmaq imkanına yol verir. Adam ıstar ki, bu xoşbəxtlikdən və bu gözəl fürsətdən layiqincə istifadə edə bilsin.

Ona görədir ki, Sülh Konfransına adam seçib gəndərmək işində nə qədər diqqət və nə qədər ehtiyatla iş görərsək, bir o qədər qazanmış olarıq. Vacib-vacib işlərimiz içində daha bundan vacibini mən təsavvür edə bilmərəm. Və zənnim budur ki, bu işlərə ən cüzi səhlənkərligimiz, ən ağır günahımızı mövcib olacağıdır [ən ağır günahımızda bais olacağıdır]. Sülh Konfransına gəndərmək üçün adam seçənlərin də və seçilən adamların da boyunna düşən olduqca ağır və ağırlığı qədər də müqəddəs olan vəzifəni hər iki tərəf dürist mülahizə etməlidir. Seçənlər, adamlarımızın qabiliyyət və layəqətini və seçilənlər də bu qabiliyyət və layəqətdə dar [malik] olduqlarını kəmalincə dərk edib nəzəri-ətinəyə əlmalındırlar. Seçən seçdiyinə və seçilənlər də özünə arxayın olmalıdır.

Və illə [yoxsa] bu işdə də adi seçki işlərimizdə olan kimi bəzi arzu olunmayan hərəkətləri rəva görərsək və ya diqqət və ciddiyətin əvəzində biləks [əksinə] "indifferentizm" [laqeydlilik, etinasızlıq] göstərsək, o halda istiqlal və istiqbala istehqaq [haqq, layiqlik] qazanmaq istədiyimiz yerdə, daha da cəhəlat və layəqətsizliyimizi aşkar edib, əlimizdəkin[i] də əldən buraxmağa məcbur olarıq. Onda vəy bizim halımız! Zənciri-əsarəti millət təzədən boynuna salsın və ya qüdrəti xaricində olan mübarizələr nəticəsində məhv olub getsin!

Lakin ümidvarıq ki, mühüm və əhəmm [ən əhəmiyyətli] sayılan bu böyük işi səhvsiz və xətasız bir surətdə icra edə biləcək ağıl-səlimə [sağlam düşüncəyə] və zəkavətə [ağıla, fərasətə] malik olan adamlarımız millət və vətəni istiqlal və istiqbal ümidindən mayus və məhrum etməyi heç bir vəchlə rəva görməzlər.

Tövfiq [kömək] Allahdandır!

Hacıbəyli Üzeyir

AZƏRBAYCAN MƏCLİSİ-MƏBUSANINDA

(Keçən nömrədən məbəd)

Yeni Kabinə təşkil

Rəisi-vükəlanın [Baş nazirin] proqram nitqindən sonra beş dəqiqə tənəffüs elan edilərək bədəhu [sonra] fraksiyalar yeni Kabinə və onun proqramı haqqında rəylərini bəyan edirlər.

Birinci növbətdə Türk Ədəmi-Mərkəziyyət "Müsavat" firqəsi tərəfindən firqa raisi nitq irad edir:

Türk və islamlığa müfid məqalələrə səhifələrimiz açıqdır.

Dərc olunmayan övraq içadə edilməz.

Dərc edilən məqalətin mükəfatını idarə təyin edir.

Abunə şəraiti: Yanvarın birinədək Bakı üçün 24, başqa şəhərlərə 35 rublədir. Bir aylığı Bakıda 12, başqa şəhərlərdə 19 rublədir.

Elan fiat: sətiri 3 rubla. Kərratla gedən elanlar üçün güzəşt edilir.

Əvət, müxtəlif çarəyan və hərəkətləri ruhlırdan bir ruh, bir əməl [arzu] vardır. Onlara istinadda bulunmaq istəməm. Bu kürsü, böhntədən uzaq qalmalıdır və əldə isbat olmadan söz söyləməmək bizim əxassi-əmalımızdır [başlıca əmalımızdır]. *(Alqış)*

Bu gün ortada olan həbsləri bahana edərək, şəhərimizin həyatı durdurulmuşdur. Bunlar nəşr etdikləri bayannamələrində və qəzetələrində nə deyirlər? Bunlar deyirlər ki, bizim düşmənimiz əqliq və əqliq qədər müddihs Azərbaycan Hökumətidir. *(Soldan "doğrudur"; səslər: "eyibdir!")* Bu təsavvürlərlə şəhərin həyatını dayandırır, damarlarını fəlc [iffic] bir hala gətirirlər. Böylə mühüm bir zamanda Hökumət raisinin istiqlaliliyyətimizin göz bəbəyi kimi mühafizə olunacağını söyləməsi kimi münasib bir zaman olmamaz. *(Sürəkli alqış)* Əsl məqsədləri bu ikən siyasi hüriyyətlərdən bəhs edirlər. Batil məqsəd üçün haqq söz söyləyirlər. Kəlamü'l-haqq yuridü bihi əlbəttai. Fəqət biz göz bəbəyi kimi mühafizə olunacaq istiqlaliliyyətimizin hər fitnəyə qarşı müdafiə olunacağına ümid edalim. Bu əzmdə yalnız bir Hökumət deyildir, bütün millət bu əzmdədir. Bu gün bizim istiqlalimizi tanımaq istəməyənlər, haqqı demokrat deyildirlər; çünki haqqı demokratlar, haqqı sosialistlər üçün qara cins, ağ cins xətdir; bunlar üçün ancaq haqq və hüquq vardır. Bütün əməllər [fəhlələr] və zəhmətkeşlər bilməlidirlər ki, Azərbaycanı da buna haqqı vardır. Bu xüsusdə bütün haqqətpərəstlər bizimlədir. Bunlar hər bir millətin istiqlaliliyyətini göz bəbəyi kimi sevan hökumətlə də barabər olacaqlardır.

Hökumətin bayannaməsində mühüm bir nöqtə görünür ki, o da biz "Müsavat" firqəsi və sair demokratik firqələr nöqətiy-nəzərindən şayanı-qeyddir [qeyd edilməlidir]. Hökumət deyir ki, millət, bir millətin aksarıyyəti təşkil edən əməllərlə kəndilərdən ibarətdir. Milləti müdafiə etmək əmələ, fəhlə və kəndiləri müdafiə etmək deməkdir. Hökumət bu xüsusdə bizi daima özü ilə barabər görəcəkdir, fəqət lazımdır ki bu söz, sözdə qalmayıy işə keçsin. Hökumət raisi ağzından eşidilən sözlər bunu isbat edir.

"Müsavat" fraksiyasının deklarasiyasında bir çox məddələri Hökumət bayannaməsində gördüyümüzüzdən məmnun oluruq. Hökumət bu bayannaməsində sadıq yəlmiz müddətcə tamamilə "Müsavat" firqəsi və əzasının [üzvlərinin] etimadına məzhər [nail] olar. *(Alqışlar)*

Əhməd bəy Ağayev: Möhtərəm əfəndilər! Məndən əvvəlki natiq, möhtərəm rəfiqim, Hökumət haqqında pək hassas, pək sıcaq bir nitq irad etdi [söylədi] ki, möhtəyyətinə şarik oluruq. Fəqət onunla mənim aramızda bir fərq var ki, onun atəşi çox, mənim atəşim sönmüş; o gəncdir, mən ixtiyar; onun bir az göylərdə gəzməyə haqqı var, mən isə yeri görməyə məcburam.

Hökumətin bayannaməsində söylədiyi Azərbaycan istiqlalı, bizim həpimizin əqəsi-əmalıdır [son məqsədimizdir]. Hər bir kəndi şərafəni, kəndi əmalını bilən azərbaycanlı bunu düyməl və yə yolda olmalıdır, bu yolda ölməlidir. *(Alqışlar)* Lakin bu əməlin ölməməsi və onun qövldən feila [sözdan işi] gəlməsi üçün birincisi əməl yeni hökumət kəndisidir. Bunun unutmayaşıl ki, məmləkətimiz qayət böyük təhlükələrə mühatird [əhata olunmuşdur]. Gecə qarılıq, fırtınalar oynayıy, biz də bir taxtapərə [taxta parçası] kimi fırtına içində yuvarlanırıq. Bunun qurtaracağı yeni hökumətdir. Bunun qurtarması üçün də mən bir əzmkar hökumət istərəm, fəqət söylədiyim taxtapərə təkcə bizdən ibarət deyildir ki, onun üçün düşünmədən işə başlayalım. Bu taxta paranın üzərində iki milyon Azərbaycan, onun şərafı, qadınları və çocukları bulunur. Bunları xilas etməklə böyük bir vəzifə ifa etmiş olarıq. Rəisi-vükəla [Baş nazir] bu qisim bir vəzifəni öhdəsinə götürdüüyü xüsusunda bəyan etdiyi bütün fikrinə iştirak edirəm, bununla barabər, hökumətin dəxi bir proqramı olmalıdır. O da bu taxta-paranı aparmaq üçün bir sükan təşkil edəcəkdir. O sükan üzrə sağa-sola baxmayaraq doğru, doğru, əmalına tərəf kürəklərini çəki, o taxta-paranı əzmkar

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin 1918-ci il 30 dekabr (Bazar ertəsi günü) tarixli 74-cü nömrəsinin ADA Universitetinin dəstəyi ilə transferasiyası

düşünüldü. Bina-nileyh [ona görə], Avropada satın təbliğat vasitəsi ilə kəndimizə nüfuz qazanmadığına bəyən-təəssüf etməmək qabil deyildir. Avropaya yolumuz bağlıdır. Orada nə olduğunu belə bilməyirik. Halbuki, Avropada vüqu bulan hadisətdən [hadisələrdən] bizim də müqəddəratımız asılıdır. Avropada nələrdə olduğunu bilməli, siyasətimizi də ona münasib və müvafiq bir surətdə yürütməliyiz. Ona görə də, Avropa ilə Azərbaycan arasında qasidlərimiz bulunmamasına da təəssüf etməmək məcburiyyətindəyəm. Burada yaşıl mahudlu masalar ətrafında oturub, kənardan xəbərsiz olaraq siyasət aparılmamz.

Bütün keçmişə aid bu xətaləri söyləməkdən məqsədim atıd [gələcəkdə] bunların bir daha təkrar olmaması içündür. Ümid edirəm ki, yeni Hökumət daha böylə-böylə xətaləri içləməyəcəkdir. Son sözümlərlə qəzetdə deyirəm ki, Hökumət öz deklarasiyasının həyata tətbiqində tamamilə onu təsdiq etməklə, əzmək olmasın dilyərək, bitərəflər namına [adına] bəyən-ətimad edəmə. *(Aqlaşlar)*

Bundan sonra "Əhrar" firqəsi tərəfindən **Abdulla bəy Əfəndiyev** kürsiyi-xitabətə çıxaraq, əvvəlcə bir deklarasiya oxumağa başlayır. Sədr deklarasiya oxumaq vaxtının keçdiyini bəyanla, bu gün ancaq mənsub olduğu firqənin Hökumət proqramı haqqındakı nəzəriyyəni söyləməsi icab etdiyini bildirirdi, Abdulla bəy cənabları, bəyan edir ki, onun firqəsi o vaxt ümum firqələr deklarasiyasını oxuyan zaman qəflət etmiş olduğundan, bu gün fürsətdən bilistifadə [istifadə etməklə], deklarasiyasını oxumaq istəyir. Nəhayət, Məclisin müasidəsi ilə sədr izn verir. Abdulla bəy deklarasiyasını oxuyub qurtardıqdan sonra axırda "Əhrar" firqəsi tərəfindən Hökumətə bəyən-ətimad edir.

Bədəhu [sonra] "İttihad" firqəsi namından doktor **Qarabəyli Qara bəy** nitq söyləyərk deyir ki:
Bu gün bu minbərdə çıxıb, yenə söyləmək istəyirəm. Zira görürük, dəima söyləyirlər. Acı-acı sözlər də söylənir. Gələcəyi yaxşı gözləndirə bəzilər. Nətiqlər həpsi haldan söyləyirlər. Nə qədər ciddi olduğunu təsvir edirlər. Hatta Əhməd bəy əfəndi bizi taxta-parəyə mindirib dənizə tullayır. Doğrudur, halımız fənadır, hər kəs çalır ki, aradək qara divardan bir işıq nöqtə bulsun [tap-sın]. Bizi xilas edəcək bir qüvvə arayır, onu da Hökumət şəxsində bulur. Hökumətin bəyən-ətimad, böyləliklə bulunmuş yol ilə gətsin. Millət də onu müttəaqibən [izləyərək] nicat tapsın. Fəqət, baxalım bu asanmı?!

Biz Hökumətin söylədiklərini eşitdik, fəqət bunu keçmişdə də eşitməmişdik: əhval fəna imiş, ölkəmizdə bir şey yoxmuş. Övzə [vəziyyət] namüasid imiş və qeyrə.

Biz Hökumətdən hələ böyük məsələləri həllini istəməyirik. Fəqət bəzi şeylər var ki, tələb etməyə həqliyiz. Öylə kiçik binalar vardır ki, Hökumət onu qoymalı idi, fəqət qoydumu? Xeyr! Hökumət bunu etməmişdir, bunu yarmamaq böyük məsələlərə nisbətən əfv edilmiş günahı-kəbiriəndir [böyük günahlardandır]. Andranik macarasından millət əzəd, Ermənistan Hökuməti ilə əlaqəvi-siyasiyyə peyda etmək keçmiş hökumətin işi idi. Fəqət bunları etmədi. Şimdi ümid edəlim ki, yeni Hökumət bunu düşünəcəkdir.

Bu millətə xidmət etmək lazımdır. Bu millət sahibsizdir. Bu millət ingilisdə deyil, fransız deyil, hökumət başında duranlar sidqiddil ilə [düzgünlüklə, ürəkdən] vaxtlarını millətə sərf etməli, əhdəsinə ağır vəzifələr götürərək gəcə-gündüz say və qeyrət etməlidir. Biz ümid edirik ki, böylə də olacaqdır. Biz gözləyirik Hökumət əməlinə özünü göstərsin. Baxalım Hökumət bir iş görəcəmi, bir şey yapa biləcəmi? Yapa bilərsə, bizim firqəmiz o vaxt Hökumətə bəyən-ətimad edəcəkdir. Vüzərə Kabinəsində [Nazirlər Kabinetində] sabiq Hökumət əzasından [üzvlərindən] bəziləri baqi qalmışlardır [dayış-mışsıdır]. Biz onların keçmişindən bir şey görmədik, bəlkə gələcəkdə bir şey yapaçaqlar, baxalım. Şimdi biz etimadnaməmizi cibimizə qoyub saxlayırıq. Nə vaxt Hökumət özünü layiqli olduğunu göstərsə, biz də o vaxt etimadımızı bəyan edəriz."

Məhərrəmöv:
"Parlamanda təşkil olunmuş Sosialistlər fraksiyası tərəfindən yeni Hökumətə etimadımızı bəyan edirik." *(Aqlaşlar)*

Şeyxülislamov:
"Parlamanın "Hümmət" fraksiyası yeni Hökumətə etimadını izhar edir." *(Aqlaş)*

Sədr:
Danışmaq istəyən yoxsa, "Müsavat" fraksiyası tərəfindən idxal [axıl] edilmiş təklifi əl [əlan] edəlim.

Əhməd Cüvdat (formulani oxuyur):
"Hökumət bəyənəməsini dinləyərək, Azərbaycan Məclisi-Məbusası Fətəli xan Xoyski hökumətina etimad etdiyini bəyanla, növbədəki məsələlərin müzakirəsinə keçir."

Təklif səsə qonularaq "İttihad" firqəsi işitər etməmək üzrə itti-faqlara ilə [eykədliliklə] formula qəbul edilir. Bundan sonra kommissiyalar intixabına [seçilməsinə] şüru edilir [başlanılır].
Kommissiyalara seçilən zəvat bunlardır:

Maliyyə Kommissiyasına – "İttihad"dən Mıryaqub Mirmehdiyev, "Əhrar"dən Hacı Molla Əhməd Nurizadə, Sosialistlər İttifaqından [Məhəmməd] Məhərrəmöv, "Müsavat"dən [Nəriman bəy] Nərimanbəyov, "Hümmət"dən [Əkbər ağa] Şeyxülislamov, bitərəflərdən Əliqə Həsənov, Azlıqda qalan millətlər fraksiyasından [Moisey] Quxman;

Fəhlə Kommissiyasına – "İttihad"dən Heybətqulu Məhəmmədbəyov, "Əhrar"dən Bayram Niyazi Kiçikxanov, Sosialistlər İttifaqından Rza Qarasharov, "Müsavat"dən [Cavad bəy] Məlik-Yeqanov, "Hümmət"dən Əliheydər Qarayev, bitərəflərdən Abuzər bəy [Rzayev], Azlıqda qalan millətlərdən Sxakaya;

Məclisi-Məbusan Hazirlığı Kommissiyasına – "İttihad"dən Qazi Əhməd Məhəmmədbəyov, "Əhrar"dən Abdulla bəy Əfəndiyev, Sosialistlər İttifaqından Camal bəy Hacinski, "Müsavat"dən Məhəmməd Əmin Rəsulzadə, "Hümmət"dən [Əkbər ağa] Şeyxülislamov, bitərəflərdən Teymur bəy Makinski, Azlıqda qalan millətlər fraksiyasından Vansevç.

ERMƏNİ-GÜRCÜ TOQQUŞMASI

Məhəlli [yerli] qəzetlərdə gürcü-erməni müharibəsinin qurtarması xəbərləri dərc edilmişdi. Məlumatlı mənbələrdən aldığımız xəbərlərə görə, məttəəssüf [təəssüf ki], bu xəbər əsilsizdir. Məzkur [deyilən] mənbələrdən verilən xəbərlərə görə, hər iki tərəf arasında müharibə hərəkəti davam edib, gəldikcə şiddətlənməkdədir. Dekabrın 27-sində gürcü əsgərləri Şilavəri işğal edib, müharibə ilə irəliləməkdədirlər. Tiflisdə əsəyi-təmir hökm-fərmədir [tam əsəyi hökm sürməkdədir].

Müttəfiqlərin müdaxiləsi
Biza verilən xəbərlərə görə, Müttəfiq dövlətlər həyət Tiflisdə varid olub, tezliklə müharibə hərəkətinin dayandırılmasını tələb etmişdir. Müttəfiqlər həyətinin tələbatına görə, hər iki tərəf hazırda əsx [əldə] etdikləri mövqədə dayanıb, bir-birləri əleyhinə düşmənənə hərəkətdə bulunmamalıdırlar. Müsəläh [silahlı]

toqquşmaya bais olan mübahisəli sərhəd məsələsi Müttəfiqlər məhkəməsinə verilməlidirlər. Hər iki tərəf məzkur [adı çəkilən] məhkəmənin qərarına tabe olmalıdırlar.

* Dekabrın 24-ündə ingilis-fransız həyət, sürət qatırı ilə Batumdan Tiflisdə varid olmuşdur. Fransız generalı da sürət qatırı ilə varid olub, cənub xəttinə əzimət etmişdir [yola düşmüşdür].

Həbslər
Gürcüstanla Ermənistan müharibəsi münasibəti ilə daş-naxsaqanlar cümləsindən, Tiflis Şəhər İdarəsi üzvlərindən Zərgəryan, Ter-Stepanov, Matinyans və xanım Tatevsoyans həbs edilmişlərdir.

Könüllü dəstələr
Gürcüstan Hərbiyyə naziri könüllü dəstələr təşkilini general Maqalov, Purtseladzeyə və polkovnik Karqareveli, İntskirveli, Kartsivadze və Artmeladzeyə həvalə etmişdir [təpşirmişdir].

AZƏRBAYCAN VƏ GÜRCÜSTAN

Azərbaycanda olan gürcü siyasi nümayəndəsi [Nikolay İotamoviç] Kartsivadze böylə bir təkliflə Azərbaycan Hökumətinə müraciət etmişdir:

"Azərbaycanla Gürcüstan arasında iqtisadi münasibəti [münasibətləri] yaxşılaşdırmaqdan ötrü Gürcüstan Hökuməti Azərbaycan Hökumətinə təklif edir ki, Yevropa dövlətləri arasında qəbul edilən ümumi əsas üzrə qəbulunaxa, dəmiryol və poçta, teleqraf itti-faqları üçün Gürcüstanla sazişə girsin. Azərbaycan Hökuməti buna razı olarsa, bu barədə müfəssəl müqavilənamə hazırlamaqdan ötrü hər iki Cümhuriyyət nümayəndələrindən ibarət bir komissiya təşkil ediləcəkdir. Bu məsələlər Azərbaycanla Gürcüstan arasında hall edilməsə, hakam [arbitr] məhkəməsi tərəfindən baxılması lazımdır."

TELEQRAF XƏBƏRLƏRİ**Türkiyədə**

Təzə Kabinə
İzzət paşa Kabinəsi istefa vermişdir. Təzə kabinə təşkil, təzə vəzir Tofiq paşaya təpşirilmişdir.

Təzə kabinə həyət: Baş vəzir - Tofiq paşa, Daxiliyyə vəziri - Mustafa Arif, Ədliyyə - [Əli] Heydər, Maarif - Filosoq Rza Tofiq, Hərbiyyə - Abdulla paşa, Bəhriyyə - [Əli] Rza paşa, Ticarət - Vayanis.

Əfvi-ümumi
Həyət-i-vüzərə [Nazirlər Kabineti] siyasi əfvi-ümumi [amnistiya] məsələsinə müzakirə etmişdir.

Fransız admiralı Amet
Fransız donanmasının Türkiyədə olan Baş Komandanı Amet mətbuat nümayəndələri ilə müsahibə əsasında demişdir ki, bu yaxınlarda Fransa səfəratı [səfirliyi] İstanbulə övdat edəcəkdir [qayıdacaqdır]. Admiral Ametin rayınca, ən yaxın zamanda sülh əqd ediləcəkdir [bağlanacaqdır]. Müttəfiqlərin ticarət gəmiləri bu yaxınlarda İstanbulla gəlib Türkiyədən ötrü bir çox mal gətirəcəkləridir. Müttəfiq dövlətlər Türkiyə ilə ticarət münasibətindən ötrü bir çox yük gəmiləri vagüzər [tədarük] etmişlərdir.

MAARİF MÜFƏTTİSLƏRİNİN YIĞINCAĞI

(9-uncu iclas, axırıncı)

Kanuni-əvvəlın [dekabrın] 23-ündə iclas, Əmirov cənablarının təhti-sədarəti [sədrliyi] ilə açılıb, mühüm və müxtəlif məsələlərdən ötrü seçilmiş kommissiyaların məruzələri oxunur.

Necə ki məlumdur, istibdad dövründə proqramca mütabiq [bir-birinə uyğun], fəqət təşkil və məqsədcə müxtəlif məktəblər bina olunmuşdur. Məsələn, "normalni" məktəb, kilsə cəmindəki [nəzdindəki] məktəblər, "zəmski" və qeyri məktəblər. Bu cümlədən, əvvəlincə normalni məktəblər sabiq hökumətin, əhalini ruslaşdırmaq politikasına xidmət edib bir məktəb olduğu üçün, belə məktəblərdəki müəllimlərin qulluğu, rəsmi hökumət qulluğu hesab olunurdu. Bu cəhətə görə, məzkur [deyilən] müəllimlərə hər vaxt maddi müqafət veriliydi kimi, itməni-xidmətlərindən [xidmətlərini] başa vurdudqda, onlara xəzinədən təqaüd məaşi dəxi veriliydi. Halbuki, başqa məktəblərin müəllimləri belə müqafat və imtiyazdan [imtiyazlardan] məhrum idilər. Demək, bu normalni məktəblərin proqramı bir olduğu kimi, buraya sərf olunan para [pul] daxi bir çeşmədən buraxılırdı. Fəqət məsələnin gizlin və haqiqi cəhəti münasibəti ilə məktəblər və burada xidmət edən müəllimlər doğma və başqa məktəb və müəllimlər ögey övlad hesab olunurdular. Kilsə cəmindəki məktəblər isə zahirən ruhani məktəbləri hesab olunurdular da, bətinən bir missioner gürühu [qrupu], xüsusən bizim etiqad-diniyyəmi [dini etiqadımız] təhər edəcək müərrilər [əleyhdarlar] yetişdirmək üçün təşkil olunur bir məkan şaklini almışdı. Ona görə ibtidai kənd məktəblərindən artıq, hökumət belə məktəblərə əhəmiyyət verirdi.

İştə bu mülahizələri nəzərə alaraq, məktəb ailəsində minbəd [bundan sonra] ögey-döğməliq politika əsla yer verilməmək əsas olaraq, komissiya bu vaxta qədər məktəblər arasında olan müxtəlif ünvanı tamamilə ləğv edərək, cümlə kənd ibtidai məktəblər bir proqram üzrə tərtib olunub, bundan sonra onların hamısına Maarif Nəzarətinin ibtidai məktəbləri ünvanı verilmişni və bu məktəblərdə qulluq edən müəllimlər cümləsi hüquqca müsavı [bərabər] olmasını qət və qarar edir.

Bundan sonra təqaüd məaşi xüsusündəki komissiya öz bəratüqövlünü [protokolunu] bəyan edir. Bu bəyanatdan əlaşılır ki, bu vaxta qədər müəllimlərdən hər ay çıxılan müəyyən faizlər, onsuz da qeyri-[kəfi] məvəcib alan müəllimlər üçün çox ağır təsir edir və güzaranlarını bir az da çətinləşdirir. Halbuki, hökumətin əksər idarələrində xidmət edən qulluqlardan təqaüd sandığına əsl pul çıxılmadıqı halda, onlar qulluqlarını itməmə [tamamı] yetirəndə, kafı qədər onlara xəzinədən təqaüd məaşi təxis olunur [ayrılır]. Bina-nileyh [ona görə], ədalət nöqəyi-nəzərindən müəllimlər barədə belə xüsusi rəftara görə bundan sonra əsla meydan verilməsin. Ona görə komissiya bu məsələni kəmalincə təhlil və müzakirə edərək, minbəd müəllim və müəllimə əfəndilərdən belə paraların çıxılmaması ilə bərabər, onların itməni-xidmətlərindən, yəni 25 sənəlik qulluğuna hökumət tərəfindən kafı qədər təqaüd məaşi [pençniə] təyini və onların oğul-uşağının məisətcə təmin olunmalarını arzu və xahiş edir. Bu xahiş, yığıncaq tərəfindən qəbul görüldü.

On dəqiqə tənəffüsdən sonra, növbədə olan məsələlərdən maarif müfəttisələrinin ibtidai-ali, ibtidai sənaye və ünəs [qız] məktəblərinə, oradakı həyət-i-müəllimin [müəllimlər həyət] ilə olacaq

əlaqə və münasibətə dair məsələ, hərçənd xüsusi bir komissiyaya verilməşsə də, bəzi mülahizələrə görə komissiya bu məsələnin həlli-ni Maarif Nəzarətinə tərk etməyi müvafiq görür və bu vəchlə məsələ növbədən götürüldü.

Bundan sonra, ümum [bütün] ibtidai məktəblərdə oxunacaq coğrafiya dərslərinə dair xəritələr nəşr olunması üçün Darülmüəllimin [seminariya] və başqa məktəblərdən mətbu və mü-kəmməl xəritələr cəm olunub, Maarif Nəzarətinin cəmində [nəzdində] olası Ədəbiyyat şöbəsi tərəfindən mümkün qədər tez və siyasi vəziyyətimizə mütabiq surətdə tab və nəşr olmasın [çap edilməsin] və yayılmasını [yığıncaq ümumiyyətlə] arzu və tələb edir.

Və nəhayət başqa məsəili-cariyyətdə [cari məsələlərdən] danışılib, yığıncaq öz vəzifəsini qurtarmış hesab edərək, burada müzakirə və həll olunən işlərin müzakirələri ənqərib [ən qısa zamanda] Nəzarət çap etdirib hamı müfəttisələrinə və başqa məktəblərin müdirlərinə göndərilməsinə arzu və xahiş edir və bununla məclis xitamə [sona] yətir.

İslam bəy Qəbulov

BAKİ XƏBƏRLƏRİ**Türk texnikləri arasında**

Bakı Politehnik məktəbində oxuyan Türk Texnikləri Cəmiyyəti, zəif yoldaşları üçün hazırlıq kursları açmış, dərslər gedir. Arzu edən yoldaşlar, cəmiyyət katibinə müraciət edə bilərlər. Ondan başqa cəmiyyət, yoldaşları üçün türkçə ədəbiyyat və tarix kursları dəxi açmışdır. Keçən cümə günü məktəb müəllimləri [tələbəsi] Məhəmmədzadə Mirzəbəla, yoldaşları üçün Azərbaycan tarixi və ədəbiyyatı mövzusunda referat [məruzə] oxumuş, bu gün dəxi sənayevi-nəfisə [incəsənət] mövzusunda dair mühəzizə oxuyacaqdır.

Mərkəzi Müəllimlər [Tələbələr] Komitəsi
Qafqaziya Müsəlman Müəllimlərinin [Tələbələrini] Mərkəzi Komitəsi vəzifələrinə ifa etməyə başlamışdır. Müxtəlif şəhərlərdə olan müsəlman müəllimləri təşkilatlarından xata olunur, şü dars ilinin əvvəlincə kəssinə aid fəaliyyətləri barədəki komitəyə izahatda bulunsunlar. Haqqızın Pərsidski cəddədə, 121 nömrəli evə, Əliyusif Cəfərova göndəriləlidir. Posta qutusu nömrə 273.

Düyü

İkinci dairə ev komitəsi cəmindəki [nəzdindəki] anbardan, Mərkəzi Ev Komitəsindən alınmış düyü, adambaşı beş girvənkəyə-dək düyü veriləcəkdir [Bolşaya Krepstnaya, nömrə 47]. Düyünün qiyməti 3 rublə 30 qapıq olacaqdır. Həmin bu ayın 28-dən etibarən adambaşı yarım girvənkədən bir girvənkəyədək boranı veriləcəkdir. Qiyməti – bir rublə girvənkəsi. Böylə anbarlar həlalik ikinci büro cəmində [Vayennaya küçə, nömrə 5] və üçüncü büro cəmində [Sadovaya küçə, nömrə 34] açılmışdır. Dördüncü anbar da ən yaxın zamanda açılacaqdır.

* Bütün Zaqafqaziya-dəki ingilis qoşunları komandanı Mill Bakıya varid olmuşdur [gəlməmişdir].

* Srağəşün sabiq nazirlər bütün işləri yeni nazirlərə vermişlər.

* Daxiliyyə naziri Xəlib bəy Xəsməhəmmədov və Hərbiyyə naziri Səməd Mehmandarov hərətləri Gəncədən Bakıya varid olmuşlardır.

* Vaqon təqsimi [paylanması] bürosuna Bələdiyyə İdarəsi tərəfindən Ölyev intixab edilmişdir [seçilmişdir].

* Kanuni-əvvəlın [dekabrın] 27-də Ənzəlində "Polyus" nam [adlı] vapor ingilis qoşunları ilə Bakıya varid olmuşdur.

AZƏRBAYCANDA

* Şuşa qəzasının dördüncü dairəsi müfəttisi xəbər verir ki, keçən həftədə Qarabək ermənilərdən bir dəstə kəndi bərdənkə və üçatılan tüfənglərlə müsəläh olaraq [silahlanaaraq] Mirzəali kəndinə hücum edib, bir qədər qarəmal oğurlamışdır. Bunları müttəşəkil olduqları üçün təvqif [həbs] etmək mümkün olamamışdır.

* Ağbulaq yurdadiki [polis məmuru] xəbər verir ki, Qarabək erməniləri müsəläh olaraq İsrəfil Mustafə oğlunun padasına [sürüsünə] hücum edib 12 at, 68 baş qarəmal aparmışdır.

Qarabulaq [Qaryagin] qəzasından
Bizə xəbər verirlər ki: Andranik macərəsinə uymuş olan ermənilər əmmasayıq pozub, ətraf müsəlmanlarına çox əziyyət edirlər. Burada yerli ermənilərdən başqa bir qədər də "yiğinti" çetecilər [quldurlar] var ki, bir dəstə düzəldib müsəlman köylərinə hücum edirlər. Məsələn, bir neçə vaxt bundan əvvəl ermənilər Arış kəndinə hücum edərək, kəndi atəş tutmuş və bir qədər mal-qoyun aparmışlardır. Bundan sonra Qarabulağın [Qaryaginini] bir neçə verstliyində vaqə [yerləşən] Hoğa kəndinə hücum edərək şiddətli atəş açıb kəndi dağıtmış, biçərə əhalinin hər nəyi varsa qarət edib apar-mışlardır. Bu hücumda bir çox müsəlman qırılıb, yerdə qalanları da qaçmışlardır. Ölanların miqdarı müəyyən deyilsə də, ancaq kənd əhəlisindən bir neçə arvad-uşaq və bir çox kişi qətl edilmişdir. Əzəmlə [o cümlədən], o ətraflarda məşhur və Cəvanşir familiyasına mənsub olan Əsəd ağa, oğlu Sultan ağa və bir qızı qətl edilmişdir. Hün-təsədüf [yaxşı bir təsadüf] olaraq, Əsəd ağanın hərami ilə iki oğlu həmin gün Qarabulağa getmiş olduğu bildirən, zalımların əlindən xilas olmuşlardır. Bundan əlavə, Salim xanın nəvəsi Hüseyn ağa dəxi Əsəd ağaya müsəfir iken orada qətl edilmişdir.

Xülasə, neçə yüz müsəlman qışman öldürüldü, qışmən də calay-vətan olmuşlar [yurdlarından didərgin düşmüşlər]. Ermənilərin həyəsizliyi getdikcə kəsi-şiddət etməkdədir [şiddətənlənməkdədir]. Zavallı türk-islamlar erməni çetecilərinin vəhşiyindən böyük üziyyət çəkirlər. Neçə müddətdir ki, erməni çeteciləri Şuşa ilə Qarabulaq arasındaqı yolu kəsmişlərdir. Böylə ki, məzkur [adı çəkilən] iki qəza arasında gədiş-gəliş bilmərrə [tamamilə] kəsilmişdir.

Camaat bu qədər zülmü cəfalara ancaq hökumətin tədbir gərməsini gözləyərkətdir. Ancaq bilməyiriz ki, nə vaxt qəti bir çarə ediləcək və erməni quldurlarının vəhşiyinə nə vaxt xitam çək[il]əcəkdir [son veriləcəkdir]?

ZƏNGƏZUR MÜSƏLMANLARININ ƏHVALI

Gəncə vəli Ümuri-Xeyriyyə [Sosial Təminat] nazirinə göndərdiyi raporu ilə Zəngəzur camaatı mürəxxəsələrinin [nüməyəndələrinin] ərizələrini də göndərmişdir. Ərizədə əvvəlcə bir çox zəngəzuruların xanədanından əl çəlik Araz nəhri kənarında yaşadıqı və bir çox fəlakətləri haqqında məlumat, saniyə [ikincisi], ac və möh-tac olduqlarını təsvir edir.

Birincini dərəcə ələc fəqət [yalnız] əsgəri qüvvətin gəlməsilə yerli yasavulların ədədini artırmaqla olacaqdır. İkinci dərəcə dərman, yerli ərzaq təşkilatının eyləşdirilməsi ilə və ondan maədə [başqa], türklər tərəfindən kəndlərdə böyük miqdarda toplanmış zəkatdan

ədalət və intizam üzrə bu ac əhaliyə vermək, bu zəkat anbarlarını talan etməsi, şimdiki də talan etməkdə olan müdirləri mövqələrindən əzi etmək [vəzifələrindən qovmaq] olar. Bundan başqa, işə mən-təqələri təsis etmək, buralara təbib, feldşer, cərrahlarla bərabər, dəvəcat və tibb lavazimatı göndərmək lazımdır.

Bunu da əlavə edirik ki, biza acil [təcili] kömək vacibdir. Bunun üçün, bizim mühafizəmiz üçün əsgəri qüvvə göndərmək, polis yasavullarını artırmaq, zəkat anbarları müdirlərini mühakiməyə vermək şəri ilə bərkənar etmək [kənarlaşdırmaq], işə mən-təqələri təmir və lazımi yerlərə [ə] təbib heyətləri göndərilməsi rica və təmənnə edilir.

Bu günlərdə müqəddir şairlərimizdən Əbdülsəlimzadə Məhəmməd Hadi əfəndinin "İnsanların tarixi fəciələri" yaxud "Əvlahi-intibah" adlı mənzum əsərinin ikinci cüzü çapdan çıxıb mövqeyi-füruşə [satışa] qoyulmuşdur. Kitabça gözəl və qalın kağız üzərində təb [çap] edilmiş, fiat [qiyməti] 2 manatdır. Turan mə-tbəəsində, Parapetdə "Məktəb" mağazasında və Bazar cəddəsində Paşa Qasımzadənin mağazasında.

b. 4 – 3

Bakı Şəhər İdarəsi

Bununla ümum ev sahiblərinə, onları yaxud edən icarədarlara, ev müdirlərinə, bunlar olmaz isə ev komitələrinin sədrlərinə elan edir ki, 1917-ci il sentyabrın 29-unda Müvəqqəti Hökumət tərəfindən təsdiq edilib, "Müvəqqəti Hökumət Əxbar"ının 1917-ci il 13-26 oktyabrda nəşr edilən 176 (222)-ci nömrəsində elan edilən Şəhər Mədəxil, Məxaric və Smetası Qanunu müvəccibincə [qanununa görə] və Şəhər Dumasının bu il 3 fevral və 14 noyabrda çıxardığı qat-namasına binaən [qətnaməsi əsasında] Şəhər İdarəsi mənfəətinə Bakı şəhərində mənzil vergisi qoyulur. Yuxarıda sayılan əşxas [51-ci maddə] 1919-cu il yanvarın 7-sinə kimi Şəhər İdarəsi Maliyyə şöbəsinə hər ev üçün mənzillərin siyahılarını təqdim edib, bu şeyləri göstərməlidir:

1) Mənzil sahiblərinin familiyi, adını və ata adını. Həmçinin mənzil pulsuz və faizlə verilibsə, yenə sahiblərinin adlarını təqdim etməlidir;

2) Mənzilin illik mədəxilini;

3) Ev sahibi özünü oturduduğu və yaxud pulsuz və faizlə ödəyəcək verilməş mənzilin qiymətini.

Bu məlumatı yazmaq üçün Şəhər İdarəsi tərəfindən vərəqələr hazırlanıb, ev sahiblərinə göndəriləcəkdir. Kim bu vərəqələri almazsa, bunları hər gün Şəhər İdarəsi Maliyyə şöbəsinə almaq olar.

Qeyd: Bu məlumatı təqdim etməyənlər vərəqələri almamağı bəhanə edərlərsə, qəbul ediləcəkdirlər. 1919-cu il 7 yanvara kimi Şəhər İdarəsinə evlər və mənzillər barəsində düz məlumat verməyənlər üç yüz manata kimi cərimə ediləcəkləridir.

Şəhər qlavası: P. İlyuşkin.
İdarə üzvü: İ. Pleskəçevski.
b-32 3-2

ELAN

Müsəlman kitabçılığına çoxdan bəri məşğul olduğuma və İrəvanda, İstanbulda, Bakıda idarə etdiyim kitab mağazaları vasitəsilə təcrübələr hasil etdiyimə və bu ticarətin sənətkar olduğuma istinadən (Mart hadisəsində Bakıda kitab mağazam yandırılıb büsbütün məhv edildiyinə görə) təkrar Bakıda mükəmməl bir "türk-islam" kitab mağazası açmaq üçün əlli min manat sarmayəli bir şərik istəyirəm. Arzu edənlər, Qubernski cəddədə, rəngsatın Mustafa bəy Məlikovun mağazasında kitabçı Mirabbas Mirbəğizadəni sorsunlar [sorusunlar].

2621

Hakimlərin xüsusi gəcə və gündüz növbələri
Ünvan: Bolşoy Moskva mehmanxanası, Qoqolevski və Torqov küçələrin künçündə. Telefon nömrələri 7-96 və 49-81. Naxoşların evinə gedirlər.

Qabil diş qayıranı
Mirzə Xəlil Cənabəyadə
Qızıldan və sairədən hər cür əla dişlər münasib qiymətlə qayırır. Ünvan: Qubernski küçə, "İslamiyyə"-nin sağ tərəfində ev nömrə 55. 295

Doktor
Doktor Samuil İzrailoviç Kopeloviç
Daxili və əsəbi mərazə mübtəla olanları hər gün axşam saat 5-dən 8-ə kimi qəbul edir. "914" davasını [dərmanını] istemal edir [işlədir]. Voronovski cəddədə nömrə 17, ikinci mərt

REGIONLAR

Şəmkirdə "Heydər Əliyev siyasəti: müasir dövlət quruculuğu" mövzusunda konfrans keçirilmişdir

Şəmkirdə "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun təşkilatlığı ilə "Heydər Əliyev siyasəti: müasir dövlət quruculuğu" adlı konfrans keçirilmişdir.

Konfrans iştirakçıları əvvəlcə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Şəmkir şəhərinin mərkəzində ucaldılmış abidəsinə ziyarət etmiş, Şəhidlər xiyabanına gələrək Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olan qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsini ehtiramla yad etmiş, məzarları üzərinə gül dəstələri düzmüşlər. Sonra Şəmkir Heydər Əliyev Mərkəzində Ulu Öndərin zəngin dövlətçilik irsini, həyat və fəaliyyətini əks etdirən ekspozat və fotostendlərə baxış keçirilmişdir.

Tədbir Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə başlamışdır. Çıxış edən Baş Prokurorluğun idarə rəisi Ceyhun Kazımov müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin mövcud iqtisadi inkişafın və hərtərəfli tərəqqinin əldə olunmasındakı rolundan danışıb. Ulu Öndərin müasir dövlət quruculuğu siyasətindən söhbət açan C.Kazımov uğurlu siyasətin bu

gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən davam etdirildiyini qeyd etmişdir.

Çıxış edən Şəmkir Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rəşad Tağıyev isə bu tədbirin Şəmkir şəhərində keçirilməsindən məmnunluğunu ifadə etmiş və bildirmişdir ki, ömürboyu xalqına sədaqətə xidmət edən Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın keçmişini yaşadan və gələcəyini müəyyən edən şəxsiyyət olmuşdur. Bu gün qalib və qüdrətli Azərbaycan Heydər Əliyev ideyaları əsasında inkişaf edir, möhtəşəm uğurlar qazanır.

Konfransda həmçinin Milli Məclisin deputatı Nurlan Həsənov, Şəmkir rayon prokuroru Azər Hətəmov, Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətinin böyük prokuroru Kənan Zeynalov, Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətinin rəisi Anar Eyvazov və digərləri Heydər Əliyevin xilaskarlıq missiyası, zəngin dövlətçilik irsi mövzularında çıxış etmişlər.

Sonda Ümummilli Liderin həyat və fəaliyyətindən bəhs edən sənədli film nümayiş etdirilmişdir.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Aqrar İnnovasiya Festivalına bu dəfə Qusar evsahibliyi etdi

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Aqrar İnnovasiya Mərkəzinin təşkilatlığı ilə növbəti Aqrar İnnovasiya Festivalı Qusar rayonunda keçirilib.

Festival çərçivəsində mövsümün 4-cü Toxum Sərgi-Satış Yarmarkası təşkil edilmişdir. Festivala Quba, Qusar, Xaçmaz, Siyəzən, Şabran və Xızı rayonlarından fermer və toxum istehsalçıları qatılıblar.

Aqrar İnnovasiya Mərkəzi, Aqrar Xidmətlər Agentliyi, Dövlət Toxum Fondu, Azərbaycan Toxumçular Assosiasiyasının birgə təşkilatlığı ilə keçirilən toxum sərgi-satış yarmarkasında yerli şəraitə və torpaq xüsusiyyətlərinə uyğun düzgün toxum seçimi, məhsuldarlığın artırılmasında aqrotexnika qulluğunun əhəmiyyəti, əkin materialı kimi sertifikatlı toxumlara üstünlük verilməsinin vacibliyi barədə təqdimatlar olub. Festival çərçivəsində toxumçuluq fəaliyyəti ilə məşğul olan

fermerlərə Tərəvəzçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutunun müəssisələri tərəfindən təlim keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Qusar Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Şair Alxasov rayonda kənd təsərrüfatı sahəsində görülən işlər barədə məlumat verib, bu festivalları aqrar sahənin inkişafına böyük töhfə verdiyini vurğulayıb.

Aqrar İnnovasiya Mərkəzinin direktoru Anar Cəfərov mütemadi olaraq bölgələrdə keçirilən Aqrar İnnovasiya Festivalının əsas məqsədinin regionlarda yaşayan fer-

merlərin kənd təsərrüfatı məhsul və texnologiyalara əlçatanlığının təmin edilməsi olduğunu bildirdi. A.Cəfərov əlavə edib ki, bugünkü festivalda 30-a yaxın toxumçu, 60-dan artıq şirkət öz məhsulları ilə təmsil olunur.

Festivalda çıxış edən Aqrar Xidmətlər Agentliyinin sədr müavini Anar Əzimov ərzaq təhlükəsizliyinin, eləcə də kənd təsərrüfatının inkişafı istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər və icra olunan layihələrin verdiyi töhfələrə toxunub. Sədr müavini əlavə edib ki, toxum sərgi-satış yarmarkaları fermer və to-

xumçular arasında birbaşa əlaqələrin yaradılmasında mühüm rol oynayır.

Azərbaycan Toxumçular Assosiasiyasının sədri Mədinə Əliyeva festivallar çərçivəsində təşkil edilən toxum sərgi-satış yarmarkalarının keçirilməsinin toxum bazarının formalaşmasında rolu barədə danışıb və belə tədbirlərin toxumçuluq sahəsinin inkişafına yönəlmiş mühüm addımlardan biri olduğunu qeyd edib.

Aqrar İnnovasiya Festivalının önəsinə uyğun olaraq tədbir çərçivəsində aqrar sahədə ixtisaslaşmış 60-dan artıq yerli və xarici şirkətin iştirakı ilə texnika və texnologiyaların nümayişi keçirilib.

Festival ərzində Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin və digər dövlət müəssisələrinin fəaliyyət istiqamətləri və xidmətləri barədə tədbir iştirakçılarına ətraflı məlumatlar verilib və informasiya materialları təqdim olunub. Növbəti festival sentyabrın 8-də Ağcabədi rayonunda keçiriləcək.

Akif ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Kənd məktəbinin 20 məzununu tələbə adını qazanıb

Respublikada təhsil sahəsində bir çox uğurları ilə tanınan Saatlı rayonu Məhəmməd Əliyev adına Əlissoltanlı kənd tam orta məktəbi bu il də yüksək nailiyyətlər əldə edib.

Ali məktəbə sənəd verən məzunların hər biri tələbə adını qazanıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, Saatlı rayonu Əlissoltanlı kənd məktəbindən bu il 24 şagird məzun olub. Onlardan 20 nəfəri ali məktəblərə qəbul imtahanlarından uğurla keçərək tələbə adını qazanıb. Ali məktəbə qəbul olanlardan 1 nəfəri 600-dən, 2 nəfəri isə 500-dən çox bal toplayan sırasında yer alıb.

Kəndlilin tətili, məzuniyyəti olmur

Onun üçün istirahət zəhmətinin bəhrəsini görməkdir

Payız yaxınlaşır. Əkinçilər üçün bu aylar bir növ hesab dövrüdür. Götür-qoy edirlər ki, təsərrüfat illi ərzində nəyə nail olublar, necə işləyiblər.

Tərtər rayonunun əkinçiləri indi həm də gərgin və paygılı günlər yaşayırlar. Təsərrüfatın ayrı-ayrı sahələri üzrə yaxşı göstəricilər əldə olunsada, görülməli işlər hələ çoxdur. Belə ki, ötən ilin payızında tərtərlilər 5245,2 hektar sahədə buğda ekmişdilər. Zəmilərdən 23258,6 ton məhsul biçildi. Rayon üzrə buğdanın məhsuldarlığı 44,3 sentner təşkil etdi. 3684,7 hektardansa 15649,1 ton məhsul götürülərək məhsuldarlığı 42,5 sentnerə çatdırıldı. Ən yüksək göstəriciləri Hacıqorvənd, Bəyimsarov və Mamurlu kəndlilərinin taxılçıları əldə etdilər. Hacıqorvənd bələdiyyəsinin sədri Kəmaləddin Heydərov:

- Kəndimizin camaatı taxıl əkininə həmişə xüsusi yanaşır. Hər kəs

istəyir ki, təknəsində çörəyi bol olsun. Cari təsərrüfat ilində də mövcud imkanlardan maksimum istifadə edərək yüksək məhsul götürüdü. Onu da qeyd edirəm ki, il də ruzili gəldi, zəhmətimiz hədəf getmədi.

Ötən ilin payızında Hacıqorvənd kəndində 220 hektar sahədə buğda, 150 hektarda arpa ekilmişdi. Əvvəlki illərdən fərqli olaraq, pay torpaq sahibləri və fermerlər suvarmada çətinliklərlə üzləşmədikləri üçün zəmilərdən bol məhsul götürüldü. Buğda üzrə hektarın məhsuldarlığı 55, arpa üzrə 61,8 sentner oldu.

Ötən əsrin 70-80-ci illərində Tərtərdə baramaçılığa maraq böyüdü və bu sahənin inkişafı kondilərə az vaxt ərzində yüksək qazanc əldə etməyə imkan verirdi. Lakin SSRİ-nin dağılması ilə baramaçılığa da münasibət dəyişdi. Bunun əsas səbəbi çəkil bağlarının doğranaraq sıradan çıxması, həm də mövcud kumxanaların ləğvi idi. Son illər isə Tərtərdə baramaçılıq dirçəlməyə başlayıb. İlk

növbədə yeni çəkil bağları salınıb, ağaclarla qulluq işi yaxşılaşdırılıb. "Azərbaycan Respublikasında baramaçılığın və ipəkçiliyin inkişafına dair 2018-2025-ci illər üçün Dövlət Proqramı" qəbul edildikdən sonra isə hər bir kənddə yeni çəkil bağları salınıb, avtomobil yollarının kenarlarında yüzlərlə ting ekilib. Bunun nəticəsidir ki, cari il Tərtər rayonunun kəimçüləri rayon üzrə 375 qutu ipəkqurdundan qəbul montaqolərində 14775,7 kq barama təhvil veriblər. Bu sahədə Hacıqorvənd, İsmayılboylu və Yuxarı Qapanlı kəndlilərinin baramaçıları fərqləniblər. İsmayılboylu kəndindən olan fermer Mirzə Cümşüvənd söhbət zamanı bildirdi ki, 2016-cı ildə 12 hektarda Çindən gətirilmiş çəkil tingləri ekib. Hazırda bu sahədə yüksək nailiyyətlər əldə edir. Bu uğurların qazanılmasının bir səbəbi də rahat və geniş kumxanaların tikilməsidir.

Cari mövsüm Tərtərdə 2049,5 hektarda günəbaxan becərilib. Son illər rayonda bu sahəyə maraq xeyli artıb. Xüsusilə rayonun Xoruzlu kəndində günəbaxan məhsulları istehsal edən müəssisənin olması, yəni məhsulun etibarlı bazarının mövcudluğu bu qiymətli bitkinin əkin sahələrinin genişlənməsinə səbəb olub. Hazırda yığım vaxtıdır. Rayon Statistika İdarəsinin verdiyi məlumata görə, hektardan orta məhsuldarlığı 27,38 sentnerdir. Bu sahədə fərqlənən kəndlilər Şıxarx, Xoruzlu, Bəyimsarov və Borsunludur.

Rayonun pambıq tarlalarında indi həlledici günlər yaşanır. Əkin, səpin və becərmə işləri aqrotexnika qaydalarına uyğun aparılırsa da, nəticədə məhsulun taleyi suvarmadan çox asılı olur. Yay ayları quraq keçdiyi üçün su sarıdan çətinliklər oldu. Nəzərə alsaq ki, cari mövsüm mənfur qonşular Sərsəng su anbarından rayona su vermədilər, pambıqçıların həyəcanını başa düşmək mümkündür. Ümumilikdə rayon üzrə 2511,7 hektar sahədə pambıq becərilir. Son illər pambıqçılıqda ölkə üzrə öndə olan tərtərlilər bu mövqeyi əldə saxlamaq üçün ciddi çalışırlar. Yeri gəlmişkən, qeyd edək ki, MKT İK MMC-nin Tərtər filiali cari mövsümə 436 fermerlə 1314 hektar ərazidə pambıq ekilməsi üçün müqavilə bağlayıb.

"Azərbaycan" ASK MMC-nin Pambıq istehsalı və tedarüki montaqoləsinin kollektivi də cari mövsümdə yüksək nəticələr əldə etmək üçün bütün qüvvələri səfərbər edib. Bu müəssisə ilə müqavilə bağlayan qabaqcıl fermer, Əskipara kəndinin sakini Pünhan Bədəlov deyir ki, pambıqçılıqda çətinlik yalnız su qıtlığı ilə bağlıdır. Buna görə də indi onların gəcəsi-gündüzi yoxdur, sudan maksimum səmərəli istifadə olunması üçün bütün imkanlardan istifadə edirlər.

Lazım QULİYEV,
"Azərbaycan"

Ağstafada heyvandarlığın vəziyyəti müzakirə edilmişdir

Ağstafa Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzində KOBİA-nın (Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi) təşkilatlığı ilə kənd təsərrüfatı sahəsində fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektləri ilə görüş keçirilmişdir.

KOBİA-nın Gəncə-Qazax regional koordinasiya qrupunun, Kənd Təsərrüfatı və İqtisadiyyat nazirliklərinin, Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin, "Turan Bank" ASC-nin Ağstafa filialının və "Bank Respublika" ASC-nin Qazax filialı nümayəndələrinin, eləcə də kənd təsərrüfatı sahəsində fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektlərinin iştirakı ilə ke-

çirilən görüşdə heyvandarlığın mövcud vəziyyəti müzakirə edilmişdir.

Müzakirələrdə qeyd edilmişdir ki, bu sahədə bir sıra nöqsanlar mövcuddur və onların aradan qaldırılması üçün tədbirlər görülməlidir. Bildirilmişdir ki,

yerli heyvanların cins tərkibinin yaxşılaşdırılması istiqamətində müsbət irəliləyişlər yoxdur. Xırdabuynuzlu heyvanların yularının təhvil verilməsi üçün tedarük montaqoləri də yaradılmışdır. Heyvan xəstəliklərinin müalicəsində istifadə edilən dərmanların keyfiyyəti isə aşağıdır. Heyvanların müalicəsi üçün peşəkar baytarlar azdır. İribuynuzlu heyvanlarda suni mayalanmaya diqqət artırılmalıdır.

Görüşdə bütün bu məsələlərin həlli üçün qarşıda duran vəzifələr ətrafında fikir mübadiləsi aparılmış və iştirakçıları maraqlandıran suallara aydınlıq gətirilmişdir.

"Azərbaycan"

"Qurtuluşdan Zəfərə doğru"

Tərtərli müharibə veteranlarının təşəbbüsü ilə çəkilən sənədli film belə adlanır

Azərbaycan Vətən Müharibəsi Veteranları İctimai Birliyinin Tərtər regional şöbəsinin təşəbbüsü ilə çəkilən "Qurtuluşdan Zəfərə doğru" adlı sənədli filmin yaradıcı heyəti ilə Tərtər RİH-də görüş keçirilmişdir.

Rayon icra hakimiyyətinin başçısı Müstəqim Məmmədov uğurlu təşəbbüsə görə yaradıcı heyəti təbrik edərək Birinci Qarabağ və 44 günlük Vətən müharibələrində Tərtər sakinlərinin göstərdikləri dözümlü və dəyanət, müharibənin rayonun infrastrukturuna vurduğu zərər, Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin komandanlığı ilə 30 ildən sonra torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsindən, bu yolda şəhid və qazi olmuş əsgərlər və zabitlərdən söhbət açmışdır.

Azərbaycan Vətən Müharibəsi Veteranları İctimai Birliyinin Tərtər regional şöbəsinin sədri Vidadi Məmmədov film haqqında məlumat verərək bildirmişdir ki, sənədli filmin çəkilişində məqsəd Qurtuluş günündən 44 günlük Vətən müharibəsində qazanan zəfərədək Tərtər sakinlərinin arxa və ön cəbhədə göstərdikləri şücaətləri, rayonun hərbi və mülki şəhidlərinin, qazılarının, veteranlarının geniş ictimaiyyətə tanıtılması, izləyiciləri müharibə dövründə rayonun infrastrukturuna dəymiş ziyan və müharibədən sonra aparılan geniş tikinti abadlıq işləri ilə tanış etməkdir.

Filmin yaradıcı heyətinin üzvləri - Birinci Qarabağ müharibəsi veteranı Bəyler Abbasov, Vətən müharibəsi veteranı Əhməd İsmayilzadə filmin çəkilişində göstərdikləri fəallığa görə şəhid ailələrinin üzvlərinə, qazılərə və filmə iştirak edən rayon məktəblilərinə minnətdarlıqlarını bildirmişlər.

L.QULİYEV,
"Azərbaycan"

Köməyə bələdiyyə gəldi

Qazaxın 10 mindən çox əhalisi olan Daş Salahlı kəndində daha bir problem həll olunmuşdur. Səhbət kənd camaatını çoxdan narahat edən su probleminə gədir.

Abbasbəyli kəndində yerləşən Coğazçay su anbarından Daş Salahlı kəndinə gələn köhnə dəmir borular istismar müddətini başa vurduğu üçün kənd əhalisinin məişət suyu ilə təminatında müəyyən çətinliklər yaranmışdı. Köməyə Daş Salahlı kənd bələdiyyəsi gəldi. Bələdiyyə öz vəsaiti hesabına köhnə dəmir boruları yeni polietilen borularla əvəz etdi. Qazax Rayon Suvarma Sistemləri İdarəsinin və rayon Su-Kanal Sahəsinin əməkdaşları isə bu işdə bələdiyyəyə yardımçı oldular.

Bu günlər rayon rəhbərliyi Daş Salahlı kəndində görülmüş işlərlə tanış olmuşdur. Qeyd edilmişdir ki, köhnə dəmir boruların yeni polietilen borularla əvəzlənməsi ilə su itkisinin qarşısı alınmış və anbara gələn suyun həcmi xeyli artmışdır.

Kənddə su təminatının yaxşılaşdırılması istiqamətində görülən işləri kənd sakinləri razılıqla qarşılamış və bu işdə əməyi keçən hər kəsə minnətdarlıqlarını bildirmişlər.

S.YUNISOĞLU,
"Azərbaycan"

Şərurun kəndində telekommunikasiya şəbəkəsi yenidən qurulur

Muxtar respublikanın sosial-iqtisadi inkişafı istiqamətində reallaşdırılan məqsədyönlü tədbirlər yeni texnologiyaların və rabitə sahəsinin inkişafına da əsaslı zəmin yaradıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Naxçıvan Muxtar Respublikası Rabitə və Yeni Texnologiyalar Nazirliyinin məlumatına deyilir. Bildirilir ki, yaşayış məntəqələrində aparılan genişmiqyaslı abadlıq-quruculuq tədbirləri çərçivəsində müasir rabitə infrastrukturunu yaradıb, yeni avadanlıqlar quraşdırılmaq-la xidmətlərin səviyyəsi yüksəldilir.

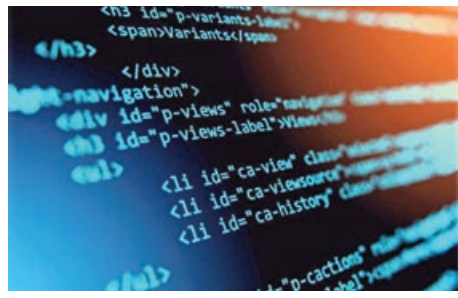
Quruculuq tədbirləri Şərur rayonunun Tənənəm kəndini də əhatə edir - kənddə telekommunikasiya şəbəkəsi yenidən qurulur. Yenidənqurma işləri çərçivəsində 30 ədəd abonent qutusunun, 1500 metrə yaxın fiber-optik xətlər və müxtəlif-tümlü hava və yeraltı kəbləllərin istifadəsi nəzərdə tutulur.

Şifrələri oğurlayan alqoritm

ABŞ-nin Kornell Universitetinin mütəxəssisləri süni zəka əsaslı qeyri-adi proqram təminatını yaradıblar. O, istifadəçinin klaviatürada kliklədiyi düymələrin səslərini bu və ya digər cihazdakı mikrofon vasitəsilə analiz edir.

Bunun sayəsində süni zəka alqoritm klaviatürə vasitəsilə yazılan mətni yüksək dəqiqliklə təyin edə bilir. Yaradılmış bu süni zəka alqoritmünün təlimatlandırılması "MacBook Pro"-nun klaviatürası vasitəsilə reallaşdırılıb.

masi "MacBook Pro"-nun klaviatürası vasitəsilə reallaşdırılıb.

Mütəxəssislər 36 müxtəlif düyməni 25 dəfə klikləyərək səsləri iki üsulla yazıblar. Birinci halda səslər smartfon mikrofonu vasitəsilə, ikinci halda isə "Zoom" tətbiqi üzərindən yazılıb. Süni zəka alqoritmisi isə öz növbəsində klikləmələr zamanı yaranan siqnalın formaları arasındakı kiçik fərqləri təyin edə bilir.

Mütəxəssislər bildiriblər ki, klikləmə səslərinin hər iki halda yazılma üsulu çərçivəsində süni zəka alqoritmünün sığilo-diyi nəticələr yüksək olub.

Ən sürətli elektromobil

Xorvatiyanın avtomobil istehsalçısı olan "Rimac Automobili" şirkətinin elektromobili yeni rekordla imza atıb. "Rimac Nevera" adlı elektromobilin sürəti arxasında xorvatiyalı yarışçı Martin Kodriç oturub. O, 20 kilometrlik treki 7 dəqiqə 5,3 saniyəyə dövrə vurub.

"Rimac Nevera" dörd elektrik mühərrikindən ibarət elektrik stansiyası ilə təchiz edilmiş. Onun ümumi gücü 1914 at gücünə bərabərdir. Elektromobil yerindən birinci "yüzlüyə" 1,97 saniyəyə çatır. 300 km/saat sürət yığması üçün isə 9,3 saniyə kifayət edir.

"Meta"-nın süni zəka sistemi

"Meta" şirkəti "Code Llama" adlı yeni süni zəka sistemini təqdim edib. O, böyük dil modelinə əsaslanır, proqram təminatı kodunun tərtib edilməsinə və insan tərəfindən yazılmış kodda ola biləcək səhvlərin aradan qaldırılmasına hədəflənib. "Code Llama" tədqiqat və kommersiya məqsədləri üçün pulsuz şəkildə təqdim edilir.

Yeni süni zəka sistemi istifadəçinin sorğularını əsasında proqram təminatı kodlarını tərtib edə bilir. Bununla yanaşı, istifadəçi bu və ya digər kod sətrində hansısa səhvni olduğunu qeyd etsə, sistem onu aradan qaldıracaq.

"Code Llama" baza versiyadır. Ondan əlavə olaraq iki versiya da təqdim edilmişdir. Onlardan biri "Code Llama-Python", digəri isə "Code Llama-Instret" adlanır.

"Meta"-dan bildirilib ki, "Code Llama" hazırda mövcud olan böyük dil modelləri ilə müqayisədə ən yaxşı nəticələrə sığilo-yir. Sistem "HumanEval" adlı testdə 53,7 faiz bal toplayıb və istifadəçinin sorğusu əsasında proqram təminatı kodunu dəqiq şəkildə tərtib edə bilir.

"OPPO"-dan yeni smart saat

"OPPO" qatlana bilən "Find N3 Flip" smartfonu ilə yanaşı, "OPPO Watch 4 Pro" smart saatını da təqdim edib. Yeni smart saat insan səhhətinin monitorinqini aparmasına və idman mövzularında çoxlu sayda funksiyaya sahibdir.

Bundan əlavə, "OPPO Watch 4 Pro" bir dəfə şarj olundandan sonra daha uzun müddət ərzində çalışa bilər. Kvadrat formalı saat yüksək piksel keyfiyyətli AMOLED ekranla təchiz olunub.

Ekranın maksimal parlaqlıq səviyyəsi 1000 nit təşkil edir və o, "Always-on-Display" funksiyasını dəstəkləyir. Smart saat "Snapdragon W5 Gen 1" prosessoru vasitəsilə çalışır və özündə 32 GB daxili yaddaş həcmi təchiz edilmişdir. OPPO Watch 4 Pro-nun sahib olduğu batareya həcmi isə 570 mAh təşkil edir. Bu batareya həcmi vasitəsilə smart saat adi rejimdə 15 gün ərzində, intensiv rejimdə isə 5 gün ərzində çalışa bilər.

"OPPO Watch 4 Pro" istifadəçinin ürək döyüntülərinin tezliklərini, qanda oksigen və şəkər miqdarını ölçə, eləcə də elektrokardiografiyanı reallaşdırır və yuxu keyfiyyətinə nəzarət edə bilir. O, 100-dən çox idman rejimini dəstəkləyir. Smart saat 8 sentyabr tarixində Çində satışa çıxarılacaq, qiyməti 315 ABŞ dolları olacaq.

"Threads"-in növbəti funksiyası

"Threads" platformasında paylaşımın "repost" olunması funksiyası istifadəyə verilib. "Repost" olunmuş paylaşım xronoloji səhifədə və onlar üçün nəzərdə tutulmuş xüsusi qovluqda əks olunurlar.

İndiyədək bu funksiya "Threads"-dən başqa bütün sosial şəbəkələrdə mövcud idi. Sosial şəbəkənin mobil tətbiqində "repost" qovluğu hələ aktiv deyil. Lakin o, yaxın günlərdə istifadəyə veriləcək. "Meta" "Threads"-in veb versiyası üzərində də çalışır. Veb versiyanın yaxın aylarda istifadəyə verilməyi gözlənilir.

Yutubda yeni axtarış üsulu

"Google" yutubda mahnı axtarışının yeni üsulunu test edir. Yeni üsulla istifadəçi axtardığı mahnı tapmaq üçün onu mikrofonla ifa etməli olacaq.

Smartfonlarda mahnının səs vasitəsilə axtarışı prosesi artıq adi haldır.

"Google" Assistant və "SoundHound" kimi servislər tapılan mahnıları "Spotify"-a əlavə etməyi bacarıb və tapılmış mahnının klipini yutubda izləməyi təklif edir.

Yeni axtarış üsulu vasitəsilə istifadəçilər mahnının fonda gələn səsini yazaraq onun adını təyin etməsi funksiyasından istifadə edə biləcəklər. Bu özəllik əsasən

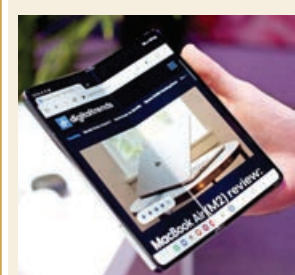
restoranlarda səslənən mahnıların adlarının tapılması üçün yaxşı üsuldur.

Yutubda mahnı axtarışı funksiyasından istifadə etmək üçün səsli axtarışdan mahnı axtarışına keçid etmək lazımdır. Mahnı axtarışına keçid edəndən sonra istifadəçi minimum 3 saniyə ərzində axtardığı mahnı ifa etməli olacaq. Daha sonra isə sistem istifadəçinin axtarılan mahnıya yönləndirəcək.

Hazırda bu funksiya yutubun Android üçün nəzərdə tutulmuş tətbiqinin məhdud istifadəçisi arasında aktivdir.

"Samsung" qatlana bilən planşetlər hazırlayır

"Samsung" artıq uzun müddətdir ki, qatlana bilən smartfonları istehsal edir. İndi isə şirkət qatlana bilən planşetləri və noutbukları istehsal etməyi planlaşdırır. Bu haqda məlumatı şirkətin mobil şöbəsinin rəhbəri T.M.Roh təsdiqləyib.

"Smartfonlarda tətbiq edilmiş texnologiyalar növbəti mərhələlərdə həm planşetlərdə, həm də noutbuklarda tətbiq ediləcək. Bu məqsədlə "Samsung" çoxlu resurs sərf edir", - deyir T.M.Roh qeyd edib.

"Mercedes" sürətli enerjidoldurma stansiyası açmağı planlaşdırır

"Mercedes-Benz Group AG" 2024-cü ilin sonuna kimi dünyada elektrik avtomobilləri üçün 2000 sürətli enerjidoldurma stansiyası açmağı planlaşdırır.

İlk üç stansiya bu ilin payızında Atlanta (ABŞ), Çenqdu (Çin) və Mannheim (Almaniya) şəhərlərində istifadəyə verilməli olacaqdır. Avtomobil istehsalçısı qurğuların sayını önümüzdəki il onillikdə 10 minə çatdırmaq niyyətindədir.

Markasından asılı olmayaraq istənilən elektrik avtomobilinin sahibləri stansiyalardan istifadə edə biləcəklər, çünki qurğular müxtəlif doldurma standartlarını əhatə edəcəkdir.

Ülkər XASPOLADOVA, "Azərbaycan"

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatıyayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC (012) 598-49-55, (051) 225-02-13

"Azər mətbuatıyayımı" ASC (012) 441-19-91, (050) 322-33-17

"Qaya" firması (012) 566-77-80, (050) 214-40-53

"Region Press" MMC (055) 316-79-01, (050) 316-79-01

"Səma-M" MMC (012) 594-09-59

"Ziya" LTD (012) 497-76-96, (050) 306-77-22

"Pressinform" MMC (012) 598-49-52, (070) 340-01-00

"City press" MMC (055) 819-09-26

1 illik - 124,80 (yüz iyirmi dörd manat səksən qəpik) manat
6 aylıq - 62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) manat
3 aylıq - 31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Avropa Liqası: "Qarabağ"-ın qrup mərhələsindəki oyunlarının təqvimini açıqlanıb

"Qarabağ"-ın UEFA Avropa Liqasının qrup mərhələsindəki oyunlarının təqvimini bəlli olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, H qrupunda yer alan Azərbaycan çempionu mübarizəyə Bakıda start verəcək. İlk rəqib Norveçə "Molde" klubu olacaq. Sentyabrın 21-də keçiriləcək görüş saat 20:45-də başlayacaq. Oktyabrın 5-də İsveçdə "Haken"-in qonağı olacaq Ağdam təmsilçisi üç həftə sonra Almaniyada "Bayer"-lə üz-üz gələ-

cək. "Köhlən atlar" noyabrın 9-da isə Leverkusen təmsilçisini paytaxtımızda qəbul edəcək.

Noyabrın 30-da İsveçdə "Molde" ilə qarşılaşacaq "Qarabağ" qrup mərhələsinin son matçında evdə İsveçin "Haken" kollektivini sınağa çəkəcək.

Qeyd edək ki, qrupda ilk iki yeri tutan komandalar növbəti mərhələyə, üçüncü pillənin sahibi isə UEFA Konfrans Liqasının play-off raunduna vəsiqə qazanacaq.

Fernando KARRO: "Qarabağ"ı ciddi rəqib kimi qəbul edirik"

"Məqsədimiz qrupun qalibi olmaqdır".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri "Qarabağ"-ın UEFA Avropa Liqasının qrup mərhələsindəki rəqiblərindən olan Almaniyanın "Bayer" klubunun icraçı direktoru Fernando Karro yerli mətbuata açıqlamasında deyib.

Püşkatmanın nəticəsinə şərh edən Leverkusen təmsilçisinin rəsmisi qrupdakı komandalara hörmətlə yanaşdıqlarını bildirib: "Maraqlı rəqiblərlə oynamağ

mağ səbirsizliklə gözləyirik. "Qarabağ", "Molde" və "Haken" öz ölkələrinin son çempionlarıdır. Buna görə də onları ciddi rəqib kimi qəbul edirik. Ötən mövsüm Avropa Liqasının yarımfinalına qədər irəlilədik. Bu həvəs bizi daha çox ruhlandırır. İddialıyıq və hər şeyi ödənilməli təcrübə ilə edəcəyik".

Qeyd edək ki, H qrupunda yer alan "Qarabağ" "Bayer"-ə qarşı oyunlarını oktyabrın 26-da səfərdə, noyabrın 9-da isə evdə keçirəcək.

Türkiyədə oynayan futbolçu Azərbaycan millisinə dəvət alıb

Türkiyənin "Ümraniyespor" klubunda çıxış edən Coşqun Diniyev Azərbaycan milli komandasına dəvət alıb.

28 yaşlı yarımmüdafiəçi Belçika ilə AVRO-2024-ün seçmə mərhələ və İordaniya ilə yoldaşlıq oyunlarına çağırılıb.

Baş məşqçi Canni De Byazinin yığmanın heyətini Azərbaycan Premyer Liqası-

nın V turunun oyunlarından sonra açıqlayacağı gözlənilir.

Millimiz sentyabrın 9-da Belçikanı, bundan 3 gün sonra isə İordaniyanı qəbul edəcək. Hər iki qarşılaşma Mərdəkandakı "Dalğa Arena"-da keçiriləcək.

Qeyd edək ki, Coşqun Diniyev "Ümraniyespor"-a bu ilin yayında "Səbail" komandasından keçib.

Ayaz QULIYEV: "Azərbaycanı seçməyim təsadüfi deyil"

"Vəziyyəti dəyişmək və özüm də başqa liqada sınaqmaq istəyirdim. Bütün həyatım boyu Rusiya çempionatında oynamışam, nəyisə dəyişməyin vaxtı çatmışdı".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri "Sabah" komandasının yeni transferi Ayaz Quliyev "sport24.ru" saytına açıqlamasında deyib.

27 yaşlı yarımmüdafiəçi bildirib ki, karyerasını davam etdirmək üçün Azərbaycanı seçməsi təsadüfi deyil: "Əvvəla, özüm Azərbaycanlıyam, burada oynamaq mənim üçün rahatdır. İkincisi, "Sabah" av-

roquboklar uğrunda mübarizə aparır. Komanda bu mövsüm UEFA Konfrans Liqasında seçmə mərhələ oyunlarında layiqli çıxış etdi".

Təcrübəli futbolçu Azərbaycan çempionatında mübarizə aparacağına əsas olmasa da, burada yəqin ki, yaxşı və məşhur komandalar çoxdur. "Qarabağ"-ın Avropada necə çıxış etdiyini hamı bilir. Düşünürəm ki, indiki komandam da eyni

uğuru qazana bilər. Avropa və ya Konfrans Liqasında oynamaq istəyirəm. Allah ələsin, "Sabah" Çempionlar Liqasına vəsiqə qazansın. Çətin olacaq, amma komanda yerində dayanmır. Qrup mərhələsinə düşmək bizim üçün vacibdir. Onun sözlərinə görə, "Sabah"-ın təklifini qəbul etməsi-

nin daha bir mühüm səbəbi yerli çempionatın inkişafıdır. "Bunlar boş sözlər deyil. Çox adamdan soruşdum. Hamı deyir ki, liqa sürətlə inkişaf edir, müxtəlif ölkələrdən çoxlu legioner gəlir. Suallar verdim, matçlara baxdım və Azərbaycan futbolu haqqında mümkün qədər çox şey öyrəndim. Əgər avroquboklarda oynayan komandanın sənə maraqlı varsa, o zaman belə bir təklifi qəbul etməlisən. Ona görə də dərhal "Sabah"-a keçmək istədiyimi və bu variantın əleyhinə olmadığını bildirdim".

Qeyd edək ki, Ayaz Quliyev "Sabah" klubu ilə 3 illik müqavilə imzalayıb.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman	
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86,	va informasiya şöbəsi	- 539-63-82, 432-37-68
	434-63-30, 539-72-39	İnformasiya şöbəsi	- 538-56-60
Məsəl kitabxanası	- 539-43-23,	İctimai əlaqələr şöbəsi	- 539-49-20, 538-31-11,
Məsəl kitab müavinləri	- 539-44-91,	Fotolüstrasiya şöbəsi	- 538-84-73,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompyuter mərkəzi	- 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühəsibathüq	- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı, IV mərtəbə

contact@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru

www.azerbaijan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəhsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 5496
Sifariş 2180

Qiyməti 40 qəpik